

DIỆN BIÊN QUA BÁO CHÍ TRUNG ƯƠNG - THÁNG 9/2024

001. Trung Thành/ Phó Chủ tịch quốc hội, Thượng tướng Trần Quang Phương làm việc với tỉnh Điện Biên// Đại biểu nhân dân.- Số 257.- Ngày 13/9/2024 - Tr.5

Sáng 12.9, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội, Thượng tướng Trần Quang Phương đã làm việc với tỉnh Điện Biên về tình hình phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh 8 tháng năm 2024; tình hình thiên tai, công tác khắc phục hậu quả hoàn lưu cơn bão số 2 và cơn bão số 3.

Cùng dự có: Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên Trần Quốc Cường; Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Lê Thành Đô; Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Điện Biên Mùa A Vàng; đại diện Thường trực Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban: Quốc phòng và An ninh, Kinh tế, Xã hội; Phó Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Vũ Minh Tuấn.

Báo cáo tại cuộc làm việc, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Lê Thành Đô cho biết, tăng trưởng kinh tế tỉnh tiếp tục duy trì mức khá; tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn là 678,728 tỷ đồng, đạt 37,19% dự toán; tổng vốn đầu tư toàn xã hội 8 tháng năm 2024 ước đạt 10.993.834 tỷ đồng, tăng 0,16% so với cùng kỳ năm trước. Các chính sách an sinh xã hội, giảm nghèo, tạo sinh kế cho người dân; các chương trình thăm hỏi, tặng quà cho gia đình chính sách, người có công, hộ nghèo... được thực hiện có hiệu quả. Tình hình quốc phòng được giữ vững ổn định, chủ quyền biên giới quốc gia được bảo vệ vững chắc; tình hình ninh - chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn được bảo đảm.

Trước ảnh hưởng của hoàn lưu cơn bão số 2, tỉnh Điện Biên đã kịp thời triển khai triển khai nhiều phương án, công tác hỗ trợ khắc phục hậu quả. Khi xảy ra thiên tai, Ban Chỉ huy các địa phương kịp thời đến hiện trường để kiểm tra, đánh giá thiệt hại, chủ động thực hiện theo phương châm “4 tại chỗ”; hỗ trợ các hộ gia đình bị hại theo quy định; giúp người dân sớm ổn định lại cuộc sống. Đồng thời, tập trung chỉ đạo quyết liệt các lực lượng hiện có và xuống hiện trường tập trung tìm kiếm người mất tích; bảo đảm an ninh trật tự; thăm hỏi, giúp đỡ, hỗ trợ hộ gia đình có người bị chết, bị thương; giúp đỡ Nhân dân khắc phục hậu quả sau thiên tai...

Đối với cơn bão số 3, tỉnh Điện Biên đã tích cực chỉ đạo, chuẩn bị nhân lực, phương tiện sẵn sàng hỗ trợ địa phương ứng phó với hoàn lưu sau bão gây mưa lớn, lũ. Chủ động di dời các hộ dân nằm trong vùng nguy cơ cao rủi ro thiên tai tại các huyện, thị xã, thành phố đến nơi an toàn; tăng cường công tác kiểm tra hồ đập thủy lợi, thủy điện. Tiến hành rà soát hệ thống thông tin liên lạc, các mốc cảnh báo ngập lụt; phối hợp với các cơ quan chức năng thực hiện các biện pháp ứng phó với mưa, lũ và xử lý tình huống ảnh hưởng đến an toàn dân cư ở hạ du khi vận hành...

Trong thời gian tới, tỉnh Điện Biên sẽ tiếp tục rà soát, cập nhật hoàn thiện phương án phòng, chống thiên tai trên địa bàn phù hợp với diễn biến thiên tai và điều kiện cụ thể của địa phương. Tổ chức theo dõi chặt chẽ tình hình thiên tai, chủ động chỉ đạo, triển khai công tác ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai theo phương châm

“4 tại chỗ” bảo đảm kịp thời, hiệu quả để giảm thiệt hại cho người dân. Tổ chức kiểm tra, rà soát kỹ, xác định khu vực có nguy cơ xảy ra sạt lở đất, lũ quét để có phương án chủ động sơ tán, di dời ngay người dân ra khỏi khu vực nguy hiểm...

Tỉnh Điện Biên kiến nghị, xem xét bố trí ngân sách dự phòng Trung ương hỗ trợ để khắc phục hậu quả thiên tai Đồng thời, đề nghị Quốc hội, Chính phủ tiếp tục xem xét, ưu tiên sớm ban hành những chính sách ưu đãi phù hợp nhằm thu hút các nguồn lực đầu tư vào các ngành có tiềm năng, lợi thế của vùng. Tiếp tục quan tâm, ban hành các chính sách ưu đãi, đặc thù, ưu tiên nguồn lực để đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng phục vụ hoạt động logistics nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế cửa khẩu cho địa phương.

Phát biểu tại cuộc làm việc, Phó chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương trân trọng gửi lời chia sẻ, động viên, thăm hỏi của Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn cùng các Phó Chủ tịch Quốc hội, các Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội tới toàn thể Nhân dân tỉnh Điện Biên đã phải gánh chịu hậu quả, thiệt hại nặng nề do cơn bão số 2 (tháng 7.2024) gây ra. Phó Chủ tịch Quốc hội đặc biệt gửi lời chia buồn sâu sắc tới thân nhân các chiến sĩ, các gia đình có người thân thiệt mạng, bị thương, mất tích, mất mát về nhà cửa, tài sản do bão lũ gây ra vừa qua.

Ghi nhận những kết quả, thành tựu nổi bật đạt được của tỉnh Điện Biên trong phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh 8 tháng năm 2024, Phó Chủ tịch Quốc hội cho rằng, đây là kết quả của sự nỗ lực, đoàn kết, cố gắng phấn đấu của Đảng bộ và Nhân dân Điện Biên.

Qua khảo sát thực tế tình hình khắc phục hậu quả bão lũ trên địa bàn tỉnh, Phó Chủ tịch Quốc hội đánh giá cao sự chủ động, tích cực của Điện Biên cùng với các nhà hảo tâm, sự chung tay của người dân với tinh thần "lá lành đùm lá rách, lá rách ít đùm lá rách nhiều đã giúp đỡ người dân bị thiệt hại do 2 cơn bão lũ gây ra, mong đồng bào vượt qua những mất mát, khó khăn ban đầu, sớm ổn định đời sống.

Trước dự báo bão lũ còn nhiều diễn biến phức tạp, Phó Chủ tịch Quốc hội lưu ý, Điện Biên không được chủ quan, bởi nguy cơ sạt lở, lũ ống, lũ quét là hiện hữu đối với địa phương trong những ngày mưa bão. "Mục tiêu quan trọng nhất của Điện Biên là sớm ổn định tình hình, khắc phục tình trạng chia cắt giao thông cục bộ, đặc biệt các khu vực vùng sâu, vùng xa, các xã biên giới; đưa mọi hoạt động trở lại bình thường. Bảo đảm cung ứng lương thực, thực phẩm, thuốc men; công tác khám, chữa bệnh cho Nhân dân; sửa chữa lại nhà cửa bị hư hại, dọn vệ sinh môi trường, bảo đảm các điều kiện an toàn để đón học sinh trở lại trường học. người dân và doanh nghiệp tiếp tục hoạt động sản xuất..., Phó Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh.

Cùng với đó, Phó Chủ tịch Quốc hội cũng đề nghị. Điện Biên cần đề cao tính dự báo tình hình mưa lũ, triển khai phương châm “4 tại chỗ” bảo đảm kịp thời, hiệu quả.. Lực lượng chức năng cần tăng cường công tác kiểm tra, tuần tra trên các tuyến đường để kịp thời phát hiện, báo cáo thiệt hại; các bộ, ngành phối hợp chặt chẽ, đồng hành với lãnh đạo tỉnh Điện Biên, lãnh đạo huyện Điện Biên quan tâm thực hiện các chính sách hỗ trợ bảo đảm ổn định đời sống cho nhân dân, nhất là các đối tượng yếu thế, hộ nghèo, hộ khó khăn bị mất người thân, nhà cửa do thiên tai. Tiếp tục duy trì công tác truyền thông, cập nhật tình hình nhanh đến Nhân dân để chủ động ứng phó

với mưa lũ, kịp thời sơ tán, bố trí chỗ ăn ở an toàn, bảo đảm cung cấp lương thực cho người dân... Phát huy tinh thần “tương thân tương ái”, huy động sự chung tay của toàn xã hội, tổ chức cuộc vận động quyên góp hỗ trợ người dân, cơ sở sản xuất - kinh doanh bị ảnh hưởng của mưa bão.

002. Đồng chí Trần Quốc Cường/ LLVT tỉnh Điện Biên thi đua vượt mọi khó khăn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ// Quân khu hai.- Số 1295.- Ngày 05/9/2024 - Tr.4

Thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Thi đua là yêu nước, yêu nước thì phải thi đua. Và những người thi đua là những người yêu nước nhất”, trong suốt chặng đường 75 năm xây dựng, chiến đấu, trưởng thành, Lực lượng vũ trang (LLVT) tỉnh Điện Biên đã tích cực hưởng ứng, tham gia các phong trào thi đua (PTTĐ) “Giết giặc lập công” trong các cuộc kháng chiến trước đây và Phong trào thi đua Quyết thắng (PTTĐQT) thời kỳ xây dựng, bảo vệ Tổ quốc ngày nay. Dù ở thời điểm nào, các PTTĐ luôn trở thành động lực to lớn, cổ vũ, động viên cán bộ, chiến sĩ (CB,CS) LLVT tỉnh dũng cảm chiến đấu, phục vụ chiến đấu, hăng say công tác, tích cực lao động sản xuất, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao; xứng đáng là lực lượng chính trị tin cậy, trung thành của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc trên địa bàn.

Điện Biên là tỉnh miền núi, biên giới phía Tây Bắc của Tổ quốc, có đường biên giới quốc gia giáp với 2 nước Lào và Trung Quốc; là địa bàn trọng yếu chiến lược về KT-XH, QP-AN trong thế trận phòng thủ chung của Quân khu 2 và cả nước. Những năm qua, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện của Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ; sự giúp đỡ, hướng dẫn, hỗ trợ của các ban, bộ, ngành, đoàn thể Trung ương; sự ủng hộ của các địa phương, tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước..., Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên đã phát huy tinh thần Chiến thắng Điện Biên Phủ vào thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị của tỉnh, đạt kết quả quan trọng, cụ thể là: Kinh tế tăng trưởng khá; QP-AN, đối ngoại được tăng cường và mở rộng; công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, đấu tranh với các loại tội phạm đạt được những kết quả quan trọng; các lĩnh vực văn hóa, xã hội có nhiều chuyên biến tích cực; đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân được cải thiện, khối đại đoàn kết các dân tộc được tăng cường, tạo nền tảng quan trọng để tiếp tục đổi mới và phát triển.

Giai đoạn 2019 – 2024, công tác phát triển KT-XH, đảm bảo QP-AN của tỉnh và cả nước gặp rất nhiều khó khăn, thách thức do phải chịu hậu quả nặng nề của đại dịch Covid-19 toàn cầu; ảnh hưởng của biến đổi khí hậu, thiên tai, bão lũ; các thế lực thù địch tăng cường hoạt động chống phá bằng chiến lược “diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, âm mưu “phi chính trị hóa” LLVT... Song, dưới sự lãnh đạo của Trung ương, Đảng bộ tỉnh, chính quyền các cấp, ngành, LLVT và nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên đã cụ thể hóa những nhiệm vụ, giải pháp phù hợp với điều kiện thực tiễn địa phương; nỗ lực phấn đấu hoàn thành mục tiêu kiểm soát dịch bệnh, phục hồi và phát triển KT-XH. Chỉ tính riêng năm 2023, GRDP đạt 7,1%; 6 tháng đầu năm 2024, GRDP đạt 8,75%, thuộc nhóm tăng cao nhất trong khu vực và cả nước (xếp thứ 10/63 địa phương trong cả nước; xếp thứ 3/14 tỉnh trung du, miền núi Bắc Bộ).

Để đạt được những kết quả nêu trên có sự đóng góp quan trọng từ kết quả các PTTĐ, trong đó có PTTĐQT. Qua các phong trào, mô hình thi đua thiết thực có sức lan tỏa mạnh mẽ đã tạo khí thế thi đua sôi nổi trong toàn tỉnh. Ngay từ đầu nhiệm kỳ và hằng năm, Đảng ủy Quân sự tỉnh đã ban hành quy chế lãnh đạo; kế hoạch, hướng dẫn thực hiện công tác thi đua khen thưởng (TĐ-KT) và PTTĐQT với nội dung, chỉ tiêu cụ thể, sát với thực tế, chức năng nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị và công tác QS,QP địa phương gắn với phát triển KT-XH. Quá trình thực hiện PTTĐ, các cơ quan, đơn vị, địa phương trong tỉnh đã thường xuyên làm tốt công tác biểu dương, khen thưởng, nhân rộng điển hình tiên tiến, làm cho PTTĐ phát triển rộng khắp, tạo khí thế thi đua sôi nổi, cổ vũ động viên CB,CS đoàn kết, sáng tạo, phấn đấu vươn lên lập nhiều thành tích mới, góp phần xây dựng LLVT tỉnh vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ; xây dựng cho CB,CS có bản lĩnh chính trị vững vàng, quyết tâm cao, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Trong đó, chú trọng là gắn kết chặt chẽ việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII, XIII) với các kết luận, nghị quyết từ Trung ương tới địa phương theo tinh thần “7 dám” của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, Bí thư Quân ủy Trung ương. Theo đó, PTTĐQT trong LLVT tỉnh đã hướng vào thực hiện tốt công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, trọng tâm là thực hiện mô hình “Chi bộ 4 tốt”, “Đảng bộ cơ sở 4 tốt” gắn với PTTĐ của các tổ chức quần chúng, tạo động lực quan trọng thúc đẩy LLVT tỉnh hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao. Điều đáng mừng là PTTĐQT đã cổ vũ CB,CS LLVT tỉnh thực hiện tốt chức năng “đội quân chiến đấu”; xây dựng sức cơ động và khả năng SSCĐ được nâng lên, thường xuyên tham mưu, chuẩn bị tốt các lực lượng, phương tiện tham gia xử trí tốt các tình huống, không để bị động, bất ngờ. Luôn chủ động các phương án bảo vệ an toàn các ngày lễ, tết và hàng trăm sự kiện chính trị, văn hóa, ngoại giao quan trọng của Đảng, Nhà nước và địa phương, đặc biệt là các hoạt động kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ.

Thông qua PTTĐQT đã góp phần xây dựng nền QPTĐ, thế trận biên phòng toàn dân gắn với thế trận ANND vững mạnh, KVPT ngày càng vững chắc. Trong 5 năm qua, toàn tỉnh đã tổ chức 425 lớp bồi dưỡng kiến thức QP-AN cho 25.284 lượt đối tượng; chỉ đạo tổ chức thành công 224 cuộc diễn tập các cấp, 100% đạt loại giỏi và xuất sắc. Thường xuyên thực hiện tốt Phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, “Dân vận khéo”, “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” đã thúc đẩy các cơ quan, đơn vị thực hiện tốt chức năng “Đội quân công tác”, tham gia giúp nhân dân khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh; xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững, góp phần xây dựng “thế trận lòng dân” ngày càng vững chắc. Đặc biệt, LLVT tỉnh đã thành lập 15 tổ, đội công tác tham gia xây dựng 86 cơ sở cấp xã vững mạnh toàn diện. Cùng với đó, PTTĐQT đã hướng vào thực hiện tốt “3 khâu đột phá” về tổ chức lực lượng; nâng cao chất lượng huấn luyện; xây dựng chính quy, chấp hành kỷ luật. Bộ CHQS tỉnh và các đơn vị đã tập trung kiện toàn tổ chức biên chế, điều chỉnh lực lượng theo hướng “tinh, gọn, mạnh”, bảo đảm quân số các đơn vị làm nhiệm vụ SSCĐ đủ 100% biên chế; các đơn vị DQTV được xây dựng “vững mạnh, rộng khắp”.

Trong giai đoạn tới, trước những diễn biến khó lường của tình hình thế giới, khu vực; sự chống phá ngày càng quyết liệt, tinh vi của các thế lực thù địch, phản

động, cơ hội. Các yếu tố an ninh truyền thống và phi truyền thống, nhất là an ninh mạng, biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh, ô nhiễm môi trường tiếp tục diễn biến phức tạp. Nhiệm vụ QS,QP, bảo vệ Tổ quốc đặt ra yêu cầu ngày càng cao, đòi hỏi cần tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác TĐ-KT và đẩy mạnh PTTĐQT trong LLVT tỉnh. Trong đó, tập trung một số nhiệm vụ chủ yếu sau:

Một là, tiếp tục quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các chỉ thị, kế hoạch, hướng dẫn của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, Quân khu 2 và Tỉnh ủy, UBND tỉnh về công tác TĐ-KT. Tổ chức tốt PTTĐQT gắn với PTTĐ yêu nước, các cuộc vận động của Đảng, Nhà nước, Quân đội và địa phương. Thi đua xây dựng LLVT tỉnh vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ; CB,CS có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Chủ động đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác Đảng, công tác chính trị trong các nhiệm vụ.

Hai là, thi đua hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ chính trị. Tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm các nghị quyết, chỉ thị về SSCĐ; phối hợp nắm chắc, nhận định đúng tình hình, chuẩn bị tốt phương án, tham mưu xử trí kịp thời, hiệu quả các tình huống an ninh truyền thống và phi truyền thống. Phát huy tốt vai trò nòng cốt, xung kích trong ứng phó sự cố, thiên tai, dịch bệnh, cứu hộ, cứu nạn. Tham mưu với cấp ủy, chính quyền địa phương tiếp tục quán triệt, thực hiện hiệu quả Nghị quyết Trung ương 8 (khóa XIII) về “Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới”, Nghị quyết số 28 của Bộ Chính trị (khóa X), Kết luận số 64 của Bộ Chính trị (khóa XII), Nghị định số 21/2019 của Chính phủ về xây dựng KVPT. Kết hợp chặt chẽ phát triển KT-XH với tăng cường củng cố quốc phòng. Phân đấu hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ được xác định trong các đề án, kế hoạch của tỉnh về xây dựng tiềm lực quân sự, phòng thủ dân sự trong KVPT tỉnh giai đoạn 2021 – 2025 và những năm tiếp theo. Tiếp tục đẩy mạnh PTTĐ “Ngành Hậu cần Quân đội làm theo lời Bác Hồ dạy”; bảo đảm tốt nhất công tác hậu cần cho các nhiệm vụ thường xuyên và đột xuất. Thi đua thực hiện tốt các hoạt động kết nghĩa với Bộ CHQS 2 tỉnh: Luông Pha Băng và Phong Sa Lý (Lào) theo nhiệm vụ trên giao và biên bản kết nghĩa giữa hai bên.

Ba là, thi đua thực hiện tốt các khâu đột phá: Đột phá về tổ chức lực lượng bảo đảm quân số, vũ khí, trang bị. Đột phá nâng cao chất lượng huấn luyện, diễn tập giai đoạn 2023 – 2030 và những năm tiếp theo; tổ chức huấn luyện cho các đối tượng đồng bộ, chuyên sâu, sát thực tế; đúng phương châm, quan điểm, nguyên tắc, các mối kết hợp. Đột phá xây dựng cơ quan, đơn vị đạt tiêu chuẩn “Mẫu mực, tiêu biểu” theo Chỉ thị số 79, ngày 22/7/2022 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng và hướng dẫn của các cơ quan chức năng.

Bốn là, tổ chức, thực hiện hiệu quả các PTTĐ trọng điểm: “LLVT tỉnh chung sức xây dựng nông thôn mới”; “LLVT tỉnh chung tay vì người nghèo, không để ai bị bỏ lại phía sau”; “Cán bộ, chiến sĩ LLVT tỉnh thi đua thực hiện văn hóa công sở, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ”; “LLVT tỉnh tham gia phát triển kết cấu hạ tầng đồng bộ, hiện đại; thực hành tiết kiệm, chống lãng phí”; “LLVT tỉnh thi đua xây dựng xã hội học tập, đẩy mạnh học tập suốt đời giai đoạn 2023 - 2030”.

Năm là, triển khai thực hiện tốt công tác khen thưởng, bảo đảm khen thưởng chặt chẽ, đúng nguyên tắc, hướng về cơ sở. Thống nhất giữa khen thưởng PTTĐQT với khen thưởng của tổ chức đảng, tổ chức quần chúng và các chuyên ngành trong đơn vị. Chú trọng khen thưởng những nhân tố mới, các tập thể, cá nhân trực tiếp thực hiện nhiệm vụ. Kết hợp khen thưởng thường xuyên với khen thưởng đột xuất những tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong SSCĐ, huấn luyện, diễn tập, tuyển quân, phòng chống, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh, cứu hộ, cứu nạn.

Trong 5 năm qua, LLVT tỉnh có 35 lượt cơ quan, đơn vị được Bộ Quốc phòng và Quân khu công nhận đạt tiêu chuẩn VMTD “Mẫu mực, tiêu biểu”; 2.030 điển hình tiên tiến được các cấp biểu dương, tôn vinh, khen thưởng (tăng 12,3% so với giai đoạn trước); 319 tập thể, 1.594 cá nhân được các cấp tặng thưởng Huân chương, Huy chương, Kỷ niệm chương, Bằng khen, Giấy khen.

003. Bích Hạnh/ Điện Biên chú trọng xây dựng hệ thống chính trị vùng đồng bào dân tộc thiểu số// Nhân dân.- Số 25156.- Ngày 25/9/2024 - Tr.6

Thực hiện nội dung Quyết tâm thư Đại hội đại biểu dân tộc thiểu số tỉnh Điện Biên lần thứ 3, thời gian qua, cấp ủy, chính quyền các cấp tỉnh Điện Biên luôn dành sự quan tâm đặc biệt đối với việc xây dựng, củng cố hệ thống chính trị vùng dân tộc thiểu số. Từ đó, khối đoàn kết dân tộc, niềm tin của đồng bào các dân tộc thiểu số với Đảng, Nhà nước, cấp ủy, chính quyền địa phương ngày càng vững chắc.

Đề cập hệ thống chính trị ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Điện Biên, đồng chí Giàng A Đình, Trưởng ban Dân tộc tỉnh Điện Biên cho biết: Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh, thời gian qua hệ thống chính trị ở vùng đồng bào dân tộc trong tỉnh Điện Biên ngày càng được củng cố và có bước phát triển quan trọng. Tình hình phát triển Đảng và các tổ chức cơ sở đảng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số đáp ứng các yêu cầu, nhiệm vụ của công tác xây dựng Đảng. Tính đến ngày 30/6/2024, Đảng bộ tỉnh Điện Biên có 14 đảng bộ trực thuộc, tổng số tổ chức cơ sở đảng là 617. Trong tổng số 48.044 đảng viên toàn tỉnh thì đảng viên người dân tộc thiểu số là 20.979 người. Tỷ lệ kết nạp đảng viên mới hằng năm bình quân đạt khoảng 5% so với tổng số đảng viên của Đảng bộ tỉnh, trong đó hơn 60% số đảng viên mới được kết nạp là người dân tộc thiểu số. Việc xây dựng tổ chức đảng ở các thôn, bản có người dân tộc thiểu số luôn được quan tâm. Đến nay toàn tỉnh cơ bản không còn thôn, bản không có đảng viên; nền nếp sinh hoạt, chất lượng của tổ chức cơ sở đảng từ tỉnh đến cơ sở được nâng lên.

Công tác vận động quần chúng vùng đồng bào dân tộc thiểu số được Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, tổ chức quan tâm thực hiện; tăng cường nắm tâm tư, nguyện vọng, đời sống của nhân dân. Các cuộc vận động, phong trào thi đua xóa đói, giảm nghèo, hướng về vùng đồng bào dân tộc thiểu số thường xuyên được quan tâm thực hiện, tạo không khí thi đua sôi nổi, thiết thực, từ đó, tăng cường đoàn kết, tập hợp nhân dân ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Thực hiện các văn bản của Chính phủ, bộ, ngành trung ương về thực hiện chính sách đối với người dân tộc thiểu số, Ủy ban nhân dân tỉnh Điện Biên đã ban hành kịp thời các chính sách bảo đảm việc thực hiện chế độ đối với cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số đúng quy định. Thống kê tại thời điểm cuối năm 2023 toàn tỉnh có 24.443 cán bộ, công chức, viên chức; trong đó người dân tộc thiểu số là 12.126 người (có 18 cán bộ, công chức, viên chức là người dân tộc rất ít người gồm các dân tộc: Công, Si La). Số lượng cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số có trình độ tiến sĩ là 6 người; thạc sĩ là 709 người; đại học là 8.700 người; cao đẳng là 1.366 người; trung cấp là 1.285 người. Ở cấp tỉnh, số cán bộ, công chức người dân tộc thiểu số là 219/1.076 người (chiếm 20,35%); cấp huyện là 272/855 người (chiếm 31,81%); cấp xã là 2.179/2.590 người (chiếm 84,13%); viên chức người dân tộc thiểu số toàn tỉnh là 9.456/19.922 người (chiếm 47,47%).

Cùng với việc quan tâm xây dựng, củng cố hệ thống chính trị, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ người dân tộc thiểu số, 5 năm qua (2019-2024), Đảng bộ, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể tỉnh Điện Biên đã tăng cường các biện pháp lãnh đạo, không ngừng đổi mới nội dung, phương thức tổ chức phong trào thi đua nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân, vận động nhân dân các dân tộc tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, như: “Cả nước chung tay xây dựng nông thôn mới”; “Cả nước chung tay vì người nghèo, không để ai bị bỏ lại phía sau” và phong trào thi đua đặc biệt Lập thành tích chào mừng kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, 115 năm thành lập tỉnh Điện Biên và 75 năm Ngày thành lập Đảng bộ tỉnh gắn với cuộc vận động “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và nhiều phong trào thi đua rộng khắp...

Qua các đợt thi đua và sinh hoạt chính trị sâu rộng đã có thêm nhiều gương điển hình trong cộng đồng các dân tộc thiểu số. Điển hình trong tuyên truyền vận động, có các ông, bà: Lò Thị Lả, Tòng Văn Sương, Tòng Văn Xuân; điển hình trong phát triển kinh tế có các ông, bà: Lò Thị Thúy, Giàng A Chùa, Giàng A Chu, Lò Văn Chơi, Pờ Dàn Sinh; điển hình tiêu biểu trong bảo đảm trật tự an toàn xã hội, bảo vệ quốc phòng-an ninh có các ông: Sùng Giả Lầu, Lò Văn Hợp, Sùng A Sảo, Lò Phạ Dền. Các tấm gương điển hình nhân sĩ trí thức, doanh nhân người dân tộc thiểu số, tiêu biểu có nhiều đóng góp quan trọng trong sự nghiệp xây dựng, phát triển kinh tế-xã hội và chính quyền tỉnh Điện Biên, như: bà Lò Mai Trinh, ông Lò Văn Muôn, ông Hoàng Văn Bình, ông Sùng A Vang, ông Vừ A Phía, ông Mùa A Sáu, ông Lò Văn Anh, ông Lý Khai Phà...

Sự đóng góp quan trọng của cộng đồng các dân tộc thiểu số và các phong trào thi đua sôi nổi, rộng khắp góp phần làm thay đổi diện mạo khu vực nông thôn và vùng đồng bào dân tộc thiểu số của tỉnh Điện Biên. Đến nay, tỷ lệ hộ nghèo trên địa bàn tỉnh còn 23,73%; hằng năm, tỷ lệ giảm nghèo ở các huyện nghèo có đồng bào dân tộc thiểu số đều đạt hơn 5%; các giá trị văn hóa của đồng bào các dân tộc thiểu số được bảo tồn, phục hồi và phát triển; chính sách an sinh xã hội luôn được quan tâm triển khai hỗ trợ kịp thời góp phần củng cố niềm tin của đồng bào các dân tộc trên địa bàn tỉnh vào chủ trương, đường lối lãnh đạo của Đảng, các chính sách, pháp luật của Nhà nước.

004. Ngọc Lâm/ Giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội địa bàn biên giới để nhân dân vui đón Tết Độc lập// An ninh biên giới.- Số 35.- Ngày 01/9/2024 - Tr.19

Nhằm nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu (SSCĐ), quản lý, bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong dịp lễ Quốc khánh 2/9, Đảng ủy, Bộ Tư lệnh BDBP đã xây dựng kế hoạch và chỉ đạo các cơ quan, đơn vị BDBP trên cả nước rà soát điều chỉnh, bổ sung hệ thống văn kiện, phương án tác chiến, duy trì nghiêm chế độ canh trực, SSCĐ, nắm vững địa bàn và làm chủ các tình huống để bảo vệ an toàn khu vực đóng quân. Đồng thời, tích cực phối hợp với các lực lượng chức năng và chính quyền địa phương tăng cường công tác quản lý, bảo vệ biên giới, cửa khẩu, cảng biển; kịp thời phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn các loại tội phạm, đảm bảo bình yên cho nhân dân biên giới vui Tết Độc lập.

Xác định trong kỳ nghỉ Lễ Quốc khánh 2/9, hoạt động của các loại tội phạm trên các tuyến biên giới, biển, đảo sẽ có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường, nhất là tội phạm buôn lậu, gian lận thương mại, xuất nhập cảnh trái phép... Trước tình hình đó, bám sát sự chỉ đạo của Đảng ủy, Bộ Tư lệnh BDBP và tình hình thực tế của từng địa bàn, các cơ quan, đơn vị BDBP trên khắp cả nước đã xây dựng các kế hoạch SSCĐ, làm tốt công tác chuẩn bị lực lượng, phương tiện, thông tin liên lạc, xử lý có hiệu quả các tình huống xảy ra ở khu vực biên giới, cửa khẩu, vùng biển, quyết không để xảy ra bị động, bất ngờ, trong đó, tập trung vào chuẩn bị chu đáo lực lượng, vũ khí trang bị, phương tiện, hệ thống thông tin liên lạc, kế hoạch tác chiến, phương án ứng phó thảm họa, sự cố thiên tai, tìm kiếm cứu nạn...

Tại tuyến biên giới Việt Nam - Trung Quốc, theo đánh giá của lực lượng chức năng, hoạt động của các loại tội phạm trong dịp lễ Quốc khánh 2/9 dự báo sẽ có nhiều diễn biến phức tạp, đặc biệt tại những vùng trọng yếu, nơi các đối tượng tội phạm thường xuyên ẩn nấp, lợi dụng sơ hở của lực lượng chức năng để phạm tội. Trong đó, biên giới tỉnh Điện Biên luôn được xác định là một trong những địa bàn hoạt động “nóng” của tội phạm ma túy xuyên quốc gia, nhận định tội phạm ma túy sẽ lợi dụng triệt để mọi thời cơ để vận chuyển ma túy vào Việt Nam, tuồn sâu vào nội địa để tiêu thụ, điều này đặt ra nhiều thách thức cho BDBP Điện Biên trong quá trình triển khai nhiệm vụ bảo vệ biên giới quốc gia, đảm bảo trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn. Trước tình hình trên, đặc biệt những ngày lễ cao điểm này, Đảng ủy, Bộ Chỉ huy BDBP Điện Biên đã chỉ đạo các cơ quan chức năng và các đồn Biên phòng triển khai đồng bộ các biện pháp công tác biên phòng; tăng cường tuần tra, kiểm tra, kiểm soát người, phương tiện, hàng hóa qua lại các đoạn biên giới, đường mòn, lối mở, khu vực cửa khẩu, nơi các đối tượng có thể lợi dụng để vận chuyển, buôn bán ma túy.

Cùng với đó, BDBP Điện Biên tiếp tục chủ động tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương vận động quần chúng nhân dân tích cực tham gia đấu tranh, tố giác tội phạm; tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về phòng, chống ma túy; phối hợp chặt chẽ với các lực lượng, đơn vị chức năng; xác định những tuyến, địa bàn trọng điểm, phức tạp về ma túy để đề cao cảnh giác, ngăn chặn, đẩy lùi, góp

phần bảo đảm tốt an ninh trật tự trên địa bàn biên giới, giữ vững sự bình yên, hạnh phúc của nhân dân.

Tại tuyến biên giới Việt Nam - Lào, địa hình hết sức hiểm trở, phức tạp, chủ yếu rừng sâu, núi cao, do đó, công tác tuần tra, kiểm soát của cán bộ, chiến sĩ BDBP cũng gặp nhiều khó khăn, gian truân và những hiểm nguy. Đặc biệt, trong khi người dân cả nước đang náo nức, rộn ràng vui Tết Độc lập, thì những người lính “gác cửa” biên cương vẫn đang chắc tay súng, từng ngày, từng giờ thực hiện nhiệm vụ tuần tra đường biên, cột mốc, bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới của Tổ quốc. Để hoàn thành tốt nhiệm vụ này, cùng với toàn lực lượng, cán bộ, chiến sĩ BDBP Nghệ An trên tuyến biên giới Việt Nam - Lào đang tích cực tập luyện thuần thục các phương án tác chiến, chuẩn bị lực lượng, phương tiện, sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ khi có lệnh và làm tốt công tác đảm bảo, hiệp đồng chặt chẽ với các lực lượng đứng chân trên địa bàn biên giới. Cùng với đó, xác định nhiệm vụ trọng tâm trong thời gian cao điểm này là phòng chống các loại tội phạm trên tuyến biên giới, chủ trì xây dựng kế hoạch để đấu tranh, ngăn chặn các loại tội phạm từ sớm, từ xa; tiếp tục tham mưu cho cấp ủy, chính quyền và phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể địa phương đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức pháp luật cho nhân dân biên giới. Đồng thời, phát động phong trào quần chúng tham gia tố giác tội phạm, hỗ trợ BDBP xử lý kịp thời các vụ việc xảy ra trên khu vực biên giới.

Tại tuyến biên giới biển, trước yêu cầu đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn, những người lính quân hàm xanh vừa ứng trực tại đơn vị, vừa phối hợp tuần tra, bám nắm các mục tiêu trọng điểm, chủ động quan sát, dự báo tình hình. Chia sẻ với phóng viên, Đại tá Phan Thăng Long, Chỉ huy trưởng BDBP Khánh Hòa cho biết: "Để hoàn thành tốt nhiệm vụ trong dịp Lễ Quốc khánh 2/9, Đảng ủy, Bộ Chỉ huy BDBP tỉnh đã yêu cầu các cơ quan, đơn vị trong BDBP tỉnh tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng, nhận thức đúng âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch; duy trì nghiêm chế độ trực chỉ huy, trực ban, trực chiến, trực phòng không kiêm nhiệm, trực SSCĐ. Đồng thời, phối hợp chặt chẽ với lực lượng Công an, Quân sự, đơn vị hiệp đồng và các lực lượng chức năng theo quy định, bảo vệ an ninh, an toàn cơ quan, đơn vị và các mục tiêu được giao, xử lý có hiệu quả các tình huống xảy ra trên khu vực biên giới biển, không để bị động, bất ngờ".

Cùng với đó, tại tuyến biên giới Việt Nam - Campuchia, dự báo trong dịp nghỉ lễ, lượng khách du lịch, phương tiện cũng như hàng hóa qua lại tại các khu vực cửa khẩu sẽ tăng hơn so với ngày thường. Do đó, Bộ Tư lệnh BDBP đã có văn bản chỉ đạo Bộ Chỉ huy BDBP các tỉnh, thành phố tăng cường công tác nắm tình hình, duy trì thực hiện nghiêm quy định về quy trình, thủ tục kiểm tra, kiểm soát, giám sát biên phòng tại cửa khẩu; kịp thời phát hiện, đấu tranh, xử lý tốt các vụ việc liên quan xảy ra tại cửa khẩu, đảm bảo đúng chủ trương, đối sách và yêu cầu đối ngoại.

Thượng tá Võ Văn Tùng, Đồn trưởng Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Hà Tiên, BDBP Kiên Giang cho biết: “Những ngày này, đơn vị chúng tôi luôn duy trì nghiêm các ca, kíp trực, đảm bảo quân số trực theo yêu cầu; đồng thời, tăng cường lực lượng, phương tiện, sử dụng cả chó chiến đấu để tuần tra, kiểm soát dọc các đường mòn, lối mở hai bên cánh gà cửa khẩu. Thường xuyên thông tin, trao đổi tình

hình với các lực lượng bảo vệ biên giới phía đối diện, để kịp thời nắm và cùng nhau xử lý tốt các vấn đề phát sinh trên đoạn biên giới phụ trách. Chúng tôi quyết tâm không để xảy ra vụ việc phức tạp, quyết tâm trấn áp tất cả các loại tội phạm, nhất là tội phạm ma túy diễn ra trong những ngày nghỉ lễ".

005. Hoàng Văn/ Phát huy sức mạnh tổng hợp, giữ vững an ninh trật tự khu vực biên giới// An ninh biên giới.- Số 36.- Ngày 08/9/2024 - Tr.21

Là lực lượng nòng cốt, chuyên trách trong sự nghiệp quản lý, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia, những năm qua, Đồn Biên phòng Si Pha Phìn, BĐBP Điện Biên luôn tích cực, chủ động tham mưu, phối hợp với cấp ủy, chính quyền các địa phương khu vực biên giới chăm lo xây dựng, củng cố hệ thống chính trị cơ sở. Trong đó, không ngừng đẩy mạnh, nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, giữ vững an ninh trật tự khu vực biên giới.

Đồn Biên phòng (BP) Si Pha Phìn quản lý, bảo vệ đoạn biên giới dài 37,405km giáp với nước bạn Lào, phụ trách địa bàn 3 xã Chà Nưa, Phìn Hồ và Si Pa Phìn (huyện Nậm Pồ). Trung tá Trịnh Văn Thắng, Chính trị viên đơn vị cho biết: Để góp phần giữ vững ổn định chính trị địa bàn, phát huy sức mạnh của hệ thống chính trị địa phương và nhân dân tham gia bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia, đơn vị đã phối hợp với cấp ủy, chính quyền 3 xã và thông qua đội ngũ đảng viên phụ trách hộ gia đình ở khu vực biên giới để vừa tuyên truyền, vận động, hướng dẫn bà con chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, địa phương, tích cực tham gia phát triển kinh tế, các hoạt động bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới, đấu tranh tố giác tội phạm để đảm bảo an ninh trật tự địa bàn. Đồng thời, đơn vị cũng tuyên truyền, vận động các các trưởng nhóm đạo và tín đồ chấp hành nghiêm Luật Tín ngưỡng, tôn giáo của Nhà nước, không tuyên truyền đạo trái pháp luật, không di dịch cư tự do, không nghe, tin và làm theo lời xúi giục của kẻ xấu, gây mất an ninh trật tự trên địa bàn.

Ngoài ra, Đồn BP Si Pha Phìn còn tham mưu cùng chính quyền địa phương triển khai thành lập các Tổ tự quản bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia (còn gọi là Tổ tự quản đường biên, cột mốc), Tổ tự quản giữ gìn an ninh trật tự khu vực biên giới.

Nhờ vậy, phong trào “Toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới” ngày càng lan tỏa sâu rộng, hoạt động của các Tổ tự quản đường biên, mốc giới, Tổ tự quản giữ gìn an ninh trật tự khu vực biên giới ngày càng nền nếp. Không chỉ tích cực tham gia tuần tra đường biên, bảo vệ cột mốc, bà con còn là “tai mắt” báo tin để BĐBP đấu tranh, ngăn ngừa kịp thời nhiều vụ việc. Nhiều tổ tự quản, hộ gia đình, cá nhân lập thành tích được biểu dương, động viên trong Ngày hội Biên phòng toàn dân càng hăng say góp sức, khẳng định vai trò là những “cánh tay nối dài”, là “cột mốc sống” gìn giữ biên cương của Tổ quốc..

Thiếu tá Giàng A Chớ, Đội trưởng Đội Vận động quần chúng chia sẻ: Hiện, trên địa bàn đơn vị quản lý có các điểm nhóm hoạt động tôn giáo gồm: nhóm Tin

lành Việt Nam miền Bắc, nhóm Liên hữu cơ độc, nhóm truyền giảng phúc âm thuộc các bản Phi Lĩnh 2, Pú Dao (xã Si Pa Phìn), Mạ Hóc, Phìn Hồ (xã Phìn Hồ), Nậm Dích (xã Chà Nura). Với 356 hộ/2.001 khẩu, các điểm nhóm đạo trên địa bàn vẫn hoạt động bình thường, dân theo đạo thường xuyên đi cầu nguyện, hát thành ca vào thứ bảy và chủ nhật hàng tuần. Nhiều năm trở lại đây, do sự phối hợp chặt chẽ giữa lực lượng Biên phòng, Công an và các lực lượng vũ trang cùng cơ quan đơn vị, chính quyền trên địa bàn, công tác tuyên truyền cho người dân chấp hành nghiêm chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước được tích cực đẩy mạnh. Người dân theo đạo và không theo đạo đều nghiêm chỉnh chấp hành đúng pháp luật, đồng thời, tích cực cùng lực lượng vũ trang bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia.

Đặc biệt, tại Đồn BP Si Pha Phìn, việc tuyên truyền về phòng, chống mua bán người được đẩy mạnh nhằm nâng cao ý thức, kiến thức pháp luật cho bà con, cương quyết đấu tranh để giảm thiểu tình trạng này. Định kỳ hàng tuần, cán bộ Biên phòng sẽ đi khắp các khu dân cư, thôn bản kéo loa tuyên truyền, đồng thời, phối hợp với địa phương tổ chức các buổi tuyên truyền tập trung. Nội dung tuyên truyền chủ yếu là chính sách, pháp luật về phòng chống mua bán người, phương thức, thủ đoạn của tội phạm, kỹ năng phòng ngừa, phát hiện... nhằm nâng cao nhận thức, chủ động phòng tránh để không trở thành nạn nhân của tội phạm mua bán người.

Bằng những việc làm cụ thể, thiết thực, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động, cán bộ, chiến sĩ BĐBP Điện Biên đã góp phần giữ vững an ninh trật tự khu vực biên giới, xây dựng môi đoàn kết quân dân ngày càng gắn bó bền chặt, thế trận Biên phòng toàn dân ngày càng được củng cố, góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia.

006. B.H/ Hỗ trợ khẩn cấp khắc phục hậu quả mưa lũ, sạt lở đất tại 2 tỉnh// Văn hóa.- Số 109.- Ngày 09/9/2024 - Tr.5

Chiều qua 8/9, Phó Thủ tướng Hồ Đức Phớc vừa ký Quyết định số 939/QĐ-TTg ngày 8/9/2024 của Thủ tướng Chính phủ hỗ trợ khẩn cấp khắc phục hậu quả mưa lũ, sạt lở đất tại 2 tỉnh Sơn La, Điện Biên. Cụ thể, hỗ trợ 20 tỷ đồng từ nguồn dự phòng ngân sách trung ương năm 2024 cho 02 địa phương để hỗ trợ nhân dân ổn định đời sống ngay sau mưa lũ (Sơn La 10 tỷ đồng, Điện Biên 10 tỷ đồng) như đề nghị của Bộ Tài chính.

Thủ tướng Chính phủ yêu cầu UBND các tỉnh: Điện Biên, Sơn La có trách nhiệm phân bổ cụ thể số kinh phí được bổ sung nêu trên, bảo đảm theo đúng quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước và các văn bản pháp luật khác có liên quan; bảo đảm đúng mục đích sử dụng, không để thất thoát, tiêu cực. Sử dụng nguồn ngân sách trung ương hỗ trợ, nguồn ngân sách địa phương và các nguồn vốn hợp pháp khác để kịp thời hỗ trợ nhân dân ổn định đời sống ngay sau mưa lũ.

Những ngày qua, tại các tỉnh miền núi phía bắc, nhất là ở 2 tỉnh Sơn La và Điện Biên, do ảnh hưởng của hoàn lưu bão số 2, 3 đã có mưa to đến rất to, làm lũ quét, lũ ống làm thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản. Hiện 2 địa phương tập trung triển khai các biện pháp ứng phó, hỗ trợ người dân khắc phục hậu quả.

**007. Thanh Đông/ Chia sẻ với đồng bào lũ lụt Điện Biên// Quân đội nhân dân.-
Số 22771.- Ngày 02/9/2024 - Tr.2**

Cùng đoàn thiện nguyện đến thăm, tặng quà các gia đình bị ảnh hưởng bởi mưa lũ vừa qua tại xã Mường Pồn (huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên) do Hội Phụ nữ hai phòng (Phòng Chính trị và Phòng Hậu cần-Kỹ thuật) của Sư đoàn 363, Quân chủng Phòng không-Không quân phối hợp với Câu lạc bộ Thiện nguyện trái tim xanh TP Hải Phòng tổ chức, chúng tôi càng hiểu thêm việc làm ý nghĩa nhân văn này.

Ông Quàng Văn Tiến, Chủ tịch UBND xã Mường Pồn chia sẻ: Mường Pồn là xã vùng cao, thuần nông, có 11 bản với 1.107 hộ dân; trong đó, một số bản giáp biên giới, trình độ dân trí không đồng đều, đời sống nhân dân còn gặp rất nhiều khó khăn. Trận mưa, lũ quét vừa qua xảy ra tại đây đã khiến 4 người thiệt mạng, 3 người mất tích; 20 ngôi nhà bị đổ sập, cuốn trôi; hàng trăm ngôi nhà bị hư hỏng; hoa màu và vật nuôi bị thiệt hại nặng, Quốc lộ 12 đi qua xã Mường Pồn cũng bị tê liệt...

Thấu hiểu được những khó khăn, vất vả của bà con nơi đây, Hội Phụ nữ hai phòng của Sư đoàn 363 và Câu lạc bộ Thiện nguyện trái tim xanh TP Hải Phòng đã tổ chức kêu gọi, vận động các tổ chức và cá nhân có tấm lòng hảo tâm trong xã hội tham gia ủng hộ để tổ chức chương trình.

Vượt qua gần 600km, nhiều đoạn đèo dốc cao, đoàn đã đến thăm 3 bản (bản Mường Pồn 1, bản Lĩnh và Tin Tốc) của xã Mường Pồn. Tại các nơi đến thăm, đoàn đã gửi lời thăm hỏi sức khỏe và chia sẻ với người dân về những thiệt hại do mưa lũ gây ra, động viên người dân cố gắng vượt qua những mất mát, đau thương, sớm ổn định cuộc sống; đồng thời trao gần 600 phần quà với tổng trị giá 400 triệu đồng tặng các gia đình bị thiệt hại.

Trong trận mưa lũ vừa qua, ngôi nhà của bà Lò Thị Phong, ở bản Mường Pồn 1 bị bùn đất từ trên núi sạt xuống làm gãy cột, sập đổ. Trận lũ cũng đã cuốn đi toàn bộ kế sinh nhai của gia đình bà, gồm một đôi lợn nái và 15 con lợn con, một đàn ngan hơn 50 con. Thừa ruộng ngoài đồng cũng chát đầy đất đá... Sau khi nhận được quà từ đoàn thiện nguyện, bà Lò Thị Phong xúc động chia sẻ: "Mưa lũ khiến gia đình tôi bị thiệt hại hết. Bộ đội, các cô chú hỗ trợ tiền, mì ăn liền, thức ăn, gạo. Cảm ơn bộ đội và mọi người nhiều lắm...". Thiếu tá QNCN Đỗ Thị Thu Hà, y sĩ-Chủ tịch Hội Phụ nữ hai phòng của Sư đoàn 363, cho biết: "Thấu hiểu và chia sẻ những khó khăn của người dân nơi đây, chúng tôi đã tích cực ủng hộ và kêu gọi các tấm lòng hảo tâm cùng tham gia. Tuy món quà không lớn nhưng đó là tình cảm, sự quan tâm, sẻ chia của cán bộ, hội viên. Thông qua đó, chúng tôi muốn chung tay cùng cộng đồng hỗ trợ, chia sẻ với những người dân bị ảnh hưởng bởi thiên tai".

**008. M.K/ Điện Biên: Chung tay ủng hộ đồng bào vùng bão lũ// Đại đoàn kết.-
Số 258.- Ngày 14/9/2024 - Tr.5**

Ngày 13/9, Ủy ban MTTQ huyện Nậm Pồ (tỉnh Điện Biên) đã tổ chức Lễ phát động ủng hộ đồng bào bị thiệt hại do cơn bão số 3 (Yagi). Tại Lễ phát động, Ủy ban

MTTQ huyện kêu gọi các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và nhân dân hãy chia sẻ khó khăn, mát mát với đồng bào bị thiệt hại do cơn bão số 3.

Theo đó, mỗi cán bộ, công chức, người lao động huyện Nậm Pồ đều ủng hộ tới thiểu 1 ngày lương. Nhân dân, các nhà hảo tâm, doanh nghiệp trên địa bàn huyện ủng hộ tùy tâm. Huyện sẽ bố trí điểm người tiếp nhận ủng hộ đồng bào vùng bão lũ đến hết ngày 15/10. Ngay sau lễ phát động, huyện Nậm Pồ đã tiếp nhận hơn 183 triệu đồng do cán bộ, viên chức, người lao động ủng hộ.

Trước đó, ngày 12/9, tại huyện Mường Nhé (tỉnh Điện Biên) đã kêu gọi cán bộ, nhân dân chung tay ủng hộ đồng bào vùng bão, lũ. Trong ngày đầu phát động, Mường Nhé đã tiếp nhận hơn 200 triệu đồng ủng hộ từ các cá nhân, tổ chức. Cũng trong ngày 12/9, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ tỉnh Điện Biên tổ chức Lễ phát động ủng hộ đồng bào bị thiệt hại do bão lũ. Ban Thường trực Ủy ban MTTQ tỉnh kêu gọi các cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và các tầng lớp nhân trên địa bàn tỉnh sẻ chia, giúp đỡ về tinh thần, vật chất góp phần hỗ trợ đồng bào vùng bị thiên tai khắc phục hậu quả, thiệt hại do cơn bão số 3. Hưởng ứng phát động của Ủy ban MTTQ tỉnh Điện Biên, tại buổi lễ đã có 50 tập thể, 53 cá nhân ủng hộ đồng bào bị thiệt hại do bão lũ với tổng số tiền hơn 2,8 tỷ đồng.

009. Trần Kiên/ Điện Biên: Công tác quy hoạch và thực hiện quy hoạch xây dựng có nhiều hạn chế, bất cập// Thanh tra.- Số 38.- Ngày 19/09/2024 - Tr.6

Thực hiện chỉ đạo của Thanh tra Chính phủ, Thanh tra tỉnh Điện Biên tiến hành thanh tra chuyên đề quy hoạch và thực hiện quy hoạch xây dựng (QHXD) trên địa bàn tỉnh, giai đoạn 2015-2022. Kết quả thanh tra cho thấy một số tồn tại, hạn chế của địa phương.

Công tác QHXD nhiều hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu

Báo cáo kết quả thanh tra chuyên đề quy hoạch và thực hiện QHXD tại Điện Biên cho thấy, trong giai đoạn 2015-2022, công tác quản lý Nhà nước về quy hoạch trên địa bàn còn gặp nhiều khó khăn, QHXD và các quy hoạch chuyên ngành trước đây có nhiều mâu thuẫn, chông chéo, một số vấn đề chiến lược trong quy hoạch chưa chính xác, thiếu tính khả thi, do vậy phải thường xuyên điều chỉnh cục bộ QHXD để đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ giữa các quy hoạch; QHXD, quy hoạch đô thị và quy hoạch sử dụng đất còn chưa thống nhất về phạm vi, đối tượng dẫn đến sự thiếu đồng bộ.

Công tác quản lý, phát triển đô thị, bảo vệ môi trường được tăng cường nhưng chưa theo kịp, đáp ứng được yêu cầu, xu hướng phát triển của xã hội.

Ngày 13/10/2006, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Điện Biên thời kỳ 2006-2020 tại Quyết định số 230/2006/QĐ-TTg và phê duyệt điều chỉnh quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Điện Biên đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 tại Quyết định số 555/QĐ-TTg ngày 16/05/2018.

Để cụ thể hóa các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Trung ương và nghị quyết của Đảng bộ tỉnh, UBND tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo các sở, ban, ngành tỉnh và UBND các huyện, thị xã, thành phố triển khai thực hiện lập, rà soát, điều chỉnh quy hoạch đô thị; tập trung nguồn lực đầu tư phát triển hệ thống cơ sở hạ tầng đô thị...

Về QHXD trên địa bàn tỉnh trước và trong thời kỳ thanh tra đã có nhiều chuyển biến tích cực, tuy nhiên vẫn còn nhiều hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu đặt ra; công tác quy hoạch, phát triển không gian, xây dựng kết cấu hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội còn chậm, chưa hoàn thiện; các chỉ tiêu về phát triển cơ sở hạ tầng và kiến trúc cảnh quan đô thị chưa đảm bảo.

Công tác quản lý, phát triển đô thị, bảo vệ môi trường được tăng cường nhưng chưa theo kịp, đáp ứng được yêu cầu xu hướng phát triển; tỷ lệ phủ kín quy hoạch đô thị còn thấp; nguồn lực dành cho công tác cải tạo chỉnh trang, đầu tư, phát triển các chỉ tiêu cơ bản về hạ tầng kinh tế - kỹ thuật - xã hội, khắc phục các vấn đề năng lực ứng phó với biến đổi khí hậu, ngập lụt, sạt lở còn hạn chế, chưa thu hút đầu tư và triển khai dự án theo QHXD được duyệt.

Trong việc lập, thẩm định, phê duyệt theo thẩm quyền và thực hiện QHXD. Giai đoạn 2015-2022, UBND các cấp trong tỉnh thực hiện phê duyệt 76 đồ án QHXD, trong đó có 24 đồ án điều chỉnh, 02 đồ án quy hoạch phân khu đô thị, 31 đồ án quy hoạch chi tiết đô thị, 19 đồ án QHXD nông thôn mới.

Tổng số vốn đầu tư cho công tác quy hoạch là 55,193 tỷ đồng. Có 7 đồ án được tài trợ bằng sản phẩm.

Qua thanh tra xác định, việc tổ chức lấy ý kiến về nhiệm vụ quy hoạch và đồ án QHXD được thực hiện theo quy định.

Tuy nhiên, UBND các cấp chưa thực hiện phê duyệt kế hoạch thực hiện QHXD đối với các đồ án thuộc thẩm quyền phê duyệt.

Trong việc ban hành quy chế quản lý quy hoạch, kiến trúc đô thị, mới có 4 đơn vị đã ban hành là UBND TP Điện Biên Phủ, thị xã Mường Lay, huyện Mường Chà và Tuần Giáo; còn lại UBND các huyện Mường Ảng, Tủa Chùa và Điện Biên Đông vẫn chưa ban hành.

Về thực hiện phê duyệt hồ sơ cắm mốc giới và thực hiện cắm mốc ngoài thực địa, mới có một số đồ án được thực hiện, số còn lại không có kinh phí để thực hiện...

Thanh tra 18 đồ án phát hiện nhiều tồn tại

Thanh tra tỉnh Điện Biên đã tiến hành thanh tra 18/30 đồ án quy hoạch do Sở Xây dựng, UBND TP Điện Biên Phủ và UBND huyện Điện Biên thực hiện.

Qua thanh tra cho thấy các đơn vị đã tổ chức lập, thẩm định, phê duyệt đồ án QHXD cơ bản bám sát các quy định của pháp luật; tuy nhiên vẫn còn không ít tồn tại, hạn chế.

Đối với 7 đồ án do Sở Xây dựng thực hiện, một đồ án có thời gian phê duyệt nhiệm vụ và thời gian lập đồ án quy hoạch còn chậm theo quy định.

Quy hoạch chi tiết chưa phù hợp với quy hoạch phân khu và quy hoạch phân khu chưa phù hợp quy hoạch chung; hệ thống bản vẽ sơ đồ vị trí khu đất, bản vẽ quy hoạch sử dụng đất, quy hoạch giao thông giữa các đồ án chưa thống nhất, chưa phù hợp; không lấy ý kiến của cộng đồng dân cư về nhiệm vụ quy hoạch đô thị theo quy định; thanh toán chi phí lập đồ án quy hoạch không có căn cứ.

Sở chưa thành lập Hội đồng Thẩm định quy hoạch để thẩm định các đồ án quy hoạch theo quy định.

Nội dung, nhiệm vụ yêu cầu về hồ sơ sản phẩm quy hoạch không đầy đủ, yêu cầu thiếu thành phần bản vẽ.

Đối với 8 đồ án do UBND TP Điện Biên Phủ thực hiện còn tồn tại trong các công tác như thuyết minh lập nhiệm vụ quy hoạch chi tiết; áp dụng trình tự, thủ tục trong việc lập điều chỉnh quy hoạch đô thị; thẩm định nhiệm vụ và đồ án quy hoạch chi tiết; phê duyệt nhiệm vụ và đồ án quy hoạch chi tiết, lập quy định quản lý theo đồ án quy hoạch chi tiết...

Đối với 3 đồ án do UBND huyện Điện Biên thực hiện, việc thực hiện lập bản đồ sơ đồ vị trí và giới hạn khu đất tỷ lệ không đúng 1/2000; thuyết minh đồ án quy hoạch không có dự kiến sơ bộ về tổng mức đầu tư, đề xuất giải pháp về nguồn vốn và tổ chức thực hiện không đúng theo quy định.

Công tác lập nhiệm vụ và đồ án quy hoạch chi tiết còn thiếu, chưa đầy đủ. Chưa công khai thuyết minh đồ án quy hoạch theo quy định.

Thanh tra tỉnh Điện Biên kiến nghị UBND thành phố Điện Biên Phủ thu hồi số tiền hơn 18 triệu đồng do chi sai quy định trong việc lập quy hoạch.

UBND tỉnh đã chỉ đạo Giám đốc Sở Xây dựng, Chủ tịch UBND TP Điện Biên Phủ và huyện Điện Biên tổ chức kiểm điểm, xem xét trách nhiệm của các tập thể, cá nhân có liên quan đến những tồn tại, hạn chế, thiếu sót đã được chỉ ra trong công tác quy hoạch./.

010. Đức Khoa/ Kiến nghị xử lý hơn 158 tỉ đồng tại tỉnh Điện Biên// Bảo vệ pháp luật.- Số 79.- Ngày 30/9/2024 - Tr.14

Kiểm toán Nhà nước vừa hoàn thành cuộc kiểm toán ngân sách địa phương năm quản lý, sử dụng kinh phí bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu giai Điện Biên. Qua cuộc kiểm toán, Kiểm toán Nhà nước kiến nghị xử lý tài chính hơn điểm trách nhiệm tập thể, cá nhân có liên quan ở tỉnh này.

Ngoài việc chỉ ra những tồn tại, hạn chế trong công tác quản lý, điều hành thu, chi ngân sách tại tỉnh Điện Biên, Kiểm toán Nhà nước đã kiến nghị xử lý tài chính đối với ngân sách địa phương năm 2023 hơn 158 tỉ đồng. Trong đó, thu hồi, nộp ngân sách Nhà nước các khoản chi sai quy định hơn 838 triệu đồng; thu hồi nộp trả kinh phí thừa hơn 112 tỉ đồng; giảm dự toán, giảm thanh toán năm sau gần 50 tỉ đồng; kiến nghị xử lý tài chính khác hơn 871 triệu đồng. Với Chuyên đề kinh phí bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2023: hơn 14 tỉ đồng thu hồi nộp trả kinh phí thừa.

Kiểm toán Nhà nước còn kiến nghị UBND TP Điện Biên Phủ báo cáo UBND tỉnh này xem xét, thu hồi 61 tỉ đồng đã tạm ứng cho ngân sách thành phố thực hiện Dự án xây dựng cầu Thanh Bình, TP Điện Biên Phủ theo thẩm quyền và quy định của pháp luật.

Kiến nghị Chủ đầu tư rà soát giảm trừ dự toán hơn 508 triệu đồng của Dự án đầu tư bổ sung đoạn tuyến Đường nối từ đường Võ Nguyên Giáp đến khu Tái định cư Noong Bua vào Dự án đầu tư xây dựng công trình đường Vành đai II (nối tiếp khu Tái định cư Noong Bua TP Điện Biên Phủ với khu Tái định cư Pú Từ thị trấn huyện Điện Biên); Rà soát, điều chỉnh giá trị hợp đồng còn lại của các dự án đầu tư, số tiền hơn 17 tỉ đồng.

Ngoài ra, Kiểm toán Nhà nước đề nghị UBND tỉnh Điện Biên chỉ đạo các đơn vị chấn chỉnh công tác quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công. Cụ thể, UBND tỉnh Điện Biên chấn chỉnh, rút kinh nghiệm trong việc ứng trước dự toán năm sau nguồn ngân sách địa phương khi chưa thu hồi hết vốn ứng theo quy định tại khoản 1, Điều 57, Luật Ngân sách Nhà nước và điểm 1, Điều 37, Nghị định số 163/2016/NĐ-CP.

Yêu cầu UBND tỉnh Điện Biên tiếp tục báo cáo Bộ, ngành Trung ương bố trí thu hồi vốn ứng trước dự toán năm sau của ngân sách Trung ương (Dự án Đường Mường Lay - Nậm Nhùn) chưa thu hồi 80 tỉ đồng.

UBND tỉnh Điện Biên chỉ đạo các cơ quan tham mưu xây dựng và ban hành các văn bản: Ban hành quy chế quản lý và sử dụng viện trợ trong nội bộ các cơ quan theo quy định tại khoản 5, Điều 33, Nghị định số 80/2020/NĐ-CP ngày 8/7/2020; ban hành tiêu chí, tiêu chuẩn đánh giá chất lượng dịch vụ, cơ chế giám sát, kiểm định chất lượng và quy chế kiểm tra, nghiệm thu sản phẩm dịch vụ sự nghiệp công trong hoạt động khuyến nông theo quy định tại Nghị định số 60/2021/NĐ-CP ngày 21/6/2021; rà soát, ban hành văn bản hướng dẫn quy trình thẩm định, phê duyệt, điều chỉnh Báo cáo kinh tế - kỹ thuật đầu tư xây dựng các dự án sử dụng vốn đầu tư công, vốn nhà nước ngoài đầu tư công do UBND cấp tỉnh, cấp huyện, cấp xã quyết định đầu tư theo quy định tại Điều 12 Nghị định số 35/2023/NĐ-CP ngày 20/6/2023 của Chính phủ.

Cục Thuế tỉnh Điện Biên và UBND TP Điện Biên Phủ và UBND các huyện Điện Biên Đông, Mường Chà, Tủa Chùa chấn chỉnh, rút kinh nghiệm đối với những tồn tại trong việc xây dựng dự toán thu ngân sách Nhà nước chưa bao quát hết nguồn thu.

Sở Tài chính tỉnh Điện Biên chấn chỉnh, rút kinh nghiệm đối với tồn tại trong việc: Chưa tham mưu đề UBND báo cáo HĐND tỉnh về tình hình phân bổ, sử dụng nguồn kinh phí thực hiện bảo vệ, phát triển đất trồng lúa và bố trí dự phòng chưa bảo đảm tỉ lệ quy định; chưa chủ trì phối hợp với các đơn vị đề tham mưu cho UBND tỉnh Điện Biên lập phương án tổng thể sắp xếp lại, xử lý đối với nhà, đất của cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp.

Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Điện Biên chấn chỉnh, rút kinh đối với các tồn tại trong nghiệm công tác lập và tham mưu cho UBND tỉnh giao, phân bổ kế hoạch vốn đầu tư chưa đúng quy định về thời gian chưa sát trên đó thực tế dẫn đến phải điều

chính; công tác theo dõi và kiến nghị để xử lý nợ dòng xây dựng cơ bản chưa đầy đủ; tham mưu cho UBND tỉnh bố trí vốn đối ứng Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới chưa bảo đảm tỉ lệ tối thiểu 5%; tham mưu cho UBND tỉnh bố trí vốn đối ứng Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới bảo đảm tỉ lệ tối thiểu theo quy định Quyết định của Thủ tướng Chính phủ và Nghị quyết của HĐND tỉnh Điện Biên.

Đối với Chuyên đề kinh phí bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2023, Kiểm toán Nhà nước kiến nghị Sở Tài nguyên và Môi trường chấn chỉnh, rút kinh nghiệm đối với các tồn tại trong việc lập báo cáo cung cấp thông tin, số liệu phục vụ xây dựng báo cáo hiện trạng môi trường quốc gia năm 2021 chậm; chưa tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh xem xét, sửa đổi, bổ sung bộ đơn giá hoạt động quan trắc và phân tích môi trường cho phù hợp với quy định; thực hiện tổng hợp, báo cáo UBND Tỉnh xem xét, sửa đổi, bổ sung bộ đơn giá hoạt động quan trắc và phân tích môi trường cho phù hợp với quy định hiện hành...

Qua kiểm toán, Kiểm toán Nhà nước kiến nghị UBND tỉnh Điện Biên tổ chức rà soát xác định rõ nguyên nhân và kiểm điểm trách nhiệm cá nhân, tập thể (nếu có sai sót) trong việc phân bổ vốn cho 3 dự án thuộc nguồn vốn phục hồi phát triển kinh tế xã hội nhưng giải ngân chỉ đạt 45,4%, chưa bảo đảm theo quy định tại tiết đ, điểm 1.2 khoản 1, Điều 3 Nghị quyết số 43/2022/QH15 ngày 11/1/2022 của Quốc hội.

011. Gia Hiếu/ Điện Biên ưu tiên thu hút nguồn lực đầu tư hạ tầng giao thông trọng điểm// An ninh biên giới.- Số 36.- Ngày 08/9/2024 - Tr.21

Thực hiện Quyết định số 44/QĐ-UBND ngày 4/2/2012 của UBND tỉnh Điện Biên phê duyệt Điều chỉnh quy hoạch phát triển giao thông vận tải giai đoạn 2011 - 2020, định hướng đến năm 2030, đến nay, hệ thống giao thông trên địa bàn tỉnh Điện Biên đã có những bước phát triển vượt bậc cả về số lượng và chất lượng.

Đơn cử, tỉnh đã tiến hành đầu tư nâng cấp mở rộng các tuyến quốc lộ huyết mạch như quốc lộ 12 đoạn Mường Lay - Mường Chà, quốc lộ 279B đoạn Nà Tàu - Mường Phăng (hoàn thành từ năm 2022, 2023), đáp ứng nhu cầu đi lại cũng như phát triển du lịch địa phương. Đặc biệt, dự án cao tốc Sơn La - Điện Biên - cửa khẩu Tây Trang, giai đoạn 1 đã được Thủ tướng Chính phủ chấp thuận giao UBND tỉnh Điện Biên là cơ quan có thẩm quyền để thực hiện đầu tư theo phương thức đối tác công tư. Một số dự án nâng cấp quốc lộ kết nối với Lào (qua cửa khẩu Tây Trang trên quốc lộ 279), kết nối với Trung Quốc (qua cửa khẩu A Pa Chải trên quốc lộ 4H) đã được Bộ Giao thông vận tải trình cấp có thẩm quyền phê duyệt đề xuất dự án, dự kiến sử dụng vốn vay của Ngân hàng Thế giới (WB), dự kiến triển khai đầu tư trong giai đoạn 2026 - 2030.

Trong giai đoạn từ nay đến năm 2025, ngành Giao thông vận tải của tỉnh Điện Biên đặt mục tiêu phấn đấu hoàn thành cải tạo trực chính quốc lộ 12, quốc lộ 279 đạt tiêu chuẩn cấp IV miền núi; xử lý điểm đen trên quốc lộ 4H và quốc lộ 4H2, mở rộng mặt đường 5,5m, thảm nhựa toàn tuyến để đạt tiêu chuẩn cấp IV miền núi; nâng cấp lối mở A Pa Chải thành cửa khẩu quốc gia thông thương với Trung Quốc;

mở rộng mặt đường quốc lộ 6 lên 5.5m để nâng cao tốc độ vận doanh kết nối khu vực Đông Bắc tỉnh cứng hóa, bê tông hóa 100% tuyến tỉnh lộ; cứng hóa 100% tuyến đường huyện, 70% tuyến đường xã, 100% xã có đường ô tô đến trung tâm đảm bảo đi lại quanh năm... Từ đó, ngày càng hoàn thiện mạng lưới giao thông thông suốt và kết nối, tạo nền tảng cho sự phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh của tỉnh.

012. Minh Đức/ Cơ hội rộng mở cho lĩnh vực xuất khẩu lao động ở Điện Biên// Giáo dục và thời đại.- Số 222.- Ngày 14/9/2024 - Tr.42

Xuất khẩu lao động ở tỉnh Điện Biên được xem là một “kênh” giải quyết việc làm hiệu quả, góp phần đắc lực cho công tác giảm nghèo.

Nhiều cơ hội “bỏ nghèo”

Những năm gần đây, tỉnh Điện Biên đã triển khai thực hiện nhiều giải pháp nhằm đẩy mạnh hoạt động xuất khẩu lao động bởi đây được xem là một “kênh” giải quyết việc làm hiệu quả, góp phần đắc lực cho công tác giảm nghèo. Tuy nhiên, hoạt động xuất khẩu lao động vẫn chưa tương xứng với tiềm năng nguồn nhân lực lao động dồi dào của tỉnh.

Hiện số người trong độ tuổi lao động chiếm 60% tổng dân số toàn tỉnh. Nguồn lao động dồi dào nhưng chủ yếu là sản xuất nông nghiệp, có thu nhập không ổn định. Xác định xuất khẩu lao động là giải pháp tạo việc làm, xóa đói giảm nghèo, từ năm 2023 đến nay, Điện Biên đã đưa gần 400 lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng. Mặc dù hoạt động xuất khẩu lao động đã có sự khởi sắc nhưng số lao động đi làm việc ở nước ngoài vẫn còn ít, chưa tương xứng với lực lượng lao động của tỉnh.

Ông Vũ Văn Đức, Phó Giám đốc Sở LĐ,TB&XH Điện Biên cho biết: “Nếu so sánh người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng với lao động của tỉnh thì con số này vẫn còn khiêm tốn. Chủ yếu là do nguồn lao động của chúng ta tuy khá dồi dào nhưng về cơ bản lao động hầu hết là người dân tộc thiểu số, vẫn còn tư tưởng bám đất, bám lầy ruộng nương nên số người đi lao động theo hợp đồng của nước ngoài chưa cao”.

Trước thực trạng trên, thời gian vừa qua, tỉnh Điện Biên đã phối hợp với Công ty Trách nhiệm hữu hạn Nguồn nhân lực IIG tổ chức các hội nghị tư vấn xuất khẩu lao động tại các địa phương trong toàn tỉnh. Trong đó tập trung trao đổi và hướng nghiệp cho người lao động các chính sách liên quan đến việc làm, cam kết hỗ trợ đào tạo tiếng Nhật và các kỹ năng phục vụ cuộc sống, sinh hoạt và làm việc tại Nhật Bản... với mục tiêu trung bình mỗi năm sẽ có từ 200 - 300 lao động của tỉnh Điện Biên xuất khẩu lao động tại Nhật Bản.

Ông Nguyễn Văn Sinh, Phó Giám đốc Công ty Trách nhiệm hữu hạn Nguồn nhân lực IIG, chia sẻ: “Chúng tôi đã báo cáo với các đồng chí Lãnh đạo Tỉnh ủy, UBND tỉnh, và các cấp chính quyền ở địa phương, với nguồn lao động dồi dào như vậy làm sao để chúng ta giải quyết những vấn đề khó khăn, vướng mắc mà người lao động gặp phải, hy vọng công tác xuất khẩu lao động trên địa bàn tỉnh Điện Biên trong thời gian tới sẽ có những bước phát triển lớn”.

Giải pháp để xuất khẩu lao động xứng tầm với tiềm năng

Để nâng cao giá trị xuất khẩu lao động, tỉnh Điện Biên đã và đang xem công tác xuất khẩu lao động là nhiệm vụ trọng tâm, gắn với giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập cho người dân, các địa phương trên địa bàn tỉnh đã đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến các chế độ, chính sách về đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài. Đồng thời thực hiện tốt các chính sách hỗ trợ người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

Ông Nguyễn Văn Tiến, Trưởng phòng LĐ,TB&XH huyện Điện Biên Đông, cho hay: “Chúng tôi đã phối hợp chặt với các doanh nghiệp để cho công tác tuyển dụng, giải quyết những khó khăn vướng mắc đối với người lao động. Cố gắng, nỗ lực đẩy mạnh tuyên truyền để làm sao tăng tỉ lệ người lao động đi làm việc có tổ chức, có hợp đồng, đảm bảo được quyền lợi cho người lao động sau này”.

Với mục tiêu trung bình mỗi năm có từ 500 - 800 lao động đi xuất khẩu lao động, tỉnh Điện Biên đang tiếp tục tăng cường công tác quản lý Nhà nước về xuất khẩu lao động trên địa bàn. Thông tin kịp thời tình hình thị trường lao động, các chương trình xuất khẩu lao động. Đồng thời, chỉ đạo các cơ sở giáo dục nghề nghiệp phối hợp với các doanh nghiệp xuất khẩu lao động đào tạo ngành nghề phù hợp với nhu cầu của thị trường lao động ở nước ngoài.

Nắm bắt cơ hội, UBND huyện Mường Ảng đã phối hợp với Công ty trách nhiệm hữu hạn Nguồn nhân lực IIG tổ chức Hội nghị triển khai Chương trình xuất khẩu lao động thị trường Nhật Bản năm 2024. Tại hội nghị, đại diện Công ty trách nhiệm hữu hạn Nguồn nhân lực IIG đã trao đổi và hướng nghiệp cho người lao động các chính sách liên quan đến người lao động đi làm việc tại các nhà máy, xí nghiệp trên toàn lãnh thổ Nhật Bản.

Theo đó, đối với các lao động khi tham gia xuất khẩu được hợp đồng 3 năm, có thể gia hạn tới 5 năm hoặc chuyển sang tư cách lưu trú lao động kỹ năng đặc định đến 10 năm; lương cơ bản từ 25 - 28 triệu đồng/tháng; được tham gia đầy đủ các chế độ bảo hiểm, phúc lợi theo quy định của pháp luật Nhật Bản; được ưu đãi xuất cảnh với mức phí không vượt quá 65 triệu đồng hỗ trợ tiền xe ô tô từ Điện Biên đến Công ty IIG khi nhập học; được đào tạo tiếng Nhật và các kỹ năng phục vụ cuộc sống. sinh hoạt và làm việc tại Nhật Bản; bố trí chỗ ở trong suốt thời gian đào tạo...

Ông Nguyễn Tiến Đạt, Bí thư Huyện ủy, huyện Mường Ảng nhấn mạnh: “Việc tổ chức Hội nghị triển khai công tác đưa lao động đi làm việc có thời hạn ở nước ngoài theo hợp đồng năm 2024 trên địa bàn huyện là một trong những giải pháp nhằm tạo cơ hội thuận lợi nhất, tốt nhất cho lao động của huyện tìm kiếm được việc làm phù hợp, có thu nhập cao và ổn định”.

Ngoài ra, ông Đạt đề nghị: UBND huyện, trực tiếp là phòng LĐTB&XH huyện phải có trách nhiệm hỗ trợ làm cầu nối, kết nối thông tin người lao động với doanh nghiệp; tham mưu cho huyện thực hiện các chính sách hỗ trợ người lao động theo đúng hướng dẫn và các quy định hiện hành; các công ty, doanh nghiệp, đơn vị, người lao động chấp hành nghiêm chỉnh các quy định của pháp luật; phổ biến kịp thời thông tin, chính sách về xuất khẩu lao động và các thông tin tuyển dụng lao động trong

nước đến nhân dân, để những người trong độ tuổi lao động biết và tham gia, tạo cơ hội tìm việc làm, tăng thu nhập cho bản thân, gia đình góp phần kinh tế xã hội trên địa bàn.

Việc triển khai tư vấn việc làm giúp người lao động địa phương nắm bắt được thông tin thị trường lao động hiện nay, tiếp cận kịp thời các thông tin tuyển dụng và nhanh chóng tìm được việc làm phù hợp, có thu nhập, ổn định cuộc sống, góp phần phát triển kinh tế, xã hội tại địa phương.

013. Phan Hương/ Hiệu quả mô hình dân vận khéo ở Điện Biên// Quân đội nhân dân.- Số 22772.- Ngày 04/9/2024 - Tr.6

Nhằm giúp người dân ổn định cuộc sống, thời gian qua, Đảng ủy, Bộ CHQS tỉnh Điện Biên đã chỉ đạo các đơn vị trực thuộc triển khai nhiều mô hình thiết thực như giúp dân làm nhà, phát triển kinh tế, xóa đói, giảm nghèo; xây dựng nông thôn mới; phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai, chữa cháy rừng, cứu hộ, cứu nạn... qua đó góp phần tăng cường tình đoàn kết gắn bó quân dân.

Huyện Mường Chà (tỉnh Điện Biên) có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, kinh tế chậm phát triển, đời sống người dân còn nhiều khó khăn, nhiều hộ dân phải sống trong những ngôi nhà tạm bợ. Để giúp người dân bớt lo lắng mỗi khi mùa mưa bão về, Đảng ủy, Ban CHQS huyện Mường Chà đã thành lập “Đội xung kích giúp dân làm nhà 3 cứng” phối hợp cùng chính quyền địa phương giúp các gia đình khó khăn làm nhà kiên cố, bảo đảm 3 cứng (nền cứng, tường cứng, mái cứng). Tính từ tháng 5-2020 đến nay, Đội xung kích đã giúp các địa phương xây dựng 3 điểm trường và 23 ngôi nhà, góp phần giải quyết vấn đề nhà ở cho các gia đình nghèo, nhất là các hộ dân tộc thiểu số.

Mới đây, chúng tôi có dịp đến thăm bà Giàng Thị Kía, sinh năm 1952, dân tộc Mông, ở bản Huổi Mý, xã Ma Thì Hồ, huyện Mường Chà. Đứng trong ngôi nhà vững chãi, bà Kía nói với chúng tôi: “Bao năm tôi sống một mình trong căn nhà cấp 4 đã xuống cấp trầm trọng, mỗi khi mùa mưa bão về là có thể đổ sập bất cứ lúc nào. Được bộ đội và chính quyền địa phương giúp đỡ xây tặng ngôi nhà mới, tôi rất mừng. Cảm ơn Đảng, cảm ơn bộ đội nhiều lắm...”. Trao đổi với chúng tôi, đồng chí Mùa A Dơ, Chủ tịch UBND xã Ma Thì Hồ cho biết: “Ma Thì Hồ là xã vùng cao, có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, đời sống người dân còn nhiều khó khăn, đặc biệt là về nhà ở. Thời gian qua, bộ đội và chính quyền các cấp giúp đỡ làm nhà tặng các gia đình khó khăn là nguồn động viên to lớn để người dân an cư, vươn lên thoát nghèo bền vững”.

Tại Trung đoàn 741 (Bộ CHQS tỉnh Điện Biên), cùng với hoàn thành nhiệm vụ trọng tâm là huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, những năm qua, công tác dân vận luôn là điểm sáng của đơn vị. Thượng tá Vũ Hoài Thanh, Trung đoàn trưởng Trung đoàn 741 cho biết: “Với phương châm “chủ động, thiết thực, hiệu quả”, mỗi lần đơn vị tổ chức hành quân dã ngoại kết hợp làm công tác dân vận, chúng tôi thường phối hợp chặt chẽ với cấp ủy, chính quyền các địa phương nắm tình hình, xác định rõ các nội dung công việc cần giúp đỡ để xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện, vừa đáp ứng

nhu cầu thực tiễn của địa phương, vừa phù hợp với điều kiện cũng như khả năng đáp ứng của đơn vị”. Từ năm 2021 đến nay, Trung đoàn 741 đã tổ chức 7 đợt hành quân dã ngoại kết hợp làm công tác dân vận trên địa bàn huyện Mường Nhé và huyện Tuần Giáo với gần 2.000 lượt cán bộ, chiến sĩ tham gia; qua đó đã giúp nhân dân nạo vét kênh mương, làm đường nông thôn mới, giúp các trường học đổ bê tông 750m² sân trường, giúp dân làm nhà... Đồng thời, đơn vị chủ động phối hợp với cấp ủy, chính quyền, các tổ chức đoàn thể địa phương tích cực tuyên truyền, vận động người dân xóa bỏ tập tục lạc hậu; giúp đỡ, tặng quà các gia đình chính sách, gia đình có hoàn cảnh khó khăn và các cháu học sinh trị giá hàng trăm triệu đồng...

Trao đổi với chúng tôi, Đại tá Lê Tiến Dũng, Phó chính ủy Bộ CHQS tỉnh Điện Biên cho biết: “Để nâng cao hiệu quả công tác dân vận, Đảng ủy, Bộ CHQS tỉnh luôn chú trọng chỉ đạo các cơ quan, đơn vị xây dựng các mô hình, như: “Tổ dân vận tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước bằng tiếng Mông và tiếng Thái”; “Công tác tuyên truyền Luật Phòng, chống mua bán người”; “Kết hợp huấn luyện với xây dựng thể trận lòng dân”... Trong quá trình thực hiện, các đơn vị thường xuyên chủ động phối hợp chặt chẽ với các ban, ngành, đoàn thể địa phương nắm bắt tình hình đời sống, tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân nhằm nâng cao tính phù hợp, thiết thực, hiệu quả của các mô hình dân vận. Nhờ đó, Phong trào “Dân vận khéo” của Bộ CHQS tỉnh Điện Biên đã phát huy hiệu quả rõ nét, tạo hiệu ứng tích cực trong cán bộ, chiến sĩ các cơ quan, đơn vị lực lượng vũ trang và nhân dân địa phương”.

014. Viết Hà/ Hiến đất, góp công xây nhà văn hóa// Tiền phong.- Số 244-247.- Ngày 01/09/2024 - Tr.36

Trong không khí những ngày mùa Thu độc lập năm nay, người dân huyện Điện Biên Đông (tỉnh Điện Biên) hào hứng, phấn khởi trang trí nhà văn hóa của bản, chuẩn bị cho hoạt động chào mừng kỷ niệm 79 năm Cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2/9. Điều đặc biệt, với cách làm hay trên tinh thần “đồng thanh tương ứng”, những bản làng của huyện nghèo Tây Bắc này đã có nhà văn hóa, giúp người dân có nơi sinh hoạt cộng đồng.

Cách làm hay của huyện nghèo

Trên cung đường quanh co vào các xã thăm các hộ nghèo, gia đình chính sách của huyện, chúng tôi được ông Mùa A Vàng - Ủy viên dự khuyết T.Ư Đảng, Bí thư Huyện ủy Điện Biên Đông, chia sẻ về câu chuyện vượt khó, như một kỳ tích ở vùng đất làm nên chiến thắng “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu” năm xưa.

Sau 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, nhưng cái khó, cái nghèo vẫn đeo đẳng người dân huyện Điện Biên Đông, khi huyện có 14 xã, 1 thị trấn, có đến 13 xã thuộc diện đặc biệt khó khăn.

“Nhiều lần anh xuống chung vui Ngày Đại đoàn kết toàn dân với đồng bào và chứng kiến người dân phải nhờ nhà trưởng bản sinh hoạt rất bất tiện. Diện tích nhà trưởng bản nhỏ hẹp, không có bàn ghế, nên mỗi người đến họp phải ngồi một góc, có người phải kê dép ngồi ngoài sân...”, ông Mùa A Vàng chia sẻ.

Mỗi khi đại biểu Hội đồng nhân dân huyện tiếp xúc cử tri, nắm bắt tâm tư, nguyện vọng, người dân đều mong muốn có nhà văn hóa. Điều đó khiến lãnh đạo huyện không khỏi trăn trở, bởi bài toán lấy đâu ngân sách ở huyện nghèo để đầu tư. Tính qua, kinh phí đầu tư xây dựng 1 nhà văn hóa bản khoảng 150 - 250 triệu đồng, để “phủ” hết các bản trong huyện con số tài chính phải tới 30 - 40 tỷ đồng.

“Phát triển văn hóa, nâng cao đời sống tinh thần của người dân sẽ thúc đẩy kinh tế. Với (quyết tâm mang lại hạnh phúc cho dân, trong cái khó chúng tôi lại ló cách làm mới. Thường vụ Huyện ủy quyết định xã hội hóa, huy động nguồn vốn từ các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp và sự “chung lưng đấu cật” của người dân hoàn thành mục tiêu”, ông Vàng chia sẻ.

Và những quyết tâm đó chuyển thể thành hành động. Để giải bài toán thiếu đất, thiếu vốn, Thường vụ Huyện ủy giao các địa phương tuyên truyền, vận động người dân hiến đất. Còn vốn, huyện thống nhất giao mỗi cơ quan, phòng ban “đỡ đầu” một bản, kêu gọi nguồn vốn từ tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân với mức 50 triệu đồng.

UBND huyện phát động phong trào cán bộ, đảng viên từ cấp huyện đến xã tự nguyện ủng hộ nguồn lực. Số kinh phí còn lại, các bản huy động nguồn lực trong dân, trích quỹ dịch vụ môi trường rừng của bản để xây dựng nhà văn hóa thôn bản. Nhờ đó, mỗi nhà văn hóa được hoàn thành với tổng mức đầu tư trên 120 triệu đồng.

“Với phương châm huyện đề ra nơi nào có quỹ đất, dân đồng thuận làm trước, nơi nào dân chưa đồng thuận làm sau. Chúng tôi đã tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia đóng góp, hiến đất, ủng hộ nguồn lực, ngày công để hoàn thành kế hoạch xây dựng nhà văn hoá, cải tạo trồng cây xanh, trồng hoa, làm đẹp khuôn viên nhà văn hoá”, ông Vàng cho hay.

Cán bộ làm trước, nêu gương

Vừa ngót câu chuyện với ông Vàng, cũng là lúc ông Vàng A Sa - Trưởng bản Chua Ta C, xã Phì Nhừ vác con dao quắm đi từ trên nương về, ghé nhà văn hóa kiểm tra công tác chuẩn bị cho cuộc họp bản tối nay.

Vừa thử hệ thống âm thanh, chỉnh lại bàn ghế, ông Sa giới thiệu, nhà văn hóa vừa xây dựng rất kiên cố, có diện tích 120m², vốn đầu tư xây dựng, mua sắm trang thiết bị hết 180 triệu đồng. “Người dân vui lắm! Có nhà văn hóa rất thuận tiện cho việc họp bản, sinh hoạt chi bộ. Các ngày lễ, Tết mọi người có nơi sinh hoạt văn nghệ, nâng cao đời sống tinh thần cho dân bản”, ông Sa chia sẻ.

Giới thiệu xong về kết cấu, trang bị của nhà văn hóa mới, ông Sa chỉ tay về ngôi nhà cấp 4 của mình nằm lưng chừng bản và nói, bao năm nay, việc hội họp của bản được tổ chức ở nhà ông. Nhà có diện tích hơn 40m², trung dụng làm nơi họp bản, họp chi bộ, tập luyện văn nghệ, cho đến các cuộc sơ kết, tổng kết...

Theo ông Sa, bản có 55 hộ dân, nhiều hoạt động có cả trăm người tham gia, trong khi gia đình tận dụng hết mọi loại ghế trong nhà, mượn thêm nhà hàng xóm vẫn không đủ. Ngồi trong nhà không đủ, phải ngồi ra cả ngoài sân, vườn...

“Nhà tôi có bố đã 85 tuổi, ốm yếu, mỗi lần họp dân không được dùng loa và phải kết thúc trước 9 giờ đêm để ông cụ nghỉ ngơi. Nhiều cuộc họp nội dung chưa

triển khai xong đã phải kết thúc, các chủ trương, chính sách liên quan trực tiếp đến quyền lợi của dân, nhưng nhân dân không được tiếp thu, như nội dung về chính sách vay vốn xóa đói, giảm nghèo; giao đất, giao rừng...”, ông Sa cho hay.

Rời xã Phì Như, chúng tôi đến bản Đại, xã Luân Giới. Ở bản này, người dân đã đoàn kết xây dựng nhà văn hóa khang trang rộng trên 140m², nằm trong khuôn viên rộng hơn 1.700 m², với đầy đủ các khu chức năng như: khu vực bếp, sân thể thao, nhà vệ sinh, vườn hoa... Nền nhà được lát gạch hoa, có bục sân khấu, lợp tôn xộp chống nóng và bố trí đầy đủ loa đài, trang trí khánh tiết, 200 bộ bàn, ghế phục vụ nhu cầu sinh hoạt của bản.

Ông Lò Văn Thân, Trưởng bản Đại cho biết, có được nhà văn hóa khang trang thế này nhờ vào tinh thần đoàn kết của dân bản. Nhưng được sự quan tâm của lãnh đạo xã, cán bộ bản đến từng nhà tuyên truyền, vận động nên người dân đồng tình hiến đất, góp kinh phí xây nhà văn hóa.

Theo ông Lò Văn Thân, muốn người dân tự nguyện hiến đất, cán bộ, đảng viên phải thực hiện trước. Vì vậy, ông đã tự nguyện hiến 700m² đất ruộng khai hoang. Từ việc làm nêu gương của ông, có thêm 4 hộ dân cũng xung phong hiến đất. Có quỹ đất, bản Đại dự trù kinh phí, kêu gọi bà con tự nguyện đóng góp tiền, ngày công, vật liệu để xây dựng nhà văn hóa. “Từ lúc có nhà văn hóa mới, chúng tôi rất phấn khởi. Cứ chiều tối, bà con lại tập trung ở đây vui chơi, trẻ con thì chơi đùa, người lớn chơi thể thao, múa dân vũ, giúp người dân nâng cao đời sống tinh thần”, ông Thân chia sẻ.

Từ việc phát huy sức mạnh của người dân, đến nay 14/14 bản của xã Luân Giới có nhà văn hóa, giúp xã hoàn thành tiêu chí số 6 về cơ sở vật chất văn hóa trong xây dựng nông thôn mới.

Bà Lò Thị Quyên, Chủ tịch UBND xã Luân Giới cho biết, mới đầu, việc triển khai chủ trương xây dựng nhà văn hóa khó khăn, kinh phí xây dựng lớn, ngân sách nhà nước không có, nhiều người dân e dè, chưa muốn làm. Trước tình hình đó, xã đã cử cán bộ “đi từng ngõ, gõ từng nhà” tuyên truyền, vận động để dân hiểu, người dân đồng thuận hiến đất, góp kinh phí, ngày công xây dựng.

“Nhờ sự đoàn kết toàn dân, Điện Biên Đông đã huy động nguồn lực hoàn thành mục tiêu xây dựng nhà văn hóa cho 195/198 bản, tổ dân cư. Hiện nay, còn 3 bản, nhà văn hóa đang trong quá trình xây dựng do bố trí lại dân cư. Cuối năm nay, Điện Biên Đông hoàn thành xây dựng 100% nhà văn hóa cho các bản”. Ông Mùa A Vàng - Ủy viên dự khuyết T.Ư Đảng, Bí thư Huyện ủy Điện Biên Đông

015. Bích Hạnh/ Nậm Pồ thực hiện hiệu quả các dự án hỗ trợ sản xuất// Nhân dân.- Số 25153.- Ngày 22/9/2024 - Tr.6

Chủ động triển khai thực hiện các dự án hỗ trợ phát triển sản xuất thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo năm 2024, trong 8 tháng đầu năm, huyện biên giới Nậm Pồ (tỉnh Điện Biên) đã tập trung chỉ đạo, hướng dẫn các xã, nhân dân trên địa bàn tích cực thực hiện. Đến nay, Nậm Pồ có thêm nhiều

dự án hỗ trợ sản xuất nông - lâm nghiệp bước đầu hiệu quả, từng bước thay đổi nhận thức và nâng cao đời sống nhân dân, đặc biệt là đồng bào dân tộc thiểu số nghèo, khó khăn...

Là một trong các hộ dân mạnh dạn tham gia dự án trồng chanh leo ở Si Pa Phìn, anh Vàng A Lồng, bản Van Hồ, xã Si Pa Phìn, cho biết: Trước đây, gia đình tôi chỉ trồng ngô, trồng sắn, tuy cũng chăm chỉ lao động nhưng hiệu quả kinh tế rất thấp. Thực hiện theo chủ trương chuyển đổi cơ cấu cây trồng của huyện, từ năm 2023 gia đình tôi trồng 300 gốc chanh leo đến nay đã thu được vài lứa quả với giá bán hiện nay là 10.000 - 26.000 đồng/kg tôi thấy rằng cây chanh leo cho hiệu quả kinh tế hơn các loại cây trồng khác rất nhiều.

Năm 2023 Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện Nậm Pồ đã triển khai Dự án Liên kết sản xuất và tiêu thụ Dứa hữu cơ tại xã Nậm Chua đã bước đầu đem lại hiệu quả. Tham gia dự án có 20 gia đình ở bản Nậm Chua 4, Huổi Cơ Mông trồng giống dứa Queen (hay còn gọi là dứa hoàng hậu) đã đem lại hiệu quả kinh tế khác biệt so với các loại cây trồng truyền thống tại địa phương.

Anh Thào A Khai, Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Nậm Chua, nói rằng: Nậm Chua nhiều khó khăn lắm; nhân dân chủ yếu trồng sắn dù vất vả nhưng hiệu quả kinh tế rất thấp, mà chỉ canh tác được 1-2 năm là đất bạc màu, phải chuyển đi canh tác tại khu vực khác. Song với dự án trồng dứa mới được triển khai đã đem lại cho người dân Nậm Chua một loại cây trồng mới và hướng đi mới nhờ thay đổi cây trồng và thay đổi thói quen sản xuất. Anh Thào A Khai, dẫn chứng: Cùng trên đất nương Nậm Chua nhưng 1ha trồng dứa cho thu gần trăm triệu đồng trong khi trồng lúa nương thì nhiều nhất chỉ gần chục triệu đồng mỗi năm. Bởi vậy, người dân Nậm Chua rất tin tưởng và chủ động chuyển đổi dần đất sản xuất sang trồng dứa và các loại cây ăn quả, cây nông nghiệp khác theo chủ trương được huyện hướng dẫn.

Theo đồng chí Lý Thanh Tiềm, Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện Nậm Pồ, cho biết: Riêng 8 tháng đầu năm, Nậm Pồ đã hoàn thành 16 dự án hỗ trợ trồng quế (trong đó có 13 dự án cộng đồng, 3 dự án liên kết) có tổng diện tích 232,59ha, với 190 hộ dân ở các xã Nà Hỳ, Nậm Chua, Nà Khoa, Nậm Tin, Nậm Khăn, Vàng Đán, Na Cô Sa, Pa Tàn, Chà Cang tham gia. Riêng cây chanh leo, ngoài dự án hỗ trợ phát triển sản xuất trồng cây Chanh leo thuộc nguồn vốn các Chương trình mục tiêu quốc gia, với tổng diện tích 40,98ha triển khai từ năm 2023 tại các bản: Van Hồ, Pú Dao, Sân Bay, Nậm Chim I, Chế Phù, Long Đạo, Tân Lập, năm 2024 huyện đã phê duyệt thêm Dự án “hỗ trợ cộng đồng bản Long Đạo và Tân Lập trồng chanh leo” với tổng diện tích 4,35ha gồm 7 hộ dân ở bản Long Đạo, Tân Lập tham gia.

Vừa qua, tại cuộc kiểm tra dự án hỗ trợ phát triển sản xuất trồng cây chanh leo tại các bản: Van Hồ, Pú Dao, Sân Bay, Nậm Chim I, Chế Phù, Long Đạo, Tân Lập trên địa bàn xã Si Pa Phìn vừa qua, đồng chí Lê Khánh Hòa, Bí thư Huyện ủy Nậm Pồ, đánh giá: Cây chanh leo phù hợp với điều kiện thực tiễn địa phương, có thể mang lại hiệu quả kinh tế và thu nhập cao cho người dân. Đồng chí Lê Khánh Hòa đề nghị cấp ủy, chính quyền xã Si Pa Phìn cần tiếp tục quan tâm, đồng hành, hỗ trợ người dân trong quá trình sản xuất, nhất là đầu ra sản phẩm, từ đó không những giúp người dân tạo ra được sản phẩm sạch, chất lượng mà còn là hướng đi trong phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo tại địa phương.

Thời gian tới Năm Pò tiếp tục đẩy mạnh quán triệt, tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức của cả hệ thống chính trị, đội ngũ cán bộ và nhân dân về các chương trình mục tiêu quốc gia; đặc biệt là những cơ chế, chính sách, những quyền lợi và trách nhiệm liên quan trực tiếp đến người dân trong thực hiện các dự án hỗ trợ phát triển sản xuất.

Địa phương tiếp tục tập trung triển khai thực hiện có hiệu quả nguồn vốn sự nghiệp 3 chương trình mục tiêu quốc gia, đặc biệt là các dự án, mô hình hỗ trợ phát triển sản xuất theo chuỗi liên kết giá trị và các dự án hỗ trợ cộng đồng. Triển khai các dự án hỗ trợ trồng cây chanh leo, cây lạc đỏ, cây khoai tây... Tiếp tục tập trung phát triển cây quế, xây dựng kế hoạch, huy động hệ thống chính trị vào cuộc, lấy cán bộ và các hộ gia đình có điều kiện kinh tế làm nòng cốt, lan tỏa dự án trong người dân, đồng thời đẩy mạnh công tác tuyên truyền, cung cấp đầy đủ thông tin cho nhân dân về chất lượng, hiệu quả của cây quế; xác định cụ thể các vùng triển khai trồng, phát triển cây quế đối với diện tích nằm trong quy hoạch 3 loại rừng; huy động các xã, các cơ quan, đơn vị, trường học xây dựng vườn ươm giống quế (theo điều kiện, khả năng của từng cơ quan, đơn vị, địa phương), để hỗ trợ cho người dân tham gia phát triển vùng nguyên liệu quế trên địa bàn. Tuyên truyền, vận động người dân chăm sóc tốt các cây trồng, vật nuôi được hỗ trợ; thường xuyên hướng dẫn kỹ thuật, đồng hành hỗ trợ các xã và người dân tham gia dự án.

016. Nguyễn Hải Tiến/ Nhiều mô hình trồng dứa Vietgap thu nhập hơn 300 triệu đồng/ha// Nông nghiệp Việt Nam, số 180, ngày 06/9/2024 - Tr.10

Khuyến nông Điện Biên triển khai nhiều mô hình sản xuất dứa VietGAP gắn với chuỗi giá trị, cho thu nhập hơn 300 triệu đồng/ha.

Thực hiện Dự án Khuyến nông Trung ương về: “Xây dựng mô hình sản xuất cây ăn quả theo VietGAP phục vụ phát triển vùng nguyên liệu gắn với liên kết tiêu thụ tại một số tỉnh Tây Bắc”, Trung tâm Khuyến nông và Giống cây trồng - vật nuôi Điện Biên đã phối hợp với Trung tâm Khuyến nông Sơn La triển khai nhiều mô hình sản xuất dứa VietGAP gắn với chuỗi giá trị, đạt hiệu quả cao tại tỉnh Điện Biên.

Ông Lê Thanh Tâm, Giám đốc HTX Na Sang (huyện Mường Chà, Điện Biên) cho biết, được Trung tâm Khuyến nông và Giống cây trồng - vật nuôi tỉnh hỗ trợ cây giống và chuyên gia tiến bộ kỹ thuật sản xuất, trong 2 năm 2022 - 2023, các hộ trong HTX đã trồng được 30ha dứa Queen theo VietGAP. Đến nay, gần 20ha đã cho thu hoạch, năng suất đạt 46 tấn quả/ha, hơn đôi chúng (các hộ không sản xuất VietGAP) khoảng 15% về năng suất và giá trị.

"10ha dứa còn lại sẽ cho thu hoạch vào cuối năm nay. Vụ thu hoạch cuối năm giá dứa thường cao hơn các tháng khác nên chắc chắn hiệu quả sản xuất sẽ cao hơn đáng kể", ông Tâm cho biết thêm.

Ông Quảng Văn Choi, thành viên HTX Na Sang cho biết, trước khi bước vào sản xuất, ông cùng bà con trong HTX được đi tham quan học hỏi các mô hình trồng dứa an toàn đạt hiệu quả cao ở một số địa phương trong khu vực, sau đó còn được tham gia nhiều lớp tập huấn kỹ thuật thâm canh trên cây dứa và được hỗ trợ 35% giá mua cây giống tốt. Do vậy, ông quyết định trồng 1ha giống dứa Queen theo mô hình.

Kết quả sau 14 tháng sản xuất, ông Choi thu được gần 47 tấn dứa quả, sau khi bán hết và trừ tiền mua vật tư sản xuất vẫn còn thu nhập gần 350 triệu đồng, cao hơn các hộ trồng dứa ngoài mô hình 60 triệu đồng, tức 17% giá trị thu nhập.

Ông Lý A Dia (hộ tham gia mô hình) bảo rằng anh Quảng Văn Choi nói đúng, nhưng vẫn thiếu, bởi bà con trong HTX bán được dứa giá cao hơn bên ngoài còn do bố trí thời vụ trồng lệch so với cây dứa sản xuất chính vụ và được khuyến nông hỗ trợ cấp chứng nhận VietGAP, gắn tem mác trên quả để truy xuất nguồn gốc. Nhờ đó, ông Dia trồng 1ha dứa trừ chi phí vẫn còn thu nhập 380 triệu đồng.

Bên cạnh 30ha dứa ở bản Na Sang đã và sắp cho thu hoạch, HTX Na Sang đã mở rộng trồng thêm 28ha dứa theo mô hình của khuyến nông tỉnh tại các bản Co Đưa và Nậm Bó cùng xã. Sau khi tham quan thấy mô hình sản xuất dứa VietGAP của HTX Na Sang đạt lợi nhuận cao hơn bên ngoài, một số bà con ở bản Huổi Ho, xã Mường Mươn (huyện Mường Chà) cũng đề nghị và được khuyến nông hỗ trợ trồng 2ha dứa VietGAP. Hiện các vườn dứa này đang sinh trưởng, phát triển tốt, cán bộ khuyến nông luôn bám sát cơ sở, hướng dẫn nông dân trong suốt quá trình thực hành nông nghiệp tốt (VietGAP).

Đi thăm thực tế các mô hình sản xuất dứa của Khuyến nông Điện Biên, chúng tôi thấy nhà nông rất phấn khởi vì được "cầm tay chỉ việc" trồng dứa VietGAP để đạt lợi nhuận cao, tạo được hiệu ứng lan toả ra cộng đồng...

Cùng với trình diễn các mô hình sản xuất dứa nêu trên, Trung tâm Khuyến nông và Giống cây trồng - vật nuôi Điện Biên còn tổ chức nhiều lớp tập huấn kỹ thuật thâm canh dứa VietGAP cho hàng trăm hộ sản xuất dứa ngoài các mô hình. Nhờ đó, nhà nông đã được hỗ trợ đắc lực để nâng cao năng suất, chất lượng và hiệu quả sản xuất trên cây dứa, giúp giảm thiểu sử dụng phân bón và hoá chất bảo vệ thực vật, bảo vệ sức khoẻ cộng đồng, bảo vệ môi trường sinh thái.

Ông Đức Minh Nhuệ, Phó Giám đốc Trung Tâm Khuyến nông và Giống cây trồng - vật nuôi Điện Biên cho biết, diện tích trồng dứa của tỉnh năm 2023 khoảng 450ha, trong đó 280ha cho thu hoạch, sản lượng đạt gần 3.800 tấn quả, sản xuất chủ yếu tại huyện Mường Chà (320ha), còn lại trồng tại các huyện Điện Biên, Tuần Giáo, Nậm Pồ.

Nhờ có nhiệt độ không khí ngày - đêm chênh lệch lớn, ngày cũng dài hơn đêm rất đáng kể so với các tỉnh đồng bằng nên cây dứa trồng ở Điện Biên luôn cho trái to, thơm ngọt hơn nhiều so với dứa trồng ở các tỉnh thành khác trong nước. Vì vậy, cây dứa đang mở ra hướng đi nhiều triển vọng để xóa đói, giảm nghèo bền vững cho nông dân Điện Biên.

017. Nhà nông Điện Biên trồng nho hạ đen bằng chế phẩm sinh học// Nông thôn ngày nay.- Số 144.- Ngày 06/9/2024 - Tr.7

Với mục tiêu giảm chi phí đầu tư, nâng cao hiệu quả kinh tế, tạo ra các sản phẩm nông nghiệp an toàn, hướng tới nền nông nghiệp bền vững, Hội Nông dân Việt Nam đã triển khai mô hình ứng dụng chế phẩm sinh học trong canh tác

cây nho hạ đen theo hướng an toàn sinh học tại xã Thanh Hưng, huyện Điện Biên (Điện Biên).

Hỗ trợ cây giống, vật tư và chuyển giao kỹ thuật

Dự án ứng dụng chế phẩm sinh học trong canh tác cây nho hạ đen theo hướng an toàn sinh học tại xã Thanh Hưng triển khai trên quy mô 1ha với sự tham gia của 8 hộ gia đình. Các hộ này được hỗ trợ toàn bộ về giống, phân bón, chế phẩm sinh học, trụ cột bê tông theo đúng tiêu chuẩn kỹ thuật.

Ông Lò Văn Thanh - Phó Chủ tịch Hội Nông dân Điện Biên cho biết: Thực hiện dự án, các hộ tham gia được cấp cây giống ghép 1 năm tuổi, cao 40 - 50cm, chiều dài mầm ghép 30cm, đường kính gốc 1-1,5cm. Cùng với đó là cột bê tông cốt thép, phân bón hữu cơ sinh học, vôi, thuốc bảo vệ thực vật sinh học, nấm đối kháng...

Theo ông Thanh, Văn phòng Phát triển bền vững (Trung ương Hội Nông dân Việt Nam) đã phối hợp với Trung tâm hỗ trợ nông dân – Hội Nông dân tỉnh Điện Biên tập huấn trực tiếp và chuyển giao kỹ thuật trồng, chăm sóc giống nho hạ đen đến 8 hộ tham gia dự án qua nhóm Zalo. Toàn bộ quá trình canh tác bắt đầu từ khâu làm đất, chuẩn bị giàn neo, xuống giống, chăm bón... đến tận khi thu hoạch đều sẽ có kỹ thuật viên bám sát, theo dõi và hướng dẫn cụ thể. Để cây nho hạ đen sinh trưởng và phát triển tốt, cán bộ kỹ thuật đã hướng dẫn cụ thể cách bón phân, dùng chế phẩm sinh học theo từng giai đoạn phát triển của cây, kịp thời xử lý khi có dấu hiệu nấm bệnh...

Kỳ vọng ở hướng sản xuất mới

Theo bà Hoàng Thị Quỳnh Hoa – chuyên viên Văn phòng Phát triển bền vững, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam - sử dụng chế phẩm sinh học trong sản xuất thực tế đã chứng minh được hiệu quả, cây trồng có nhiều ưu điểm vượt trội, đem lại lợi ích cho người dân, góp phần phát triển nông nghiệp và bảo vệ môi trường sinh thái.

Chế phẩm sinh học là những sản phẩm sinh học được sản xuất hoặc điều chế từ các thành phần có sẵn trong tự nhiên như: rong, rêu, tảo, hữu cơ, vi sinh... Sản phẩm tiêu biểu nhất là chế phẩm vi sinh, sản phẩm được phân lập, tuyển chọn các chủng vi sinh vật hữu hiệu từ tự nhiên, sử dụng công nghệ sinh học hiện đại – công nghệ vi sinh để nghiên cứu và phát triển. Thành phần chính của chế phẩm sinh học bao gồm các nhóm vi sinh vật hữu hiệu, các enzym và các chất dinh dưỡng để kích hoạt các vi khuẩn có ích sống và hoạt động. Chế phẩm sinh học giúp ngăn chặn, hạn chế mầm bệnh, tăng cường hệ đề kháng; không chế mầm bệnh phát triển giúp người chăn nuôi không phải sử dụng quá nhiều thuốc kháng sinh. Những tính năng vượt trội của loại dinh dưỡng này đã giúp nông dân tiết kiệm được lượng phân hóa học, giảm lượng thuốc bảo vệ thực vật, tăng năng suất các loại cây trồng, chất lượng nông sản cũng tăng lên đáng kể.

Nhiều năm trở lại đây, việc nghiên cứu, sản xuất chế phẩm sinh học đã được đẩy mạnh để giảm dần phân bón hóa học, thuốc trừ sâu hóa học. Việc sử dụng chế phẩm sinh học cho cây trồng đem lại rất nhiều lợi ích thiết thực như: Không gây ảnh

hưởng đến sức khỏe con người cũng như cây trồng, môi trường sinh thái. Giúp cân bằng dinh dưỡng vi sinh vật của hệ sinh thái trong môi trường đất, có tác dụng cải tạo, tăng độ phì nhiêu cho đất. Đặc biệt chế phẩm sinh học giúp đồng hóa các chất dinh dưỡng trong đất, giúp cây trồng tăng năng suất, chất lượng sản phẩm, tăng sức đề kháng và giảm thiểu sâu bệnh. Việc tiêu diệt côn trùng gây hại bằng chế phẩm sinh học cũng không gây hại đến môi trường như các thuốc bảo vệ thực vật có nguồn gốc từ hóa học. Do vậy, chế phẩm sinh học còn có khả năng phân hủy, chuyển hóa các chất hữu cơ khó tiêu, phế phẩm nông nghiệp, góp phần làm sạch môi trường.

Trên thực tế, việc sử dụng phân bón hóa học không đúng cách trong một thời gian dài đã khiến nguồn đất sản xuất nông nghiệp bị mất đi phần lớn lượng hữu cơ vốn có của đất. Đó cũng là nguyên nhân đất sản xuất đã và đang ngày càng bạc màu, thoái hóa nghiêm trọng. Bởi vậy, khi sử dụng chế phẩm vi sinh cho đất và cây trồng có thể chủ động giảm lượng phân bón sử dụng từ 10-15%, tăng sức kháng bệnh cho cây, giảm được chi phí thuốc bảo vệ thực vật, tăng cường sức sống, khả năng chống rét cho cây, tỉ lệ cây sống cao hơn. Nhờ vậy, cây trồng cho năng suất tăng lên từ 5-10%, chất lượng sản phẩm tốt, màu sắc tươi, chi phí đầu vào giảm do lượng phân bón, thuốc bảo vệ thực vật giảm, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm.

Theo bà Hoàng Thị Quỳnh Hoa, sau khi triển khai dự án thành công, sẽ nhân rộng mô hình ra cho nông dân Điện Biên và các tỉnh khác triển khai thực hiện.

Ông Hoàng Giang, xã viên HTX rau công nghệ cao Bản Mé (xã Thanh Hưng, huyện Điện Biên), một hộ tham gia mô hình, chia sẻ, ông đã có nhiều năm kinh nghiệm sử dụng chế phẩm sinh học vào sản xuất rau củ quả chất lượng cao. Ông tham gia mô hình ứng dụng chế phẩm sinh học trong canh tác cây nho hạ đen theo hướng an toàn sinh học với 1.250m² nhà màng, có hệ thống tưới nước, tưới phân tự động. Các hộ tham gia mô hình và được hỗ trợ về nguồn giống đảm bảo, chế phẩm sinh học, được chuyển giao kỹ thuật cũng như có kỹ thuật viên theo sát suốt quá trình canh tác. Họ hi vọng rằng đây là hướng sản xuất mới hiệu quả, làm ra sản phẩm an toàn, chất lượng đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường.

“Tôi tin mô hình sẽ thành công, giúp tôi và các hộ tham gia có hướng sản xuất mới hiệu quả, làm ra sản phẩm an toàn, chất lượng đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường”.

Ông Hoàng Giang (xã Thanh Hưng, huyện Điện Biên)

018. VD/ Nghiên cứu, đề xuất phục dựng đền thờ Đức Thánh Trần tại di tích Đồi A1, Điện Biên// Văn hóa.- Số 4089.- Ngày 16/9/2024 - Tr.2

Ngày 15-9, UBND tỉnh Điện Biên tổ chức hội thảo khoa học về nghiên cứu, đề xuất phục dựng đền thờ Đức Thánh Trần tại di tích Đồi A1. Tại hội thảo, Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên Trần Quốc Cường cho biết: Thời gian qua, tỉnh Điện Biên đã phối hợp với một số chuyên gia, nhà khoa học các trường đại học, các tổ chức nghiên cứu khoa học lĩnh vực văn hóa, lịch sử, bảo tàng, kiến trúc, xây dựng; liên hệ với cơ quan đại diện ngoại giao nước ngoài tại Việt Nam (như Đại sứ quán Pháp tại Hà Nội), các tổ chức trong và ngoài nước để thu thập thông tin, tư liệu, tài liệu liên quan đến ngôi đền

thờ "Đức Thánh Trần" tại Đồi A1, thành phố Điện Biên Phủ trước đây đã bị quân đội Pháp phá hủy.

Bước đầu đã sưu tầm được một số hình ảnh, tài liệu thông tin có giá trị về mặt lịch sử, văn hóa liên quan đến ngôi đền. Tại hội thảo này, tình mong sẽ nhận được các ý kiến đánh giá khách quan, khoa học về lịch sử, kiến trúc, quản lý di tích cùng các bằng chứng xác thực làm cơ sở để nghiên cứu, đề xuất phục dựng ngôi đền tại di tích Đồi A1; góp phần khôi phục, bổ sung thêm công trình lịch sử văn hóa của địa phương... Tham luận tại hội thảo, các chuyên gia, nhà khoa học, nghiên cứu cho rằng vị trí đền thờ không nằm trên khu vực đỉnh đồi mà có khả năng cao nằm ở vị trí bên phải đường lên di tích Đồi A1 ngày nay. Đồng thời các chuyên gia, nhà khoa học, nghiên cứu cũng nhất trí việc phục dựng đền thờ Đức Thánh Trần tại Điện Biên là phù hợp và đúng với xu thế phát triển văn hóa trong bối cảnh hiện nay.

Tuy nhiên, nhiều đại biểu cũng cho rằng cần bổ sung tư liệu lịch sử về đền thờ Đức Thánh Trần tại di tích Đồi A1, nghiên cứu tìm hiểu thêm các bằng chứng xác thực về sự tồn tại cũng như vị trí của đền thờ. Ngoài ra, các đại biểu cũng nêu ý kiến cần cân nhắc có nên phục dựng đền thờ Đức Thánh Trần tại di tích Đồi A1 hay lựa chọn một vị trí khác phù hợp hơn...

019. Nguyễn Tuấn Khang/ Độc đáo Lễ Tạ ơn của người Thái ở Điện Biên// Phụ nữ Việt Nam.- Số 79.- Ngày 30/9/2024 - Tr.12

Là 1 trong 19 cộng đồng sinh sống trên địa bàn tỉnh Điện Biên, người Thái (ngành Thái đen) có một hệ thống các nghi lễ, lễ thức đặc sắc trong đời sống, mang tính nhận diện văn hóa rất cao. Trong đó lễ Tạ ơn cha mẹ vợ đã được gìn giữ, trao truyền qua nhiều đời.

Lễ Tạ ơn được tiến hành sau khi người con gái về nhà chồng. Qua quá trình lao động sản xuất ăn nên làm ra, có điều kiện thì hai vợ chồng tiến hành tổ chức làm Lễ tạ ơn cha mẹ cô dâu. Đồng thời, trong dịp lễ này, người con rể cũng mời thầy cúng có uy tín làm lễ gọi hồn vía cho bố mẹ.

Mọi lễ vật, theo phong tục truyền thống, do con rể chuẩn bị để cảm ơn bố mẹ vợ đã sinh thành và nuôi dưỡng vợ mình khôn lớn. Lễ vật gồm: 1 bộ váy, áo tặng mẹ, 1 túi thổ cẩm, 1 khăn piêu, 1 chiếc thắt lưng vải màu xanh, 1 đồng bạc trắng, 1 vòng tay bằng bạc trắng, 1 đôi giày; lễ vật tặng bố vợ gồm 1 bộ quần áo, 2 sải vải để làm khăn đội đầu, 1 mảnh vải thổ cẩm làm thắt lưng, 1 đôi giày.

Tại buổi lễ, trước khi người con rể có lời cảm ơn bố mẹ vợ, 2 vợ chồng cùng nhau nâng mâm lễ lên xuống 3 lần. Theo phong tục, việc nâng lên, đặt xuống 3 lần để gọi 3 hồn, 7 vía của bố mẹ vợ. Sau khi thầy cúng khấn xong, cô con gái mặc áo, váy, quàng túi vải, đội khăn piêu, buộc thắt lưng cho mẹ rồi tiếp tục mặc áo, đội mũ, trao quần và cài thắt lưng cho bố, biếu bố mẹ đồng tiền bạc. Tiếp đó, người con gái nắm com nếp để bón cho bố mẹ, thể hiện sự hiếu thảo với người sinh thành ra mình.

Xong phần Lễ Tạ ơn, họ hàng nhà gái cùng uống rượu chúc phúc cho đôi vợ chồng trẻ. Sau khi các lễ được tiến hành cũng là lúc chủ nhà tuyên bố lý do và kính mời bà con trong bản, bạn bè của đôi vợ chồng trẻ dự bữa cơm thân mật với gia đình bên ngoài.

020. Minh Hoàng/ Gìn giữ nét đẹp văn hóa dân tộc Kháng// Văn hóa.- Số 4092.- Ngày 23/9/2024 - Tr.7

Mặc dù cuộc sống còn nhiều khó khăn, song dân tộc Kháng tại Điện Biên vẫn gìn giữ và phát huy được nhiều nét văn hóa đặc sắc về nghề truyền thống phong tục, tập quán, truyền thuyết, truyện kể dân gian thể hiện bằng tiếng nói riêng của dân tộc; nghi lễ về sản xuất nông nghiệp như: Lễ cơm mới, Lễ Pang phoóng, Lễ hội Xên Pang a...

Dân tộc Kháng là một trong những dân tộc thiểu số sinh sống lâu đời ở miền núi Tây Bắc. Tại huyện Tuần Giáo (Điện Biên), người Kháng cư trú thành từng bản, sinh sống tập trung ở các xã Ta Ma, Rạng Đông, Đời sống kinh tế dựa chủ yếu vào làm ruộng, nương, chăn nuôi gia súc, gia cầm và nghề thủ công đan lát phục vụ cho đời sống, trao đổi các vật phẩm cần thiết. Ngoài ra họ còn nhiều giá trị văn hóa độc đáo, riêng biệt về phong tục, tập quán, truyền thuyết, truyện kể dân gian vẫn được lưu giữ, trao truyền qua các thế hệ.

Những năm qua, ngành văn hóa tỉnh Điện Biên luôn quan tâm tới các nghệ nhân, người uy tín, già làng, trưởng bản và triển khai thực hiện nhiều chương trình, dự án về công tác bảo tồn, gìn giữ, phát huy giá trị di sản văn hóa của dân tộc Kháng. Cụ thể như Bảo tàng tỉnh Điện Biên đã bảo tồn lễ hội Pang Phoóng, bản Nậm Mu, xã Rạng Đông; nghiên cứu, kiểm kê, xuất bản cuốn sách dân tộc Kháng, trong đó đã nghiên cứu, giới thiệu về lễ hội Pang Phoóng và nhiều lễ hội, phong tục, tập quán của người Kháng. Ngành văn hóa cũng tạo điều kiện để bà con dân tộc Kháng tham gia trình diễn trang phục truyền thống cộng đồng các dân tộc Việt Nam lần thứ nhất tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội) nhằm tôn vinh, bảo tồn vẻ đẹp văn hóa đặc trưng và trang phục truyền thống của dân tộc. Đồng thời định kỳ 2 năm một lần, kể từ năm 2009, tỉnh tổ chức Ngày hội Văn hóa các dân tộc tỉnh Điện Biên với nhiều nội dung, trong đó lễ hội trong những dân tộc Pang Phoóng và các di sản văn thiếu số sinh sống lâu hóa truyền thống của người Kháng đời ở miền núi Tây cũng được tái hiện sinh động. Tiếp tục sưu tầm, biên soạn, dịch thuật, lưu giữ các tác phẩm văn học nghệ thuật, ngữ văn truyền miệng, diễn xướng dân gian, các lễ hội truyền thống của dân tộc Kháng. Ngành đề xuất việc thành lập và duy trì hoạt động cho các câu lạc bộ trình diễn, truyền dạy các nghi lễ truyền thống và nghệ thuật trình diễn dân gian tại các bản, các nhóm dân cư dân tộc Kháng.

Không chỉ vậy, các chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững, xây dựng nông thôn mới cũng đang góp phần không nhỏ vào công tác bảo tồn bản sắc văn hóa có tính riêng biệt, độc đáo của dân tộc Kháng. Đầu tư cơ sở hạ tầng, điện, đường, trường, trạm vào các vùng sâu vùng xa nơi người Kháng sinh sống cũng là việc làm cần thiết để người dân nơi đây phát triển, từ đó có điều kiện để gìn giữ tinh hoa của dân tộc mình.

Nhằm thực hiện hiệu quả Dự án 6 về “Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch” thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền

núi giai đoạn 2021-2030 trên địa bàn tỉnh Điện Biên, Bảo tàng tỉnh Điện Biên vừa tổ chức Lớp truyền dạy nghề làm trang phục truyền thống cho 18 học viên dân tộc Kháng tại bản Nà Đẳng, xã Tả Ma, huyện Tuần Giáo. Thông qua Lớp truyền dạy giúp cộng đồng dân tộc Kháng nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc thực hành, gìn giữ quy trình nghề làm trang phục truyền thống. Đồng thời tạo sự nối tiếp giữa các thế hệ tham gia thực hành nghề làm trang phục truyền thống; phát huy vai trò, trách nhiệm của các đơn vị và cá nhân liên quan trong quá trình tổ chức truyền dạy - nghề truyền thống trên địa bàn.

Trang phục truyền thống của người phụ nữ dân tộc Kháng gồm áo ngắn gần giống như áo côm của dân tộc Thái. Nét khác biệt là những hoa văn, họa tiết điểm xuyết trên chiếc áo mang bản sắc riêng của dân tộc Kháng. Trang phục lễ hội của phụ nữ Kháng là váy đen, áo côm cổ chữ V khoét sâu, thắt lưng xanh. Trên viền nẹp áo họ khâu thêm dải vải màu sắc nổi bật. Trên hai vai áo có đính hai dải vải đỏ buông xuống trước ngực. Trên hai dải vải này chị em phụ nữ đính thêm các hạt nhũ kim và các đồng xu.

Sau 15 ngày được các nghệ nhân truyền dạy, học viên đã nắm được cơ bản các kỹ thuật, khả năng thực hành làm trang phục truyền thống của dân tộc Kháng. Hiện nay, trên địa bàn xã Ta Ma, số lượng người biết may trang phục truyền thống dân tộc Kháng vẫn còn khá nhiều, nhưng số lượng người trẻ biết thì rất ít. Vì vậy, việc truyền dạy nghề may trang phục truyền thống của dân tộc Kháng là việc làm cần thiết, cấp bách nhằm gìn giữ, bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc.

021. Minh Hoàng/ Nhân lên nét đẹp văn hóa dân tộc Cống// Văn hóa.- Số 4084.- Ngày 04/9/2024 - Tr.7

Nghề đan lát của dân tộc Cống đã tồn tại từ rất lâu đời và được truyền lại qua nhiều thế hệ, là một trong những nét đẹp văn hóa của Việt Nam nói chung và của dân tộc Cống nói riêng. Từ nguyên liệu đơn giản, mộc mạc, gần gũi với thiên nhiên như tre, mây, giang qua bàn tay khéo léo của người thợ đã trở thành các sản phẩm hữu ích như giỏ bắt cá, hòm mây, mẹt, sàng...

Tại bản Nậm Kè, xã Nậm Kè, huyện Mường Nhé (Điện Biên) nghề đan lát được lưu truyền theo hình thức “cha truyền con nối”, đàn ông từ thời niên thiếu đã được bố, ông dạy cách đan lát các vật dụng, đồ dùng phục vụ cho lao động và sinh hoạt của gia đình. Đồng bào tranh thủ lúc nông nhàn vào rừng khai thác nguyên liệu. Thời điểm khai thác các nguyên liệu tùy thuộc vào tính chất của từng loại cây như tre, giang thời gian khai thác tốt nhất vào cuối mùa mưa, đầu mùa khô, đây là thời điểm thân cây có ít nước, giá trị sử dụng sẽ tốt hơn, khi khai thác nên lựa chọn tre, giang trưởng thành, thân có màu xanh đậm, giống dài, thẳng để đạt được độ bền cao và dễ dàng cho việc chẻ nan; đối với mây phải chọn những cây già, khi gai của những cây mây đã chuyển sang màu đen, lá rụng gần hết, lớp bẹ ở gốc đã khô, thân mây chuyển sang màu xanh đậm, cây đã có hoa hoặc quả.

Nguyên liệu khi khai thác về sẽ được sơ chế, cách sơ chế nguyên liệu rất đơn giản, tuy nguyên liệu khác nhau nhưng cách sơ chế cơ bản giống nhau như cắt khúc, chẻ nan, vót nan, chuốt nan, chuẩn bị vành, đế, quai... cho sản phẩm. Trong các khâu

sơ chế, khâu tạo nan đan (chẻ, vót nan) là khâu quan trọng nhất, nan đan có chuẩn, đạt yêu cầu thì sản phẩm mới đẹp và bền. Nan đan có độ dày, mỏng, rộng, hẹp phụ thuộc vào công dụng của từng sản phẩm hay từng bộ phận 1 của sản phẩm, ví dụ như nan nẹp vành miệng phải dày, rộng; nan đan mặt đáy, thân của sản phẩm phải mỏng, hẹp; nan đỡ đáy phải dày, rộng...

Với các dụng cụ khác nhau nghệ nhân sử dụng các kỹ thuật đan và các cách tạo hình hoa văn khác nhau như đan: Nong một, nong đôi, nong ba, đan vặn thừng, đan lục lăng. Ngoài các kỹ thuật đan cơ bản để hoàn thành một sản phẩm người dân sẽ sử dụng kỹ thuật buộc vành, cạp sản phẩm; nối nan ngắn lại thành những nan dài; cài giắt nan. Đối với những sản phẩm như hòm mây, gùi, sọt đựng thóc người thợ sau khi đan xong 2 lớp: Lớp ngoài và lớp trong sẽ phải ghép 2 lớp với nhau sao cho phần lớp ngoài khớp, ôm sát với lớp trong. Cuối cùng dùng nan đỡ gài, giắt vào đáy của sản phẩm. Còn đối với một số sản phẩm người thợ sẽ hoàn thiện các phần tai đeo, dây đeo và buộc, hoàn thiện vành miệng cho sản phẩm. Làm tới đâu nắn chỉnh tới đó sao cho sản phẩm sắc sảo và tinh tế nhất.

Từ tình yêu văn hóa truyền thống cùng với sự cần mẫn, khéo léo, đồng bào dân tộc Cống đã biến những ống tre, nứa, giang, mây thành những sản phẩm tiện ích, gắn liền với văn hóa dân tộc. Bảo tồn và lưu truyền nghề là giữ lại nét văn hóa, cội nguồn của tổ tiên, vì vậy những năm qua, dù nghề đan lát tồn nhiều thời gian, thu nhập không cao nhưng một số người thợ vẫn miệt mài gìn giữ và tận tâm truyền dạy cho con cháu. Việc bảo tồn và phát triển nghề truyền thống không chỉ đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội nói chung mà còn gìn giữ, bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc miền núi, nơi tạo ra những nét đặc trưng riêng có của đồng bào các dân tộc.

Nhằm triển khai hiệu quả Dự án 6 về “Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch”, Bảo tàng tỉnh Điện Biên vừa phối hợp với UBND Mường Nhé tổ chức lớp truyền dạy nghề đan lát truyền thống cho 17 học viên dân tộc Cống đang sinh sống tại bản Nậm Kè, xã Nậm Kè, huyện Mường Nhé nhằm từng bước sưu tầm, khôi phục, bảo tồn nghề thủ công truyền thống và phát huy bản sắc văn hóa của cộng đồng dân tộc Cống nơi đây.

Giám đốc Bảo tàng tỉnh Điện Biên Đặng Trọng Hà cho biết, nghề đan lát truyền thống đã gắn bó lâu đời với bà con dân tộc Cống ở Nậm Kè, xã Nậm Kè, huyện Mường Nhé được truyền từ thế hệ này đến thế hệ khác. Những sản phẩm từ nghề thủ công này không chỉ phục vụ cho cuộc sống, sinh hoạt hằng ngày, mà còn là nét đẹp văn hóa cần được khôi phục, bảo tồn. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, nghề đan lát của dân tộc Cống ở bản Nậm Kè, xã Nậm Kè, huyện Mường Nhé đang có nguy cơ bị mai một, thế hệ trẻ ngày nay không mấy “mặn mà” với nghề đan lát. Đa số những người còn duy trì được nghề đan lát truyền thống là những người lớn tuổi. Chính vì điều đó lớp truyền dạy được Bảo tàng tỉnh Điện Biên tổ chức nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc bảo tồn di sản văn hóa nói chung và nghề thủ truyền thống nói riêng, đặc biệt tạo điều kiện để thế hệ trẻ kế thừa, gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc mình không bị mai một theo thời gian.

Lớp truyền dạy nhằm truyền tải các kỹ thuật đan lát đến bà con nhân dân, đặc biệt là các thế hệ thanh thiếu niên dân tộc Cống hiểu và tự hào hơn về bản sắc văn hóa dân tộc mình góp phần chung tay bảo tồn, gìn giữ và phát huy các giá trị truyền thống của ông cha để lại. Ban tổ chức mong muốn các nghệ nhân và học viên tích cực, chủ động tham gia truyền dạy, học tập các kỹ thuật đan lát truyền thống của dân tộc mình một cách nghiêm túc, hiệu quả và chất lượng.

Để bảo tồn và phát huy tốt, hiệu quả và chất lượng. nghề đan lát truyền thống của dân tộc Cống, chính quyền các xã cần đẩy mạnh công tuyên truyền nâng cao nhận thức của nhân dân trong bảo tồn phát huy nghề đan lát truyền thống. Khuyến khích nhân dân dạy nghề, truyền nghề cho thế hệ trẻ trong bản để từ đó bảo tồn phát triển nghề đan lát truyền thống của đồng bào. Tích cực phối hợp với Sở VH-TT-DL Điện Biên, Bảo tàng tỉnh Điện Biên, các đơn vị chức năng huyện Mường Nhé tổ chức lớp đào tạo nghề đan lát cho bà con trong bản. Vận động, tuyên truyền để người dân sử dụng các sản phẩm đan lát trong cuộc sống hàng ngày, từ đó, nâng cao nhận thức để bà con dân tộc Cống tự hào và yêu mến văn hóa truyền thống của dân tộc mình.

022. Trần Huân/ Vui tết cổ truyền Khù SỰ Chà với người Hà Nhì// Văn hóa.- Số 4085.- Ngày 06/9/2024 - Tr.16

Tết cổ truyền Khù SỰ Chà của dân tộc Hà Nhì ở Điện Biên là lễ hội đặc trưng, tiêu biểu mang đậm nét văn hóa truyền thống của người Hà Nhì. Tết thường diễn ra trong ba ngày, đây là dịp mọi người về đoàn tụ với gia đình, chúc nhau những lời đầy ý nghĩa, đây cũng là dịp trai gái vui xuân, tìm kiếm bạn đời.

Để đón Tết cổ truyền, các gia đình chuẩn bị lương thực, thực phẩm, đồ lễ dâng cúng tổ tiên. Bánh trôi là lễ vật được dâng cúng đầu tiên trong lễ Tết cổ truyền của dân tộc Hà Nhì, rượu có thể được nấu từ ngô, sắn, gạo là đồ cúng không thể thiếu. Bát nước chè được dùng trong lễ cúng với ý nghĩa mời khách, mời các vị thần linh. Bát nước trắng, là nước lấy ở mớ hoặc khe suối với ý nghĩa rửa trôi những thứ xấu của năm cũ. Lợn là con vật nuôi chủ yếu được làm thực phẩm và vật hiến tế.

Trong ngày Tết đầu tiên, từ sáng sớm các gia đình làm bánh trôi để cúng mời tổ tiên về ăn Tết cùng con cháu. Người Hà Nhì quan niệm rằng, tổ tiên là các đấng bề trên đáng kính, bánh làm lễ vật dâng cúng phải to hơn bánh thường thì mới thể hiện tấm lòng hiếu thuận của con cháu. Mâm cúng được đặt trước bàn thờ, chủ nhà là nam giới chịu trách nhiệm thực hiện các nghi lễ cúng. Sau lễ cúng bánh trôi, các thành viên trong gia đình mới được ăn bánh, tiếp đó gia đình sẽ tiến hành mổ lợn, thịt lợn này vừa để làm lễ vật cúng mời tổ tiên vừa làm thực phẩm ăn trong những ngày Tết và đãi khách.

Việc lưu giữ Tết cổ truyền Khù SỰ Chà của người Hà Nhì ở Điện Biên cũng sẽ góp phần thực hiện hiệu quả Dự án 6 về “Bảo tồn, phát huy giá trị văn hoá truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch”, tạo nên không khí vui tươi, phấn khởi, tăng cường sự giao lưu, kết nối văn hóa giữa dân tộc Hà Nhì với cộng đồng các dân tộc và du khách gần xa.

023. Thu Trang/ Giữ nghề làm giấy trên cao nguyên Tủa Chùa// Giáo dục thời đại.- Số 222.- Ngày 14/09/2024 - Tr.28+29

Những tờ giấy truyền thống làm từ cây rừng được đồng bào Mông ở Tủa Chùa (Điện Biên) dùng vào nghi lễ thờ cúng. Vì vậy, việc bảo tồn nghề truyền thống này rất cần thiết để giữ lại giá trị văn hóa trên rẻo cao.

Lấy dây rừng làm giấy

Tủa Chùa là huyện vùng cao đặc biệt khó khăn của Điện Biên, đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống. Trong đó, người Mông bao đời nay luôn biết tận dụng những vật liệu sẵn có của thiên nhiên để làm một số vật dụng phục vụ cuộc sống sinh hoạt, như trúc, tre để đan lu cở, trồng lanh dệt vải... Đặc biệt, nghề làm giấy được duy trì, bởi sản phẩm của nghề thường gắn với cuộc sống tâm linh của người dân nơi đây.

Đến với các bản làng của người Mông, chúng tôi theo chân chị Thào Thị Mày tại thôn Sín Sủ 2, xã Xá Nhè để tìm hiểu về quy trình làm giấy truyền thống mà gia đình chị đang áp dụng. Chị Mày chia sẻ: “Nghề làm giấy truyền thống của đồng bào Mông huyện Tủa Chùa có từ lâu đời. Thường người Mông làm giấy vào mùa nông nhàn, mùa khô, nắng ráo, thời điểm mùa vụ kết thúc. Đó cũng là lúc họ có nhiều thời gian để may vá, thêu thùa, làm giấy, cũng như đem ra phơi giấy mới khô nhanh, được giấy trắng và đẹp”.

Đặc biệt, cũng giống như nghề dệt, việc làm giấy luôn được phụ nữ đảm nhiệm. Họ chính là lực lượng đang phát huy tốt nhất giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc gắn với phát triển du lịch như mục tiêu trong Đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi đã đề ra.

Theo chị Thào Thị Mày, người Mông làm giấy từ nhiều loại cây rừng. Một số vùng làm từ cây giang non, nhưng ở Tủa Chùa, người Mông làm bằng dây nhót. Loại cây này cho giấy với tỷ lệ khoảng 70%. Đây cũng là loại dây rừng dễ kiếm và cũng dễ làm, nhất là trong khâu đập giập, xay nhuyễn... Tuy nhiên, cây nhót chỉ có nhiều ở một mùa nhất định nên để sử dụng lâu dài, người Mông đã nghĩ ra cách phơi khô, bảo quản cây để dùng trong những dịp cần thiết. “Chúng tôi lấy dây nhót ở trên rừng về rồi tách vỏ, phơi khô. Sau đó cuộn lại cất đi khi cần làm giấy thì lấy ra dùng”, chị Mày cho biết.

Sau khi lấy được dây nhót, chị Thào Thị Mày phân khởi giới thiệu cho chúng tôi các bước để làm một tờ giấy truyền thống: Nhót sau khi tách bỏ vỏ rồi đem luộc với tro bếp. Càng nhiều tro bếp thì dây càng nhừ và giấy sau này làm ra càng trắng. Sau khi đun khoảng 2 tiếng, bỏ ra giặt lại với nước sạch hoặc có thêm xà phòng cho trắng. Sau đó đem ra đập nát hoặc mang đi xay nhuyễn và pha với nước thành hỗn hợp đặc.

Dụng cụ để làm giấy không thể thiếu là một chiếc khuôn tráng giấy. Khuôn căng bằng vải, có chiều dài khoảng 2m. Chỗ bột giấy vừa pha nước được tưới đều lên khuôn. Lúc này, giấy dày hay mỏng, đều hay không rất cần bàn tay khéo léo người phụ nữ. Sau đó nhấc khuôn lên, nước chảy xuống qua lớp vải đọng lại bột giấy bám

vào mặt khuôn. Khuôn được phơi ngoài nắng khoảng một buổi, nước sẽ thoát qua vải hoặc bay hơi, còn lại trên mặt khuôn là tờ giấy thành phẩm: Dai, xốp và có màu trắng đục đặc trưng của giấy truyền thống người Mông.

Cũng tương tự như giấy dó làm tranh Đông Hồ, mặt trên tờ giấy truyền thống của người Mông cũng không mịn, nó nổi rõ những vết sần của sợi cây. Tuy nhiên, đối với người Mông, những tờ giấy dù không nhẵn mịn nhưng được làm ra từ chính bàn tay của mình sẽ có ý nghĩa hơn.

“Bố mẹ mình trước kia cũng làm giấy từ cây rừng. Giấy làm ra dù không được đẹp nhưng sản phẩm do chính tay mình tạo ra dùng mới ý nghĩa. Từ đó, mình cũng đã học và làm theo cách mà bố mẹ truyền lại để có những tờ giấy phục vụ cho gia đình”, chị Thào Thị Mày tâm sự.

Cũng theo chị Mày, người dân nơi đây không rõ giấy bản có từ bao giờ, chỉ biết đây là phong tục được truyền từ đời này sang đời khác. Chị Mày cũng được mẹ truyền lại cách thức làm giấy bản từ khi còn là thiếu nữ.

Bảo tồn nghề truyền thống

Công việc làm giấy khá đơn giản. Thế nhưng để làm xong một tấm giấy dó phải mất khoảng 3 đến 4 ngày. Những tờ giấy người Mông làm ra không dùng để viết chữ, in sách, mà nó được dùng vào những nghi lễ thờ cúng mang tính chất tâm linh, tín ngưỡng, tờ giấy cùng những lễ vật gửi gắm sự thành kính của đồng bào với tổ tiên mình.

Vào ngày Tết, đồng bào Mông dùng giấy dó dán bàn thờ, trang trí xung quanh nhà như cột, cửa. Đặc biệt, khi vào nhà người Mông, sẽ thấy những mảnh giấy được cắt thành nhiều hình thù khác nhau, dán thêm mấy túm lông gà được treo lên tường để trang trí “xử ca” (bàn thờ). Đối với người Mông, xử ca là nơi linh thiêng nhất.

Bà Sùng Thị Chu (thôn Sín Sủ 2, xã Xá Nhè) chia sẻ: “Đối với người Mông, trong những ngày lễ, Tết thì không thể thiếu loại giấy này. Giấy được trang trí với ý nghĩa tâm linh, mong mọi điều tốt lành, cầu cho gia đình bình an, mạnh khỏe, hạnh phúc và xua đuổi tà ma, tránh đen đui trong cuộc sống”. Theo bà Chu, phong tục làm giấy bản thể hiện sự gắn kết giữa người sống với tổ tiên và thần linh. Mỗi khi Tết đến, dù nhà giàu hay nghèo, người Mông ngày nay vẫn giữ được nét văn hóa truyền thống này. Chính vì thế, bà thường làm giúp con cái, người thân và mong muốn truyền dạy cho con cháu để gìn giữ nghề truyền thống của cha ông để lại.

Nghề làm giấy cũng giống như nghề thêu, nghề rèn, sản phẩm của nó không thể thiếu được trong cuộc sống của đồng bào Mông. Mặc dù qua thời gian, nghề làm giấy truyền thống dần mai một nhưng đối với đồng bào Mông huyện Tủa Chùa nghề làm giấy vẫn đang được gìn giữ cho những thế hệ mai sau. Vậy nên, thời gian qua, thôn Sín Sủ 2, xã Xá Nhè đã tích cực vận động các hộ gia đình tham gia làm giấy truyền thụ lại cho thế hệ trẻ. Bên cạnh đó, khuyến khích phụ nữ Mông phát triển nghề làm giấy đem lại thu nhập đáng kể cho người dân nhằm trang trải trong cuộc sống góp phần phát triển kinh tế gia đình.

Có mặt tại chợ phiên Xá Nhè, hay những phiên chợ vùng cao khác ở Tủa Chùa, không khó để bắt gặp các sạp hàng giấy thủ công truyền thống được bà con bày bán,

trao đổi. Bà Lò Thị Chang - Chủ tịch Hội Nông dân xã Xá Nhè, huyện Tủa Chùa cho biết: Thực hiện đề án 24 ngày 23/6/2016 của Trung ương Hội Nông dân Việt Nam về Xây dựng Chi hội nghề nghiệp, Tổ hội nghề nghiệp, từ năm 2016 đến nay, huyện Tủa Chùa đã thành lập được 19 Chi hội và 31 Tổ hội nghề nghiệp, trong đó có 1 tổ hội nghề nghiệp làm giấy truyền thống của đồng bào Mông.

“Việc thành lập Tổ hội nghề nghiệp giấy truyền thống đã giúp liên kết các hộ gia đình lại với nhau. Đồng thời, họ có cơ hội học tập, trao đổi kinh nghiệm và chia sẻ lẫn nhau cùng tạo ra các sản phẩm giấy chất lượng hơn đáp ứng yêu cầu thị trường trong và ngoài huyện. Tổ hội nghề nghiệp giấy đã chủ động mang những sản phẩm ra ngoài thị trường bán. Trong mỗi phiên chợ, các hội viên của tổ hội cũng có thể kiếm thêm thu nhập dao động từ 1 - 2 triệu đồng”, bà Lò Thị Chang nói.

Có thể thấy, trong cuộc sống hiện đại, sản phẩm giấy truyền thống của người Mông có thể ra chợ mua được. Nhưng mỗi dịp Tết đến, xuân về hầu hết bà con vùng cao Tủa Chùa vẫn tự làm giấy như một thói quen thể hiện lòng thành kính. Vì vậy, bảo tồn nghề làm giấy thủ công cũng chính là bảo tồn một nét văn hoá truyền thống đặc sắc của dân tộc Mông: Văn hóa thờ cúng tổ tiên bao đời nay.

Hội Nông dân huyện đã xây dựng kế hoạch, công văn hướng dẫn, chỉ đạo Hội Nông dân các xã, thị trấn tuyên truyền, thành lập các chi hội, tổ hội nghề nghiệp. Các chi hội, tổ hội nghề nghiệp đã đem lại hiệu quả kinh tế, nhất là kinh tế tập thể để hỗ trợ giúp đỡ lẫn nhau trong công cuộc xóa đói, giảm nghèo - Bà Lò Thị Hạnh (Chủ tịch Hội Nông dân huyện Tủa Chùa, Điện Biên).

024. Xuân Tư - Hoàng Giang// Để tiếng khèn ngân vang trên cao nguyên// Sức khỏe & Đời sống.- Số 155.- Ngày 23/09/2024 - Tr.12

Tủa Chùa là huyện vùng cao của tỉnh Điện Biên có đông đồng bào dân tộc Mông sinh sống. Tiếng khèn từ lâu đã "ngấm sâu" vào máu thịt đồng bào Mông nơi đây. Âm thanh của khèn du dương, tình cảm, mộc mạc như chính cuộc sống của người dân vùng cao nguyên đá. Họ đã truyền dạy cách chế tác để loại nhạc cụ này lưu truyền giá trị văn hóa cho các thế hệ khác.

Chiếm hơn 70% dân số huyện Tủa Chùa, văn hóa tinh thần của đồng bào dân tộc Mông khá phong phú và độc đáo. Các loại hình dân ca, dân vũ, lễ hội, trò chơi dân gian cũng như âm nhạc và nhạc cụ của người Mông đều có những nét đặc trưng riêng biệt. Trong đó, khèn chính là loại nhạc cụ mang đậm bản sắc văn hóa. Khèn Mông còn mang ý nghĩa tâm linh, thường được sử dụng trong các dịp lễ hội, nghi lễ truyền thống và sinh hoạt cộng đồng.

Đội khèn xã Sính Phình (huyện Tủa Chùa) được thành lập nhiều năm nay và đã tham gia biểu diễn ở nhiều nơi. Nghệ nhân Ưu tú Sinh A Tâu (thôn 4, xã Sính Phình) cho biết, hầu hết đàn ông trưởng thành ở trong thôn đều biết thổi khèn. Những năm qua, đội khèn xã Sính Phình đã mở các lớp truyền dạy thổi khèn, biểu diễn khèn Mông cho thế hệ trẻ tại các thôn, bản trong xã để tiếng khèn được lưu truyền mãi.

Năm 2022, Nghệ thuật chế tác và múa khèn của người Mông tỉnh Điện Biên được công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia. Việc giữ gìn và phát triển

nghề chế tác khèn Mông đang đứng trước nhiều thách thức do sự mai một của nghề thủ công truyền thống và thay đổi trong lối sống hiện đại. Tuy nhiên, tại Tủa Chùa, các nghệ nhân vẫn tiếp tục duy trì và truyền dạy nghề cho thế hệ trẻ. Họ không chỉ tạo ra những chiếc khèn với âm thanh đặc trưng mà còn khắc họa giá trị văn hóa đặc sắc thông qua từng đường nét, hoa văn được chạm khắc trên khèn.

Ông Sùng A Câu (thôn Háng Đê Đê, xã Sính Phình) thông tin, lúc nông nhàn, ông thường cùng những người đàn ông trong thôn chế tác khèn. Dưới sự chỉ dẫn của ông, mỗi người sẽ làm một công đoạn sau đó ghép lại để thành một chiếc khèn hoàn chỉnh. Người biết nhiều chỉ cho người biết ít, người chưa biết chế tác khèn cũng đến đây để học hỏi dần. Những buổi ngồi chế tác khèn cùng nhau, người làm, người thổi thử khèn là niềm vui, tự hào của những người đàn ông ở thôn Háng Đê Đê.

Khèn Mông có âm thanh rất riêng biệt, mang màu sắc văn hóa và tâm hồn của người Mông. Âm điệu của khèn thường du dương, khi trầm bổng, khi rộn ràng, gắn liền với các bài múa trong các lễ hội và các sự kiện quan trọng. Theo ông Sùng A Câu, để làm một chiếc khèn, người thợ thường sử dụng gỗ, trúc và đồng, đòi hỏi sự tỉ mỉ và khéo léo trong từng công đoạn, từ chọn gỗ, đục khèn đến việc gắn ống trúc và tạo âm thanh. Phần khó nhất là điều chỉnh âm thanh sao cho các nốt trên khèn đều vang đúng tần số chuẩn.

Là địa phương có đông người Mông sinh sống, huyện Tủa Chùa đã rất nỗ lực để bảo tồn và phát triển nghề chế tác khèn thông qua lớp học truyền dạy, hỗ trợ nghệ nhân, quảng bá sản phẩm ở hội chợ văn hóa và chương trình du lịch. Việc đưa khèn Mông vào các sự kiện văn hóa, nghệ thuật không chỉ góp phần bảo tồn nghề truyền thống mà còn giúp khẳng định bản sắc văn hóa dân tộc trong bối cảnh hội nhập. Nhờ đó, nghề chế tác khèn Mông ở Tủa Chùa vẫn được duy trì, trở thành một biểu tượng văn hóa độc đáo và quan trọng trong cộng đồng người dân nơi đây.

Ông Vừ A Hùng, Phó Chủ tịch UBND huyện Tủa Chùa cho biết, UBND huyện đã tổ chức Hội thi biểu diễn khèn Mông để các nghệ nhân có sân chơi và giao lưu, học hỏi. Trong tuần Văn hóa - Du lịch huyện Tủa Chùa diễn ra tháng 10/2024, huyện tiếp tục tổ chức hội thi để phát huy giá trị văn hóa khèn Mông và giới thiệu đến du khách di sản văn hóa phi vật thể này.

Năm 2023, Bảo tàng tỉnh Điện Biên đã tổ chức lớp truyền dạy nghề chế tác khèn của dân tộc Mông với sự tham gia của các nghệ nhân và học viên tại huyện Tủa Chùa nhằm phát huy vai trò của các nghệ nhân chế tác khèn, nâng cao nhận thức cho cộng đồng, trực tiếp là các học viên về bảo tồn những giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc. Qua đó, góp phần làm phong phú thêm đời sống văn hóa tinh thần của đồng bào, gìn giữ, phát huy được nghệ thuật trình diễn dân gian, các tập quán xã hội và tín ngưỡng gắn với cây khèn của dân tộc Mông.

Dẫu trong đời sống còn nhiều khó khăn nhưng vang vọng trên cao nguyên đá Tủa Chùa tiếng khèn vẫn trầm bổng theo tháng năm. Những người đàn ông dân tộc Mông nơi đây vẫn đứng trên đá, hiên ngang cùng đá, thổi vang giai điệu khèn của dân tộc. Đây cũng là nét độc đáo trong bức tranh văn hóa đa sắc màu ở Tủa Chùa.

**025. Văn Duân/ Phát huy vai trò của phụ nữ trong gìn giữ nghề truyền thống//
Phụ nữ Việt Nam.- Số 79.- Ngày 30/9/2024 - Tr.12**

PA XA LÀO (XÃ PA THƠM, HUYỆN ĐIỆN BIÊN, TỈNH ĐIỆN BIÊN) LÀ BẢN BIÊN GIỚI VỚI 100% ĐỒNG BÀO DÂN TỘC LÀO SINH SỐNG. BẢN CÓ 57 HỘ GIA ĐÌNH (VỚI 272 NGƯỜI). ĐỒNG BÀO DÂN TỘC LÀO Ở ĐÂY VẪN LƯU GIỮ ĐƯỢC NGHỀ DỆT TRUYỀN THỐNG. THẾ NHƯNG, ÍT AI BIẾT RẰNG, TỪNG CÓ THỜI ĐIỂM, NGHỀ DỆT TRUYỀN THỐNG ĐỨNG TRƯỚC NGUY CƠ BỊ MAI MỘT.

VỰC DẠY NGHỀ DỆT THỔ CẨM

Bà Lò Thị Là (53 tuổi, dân tộc Lào tại bản Pa Xa Lào) nhớ lại, trước kia, dệt là một phần không thể thiếu trong đời sống của đồng bào dân tộc Lào. Phần lớn thổ cẩm được làm ra để sử dụng trong sinh hoạt hằng ngày như: váy, áo, khăn, đệm... Gần 10 năm trước, nghề dệt của người dân tộc Lào đứng trước nguy cơ bị mai một khi nguồn nguyên liệu ít, vận chuyển khó khăn, sản phẩm làm ra khó tiêu thụ. “Để có được một tấm vải đẹp, nguyên liệu phải lấy từ nước bạn Lào. Khi ấy, đường sá xa xôi, phương tiện đi lại chưa thuận tiện nên nghề dệt gặp khó ngay từ khâu đầu vào. Trong khi đó, đầu ra cũng có vô vàn khó khăn khi ngày càng có nhiều sản phẩm thổ cẩm may công nghiệp, giá rẻ hơn nên thổ cẩm Pa Xa Lào khó có thể cạnh tranh được. Cách đây khoảng 10 năm, nhiều nhà có khung dệt nhưng đều để đó, ít khi sử dụng”, bà Là chia sẻ.

Trước nguy cơ mai một nghề truyền thống, ngày 30/11/2020, một nhóm phụ nữ có nghề dệt thổ cẩm của bản Pa Xa Lào đã liên kết thành lập Hợp tác xã Dệt thổ cẩm Pa Thơm, với mục tiêu khôi phục, phát triển nghề dệt truyền thống. Bên cạnh đó, các thành viên trong Hợp tác xã cũng có nhiệm vụ động viên, giúp đỡ lẫn nhau nâng cao tay nghề, chất lượng sản phẩm; tổ chức tìm kiếm thị trường tiêu thụ sản phẩm để nâng cao thu nhập cho các thành viên. Bà Lò Thị Vân, Giám đốc Hợp tác xã Dệt thổ cẩm Pa Thơm, cho biết, ban đầu, các sản phẩm của chị em trong hợp tác xã được đưa đi bán cho đồng bào dân tộc Khơ Mú ở bản Xa Cuông hoặc dân tộc Cống ở bản Púng Bon (cùng xã Pa Thơm). Đây là những dân tộc không có nghề dệt truyền thống và sống gần gũi với đồng bào dân tộc Lào. Sau này, số lượng hội viên tăng lên, sản phẩm làm ra nhiều, phương tiện đi lại thuận lợi nên những sản phẩm dệt được Hợp tác xã Dệt thổ cẩm Pa Thơm đưa sang trao đổi, mua bán với công đồng dân cư bên nước bạn Lào. Từ khi thành lập, Hợp tác xã cũng được Chi cục Phát triển nông thôn tỉnh Điện Biên tạo điều kiện tham gia một số hoạt động hội chợ làng nghề và sản phẩm OCOP; tham gia gian hàng trưng bày sản phẩm tại các sự kiện văn hóa, du lịch tổ chức ở địa phương.

TẠO SINH KẾ CHO PHỤ NỮ ĐỊA PHƯƠNG

“Mỗi lần đưa sản phẩm đi giới thiệu như vậy, chúng tôi nắm bắt được nhu cầu thị trường, như mẫu mã, loại hàng gì đang được ưa chuộng hay sản phẩm của mình đang yếu, thiếu ở đâu... từ đó, mình cải tiến sản phẩm cho phù hợp với nhu cầu khách hàng. Ngoài ra, chúng tôi cũng kết nối để tham gia một hội chợ hàng thủ công tại Hà

Nội. Thông qua những hoạt động này, sản phẩm thổ cẩm ở Pa Thom được nhiều người biết đến”, bà Vân chia sẻ.

Sự khởi sắc của nghề dệt truyền thống không chỉ góp phần giữ gìn, phát triển nét văn hóa dân tộc mà còn tạo công ăn việc làm, nâng cao thu nhập cho phụ nữ địa phương. Những ngày không đi nương, bà Lò Thị Choi (57 tuổi, người dân tộc Lào ở bản Pa Xa Lào) lại ngồi bên khung cửi dệt vải. Theo bà Choi, do đầu ra được đảm bảo, vải dệt ra không sợ thiếu chỗ tiêu thụ nên người dân cũng yên tâm làm nghề, từ đó thu nhập tăng lên, đời sống được ổn định hơn trước.

Tháng 4/2024, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã ban hành quyết định đưa nghệ thuật trang trí trên trang phục của người Lào ở huyện Điện Biên, huyện Điện Biên Đông vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

026. Nhóm phóng viên/ Bảo đảm quyền tự do tôn giáo ở Việt Nam - Bài 3: Đấu tranh, ngăn chặn tà đạo// Nhân dân.- Số 25153.- Ngày 22/9/2024 - Tr.4

Hoạt động của các tà đạo, đạo lạ, thậm chí là các tổ chức chống phá núp bóng tôn giáo không chỉ gây bất ổn xã hội, mâu thuẫn trong quần chúng nhân dân, ảnh hưởng tới khối đoàn kết toàn dân tộc, mà còn tác động tiêu cực tới sự ổn định chính trị-xã hội của đất nước, tạo cơ cho các thế lực thù địch xuyên tạc tình hình tôn giáo ở Việt Nam, vu cáo Việt Nam “không có tự do tôn giáo”, về lâu dài, xâm phạm đến an ninh quốc gia, ảnh hưởng đến sự toàn vẹn chủ quyền lãnh thổ của đất nước.

Việc đấu tranh ngăn chặn, tiến tới xóa bỏ các loại hình tà đạo, đạo lạ, các tổ chức bất hợp pháp núp bóng tôn giáo là hoàn toàn đúng đắn, phù hợp chính sách tôn giáo của Đảng, Nhà nước ta; vừa góp phần bảo vệ an ninh quốc gia, giữ vững chủ quyền lãnh thổ, vừa loại bỏ các yếu tố chính trị ra khỏi đời sống tín ngưỡng, tôn giáo, bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo thuần túy của nhân dân.

Sâu sát, nắm vững địa bàn

Nhận rõ các nguy cơ, hệ lụy tà đạo hiện diện trong đời sống, ảnh hưởng nghiêm trọng tới an ninh khu vực biên giới, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, những năm qua, Đảng, Nhà nước, chính quyền địa phương, cũng như các cơ quan chức năng, tổ chức chính trị, xã hội nơi có nhiều người dân tộc thiểu số bị lợi dụng, lôi kéo theo các tà đạo đã chủ động đề ra nhiều giải pháp đồng bộ, phù hợp để thực hiện.

Khu vực biên giới thuộc tỉnh Điện Biên có 29 xã của bốn huyện gồm: Điện Biên, Mường Chà, Nậm Pồ, Mường Nhé. Lợi dụng sự thiếu thông tin, hiểu biết không đầy đủ của một bộ phận người dân, các đối tượng xấu đã lôi kéo họ tin theo các tà đạo như: “Bà cô Dợ”, “Lời sự sống Việt Nam”, “Nhân chứng Giê-hô-va”, “Ân điển cứu rỗi”... Nhận rõ các nguy cơ, hệ lụy tà đạo hiện diện trong đời sống, ảnh hưởng nghiêm trọng tới an ninh khu vực biên giới, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, những năm qua, Đảng, Nhà nước, chính quyền địa phương, cũng như các cơ quan chức năng, tổ chức chính trị, xã hội nơi có nhiều người dân tộc thiểu số bị lợi dụng, lôi kéo theo các tà đạo đã chủ động đề ra nhiều giải pháp đồng bộ, phù hợp để thực hiện. Huyện Mường Nhé và Nậm Pồ từng là điểm “nóng” của tà đạo “Bà cô Dợ”. Bí

thư Huyện ủy Mường Nhé Bùi Minh Hải cho biết: Huyện ủy đã chỉ đạo các tổ chức đoàn thể, thành viên Ban Chỉ đạo 160 của huyện phân công cán bộ, lãnh đạo phụ trách địa bàn từng xã, nắm từng bản, rõ hoàn cảnh từng gia đình. Hằng năm, huyện tổ chức gặp mặt, trao đổi thông tin, lắng nghe phản ánh của bí thư chi bộ, trưởng bản, trưởng các điểm nhóm, người có uy tín trên địa bàn. Về phía công an huyện, xã, các đồn biên phòng, phân công cán bộ, chiến sĩ bám cơ sở theo phương châm “3 bám, 4 cùng” sâu sát nhân dân.

Cùng cách làm như huyện Mường Nhé, song Huyện ủy Nậm Pồ (Điện Biên) chủ trương thành lập 121 tổ dân vận cơ sở tại 121 bản trong toàn huyện, trong đó thành viên nòng cốt là bí thư chi bộ, trưởng bản, đảng viên. Nòng cốt trực tiếp nắm bắt, hướng dẫn tổ dân vận cơ sở hoạt động là các đồng chí lãnh đạo huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện, lãnh đạo các phòng, ban, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể huyện. Nhiệm vụ của tổ là nắm bắt toàn diện đời sống, tâm tư nguyện vọng người dân; thông tin đầy đủ chế độ, chính sách, hướng dẫn người dân thực hiện các mô hình sản xuất, cùng nhân dân lao động sản xuất. Bí thư Huyện ủy Nậm Pồ Lê Khánh Hòa cho biết: Cuối tuần, thành viên các tổ là lực lượng chính nắm bắt nguyện vọng người dân, phát hiện nhân tố điển hình để bồi dưỡng, giới thiệu cho Đảng. Nhờ đó, từ khi thành lập huyện đến nay, Nậm Pồ đã kết nạp Đảng cho hàng nghìn quần chúng là đồng bào dân tộc thiểu số, trong đó, có 89 người là đồng bào dân tộc thiểu số sinh hoạt tôn giáo.

Theo Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên, thời điểm đầu năm 2023, trên địa bàn tỉnh, các cơ quan chức năng đã xóa được các đạo lạ “Vàng Chứ”, “Đức thánh chúa trời mẹ”. Còn 70 hộ với tổng số 371 nhân khẩu tại ba huyện: Mường Chà, Nậm Pồ, Mường Nhé tin theo các tà đạo “Giê Sù” và “Bà cô Dợ”. Hằng năm, các đơn vị biên phòng tăng cường lực lượng hoặc phân công đảng viên phụ trách các địa bàn có người dân theo tà đạo; phối hợp cấp ủy, chính quyền địa phương, Ban Chỉ đạo 160 các cấp, lực lượng chức năng trực tiếp gặp các đối tượng để giáo dục, yêu cầu ký cam kết từ bỏ, không lôi kéo người dân theo tà đạo.

Còn bí quyết thành công của Công an tỉnh Lai Châu trong việc xóa bỏ tà đạo “Giê Sù” là vào tháng 8/2022, Đảng ủy, Ban Giám đốc Công an tỉnh đã thành lập các tổ tăng cường cơ sở xuống địa bàn trực tiếp thực hiện “4 cùng” với nhân dân; tham mưu, phối hợp các ban, ngành, cấp ủy, chính quyền địa phương cùng vào cuộc tuyên truyền, vận động, hỗ trợ đồng bào, phản bác các luận điệu tuyên truyền sai sự thật; đấu tranh, xử lý nghiêm những vi phạm liên quan đến tổ chức “Giê Sù”. Phó Bí thư Thường trực Huyện ủy, Trưởng ban Chỉ đạo tôn giáo huyện Sìn Hồ Bùi Văn Tuấn nhấn mạnh: Cùng với việc tuyên truyền, chính quyền địa phương tiếp tục ưu tiên đầu tư, phát triển toàn diện các mặt chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số của tỉnh, ở các địa bàn bị ảnh hưởng, địa bàn tiềm ẩn nguy cơ; vận động người dân tích cực tham gia các chương trình xây dựng nông thôn mới, giữ gìn an ninh, trật tự ở xã, bản, khu phố; đẩy mạnh phát động phong trào “Bảo vệ an ninh Tổ quốc”, phù hợp thiết thực với từng địa bàn. Trong đó, đặc biệt chú trọng xây dựng, nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến, phát huy vai trò của trưởng bản, bí thư chi bộ, người có uy tín và các chức sắc tôn giáo trong công tác tuyên truyền.

Trưởng ban Dân vận Tỉnh ủy Đắc Lắc H'Kim Hoa Byă chia sẻ: Để ngăn chặn, đẩy lùi các tà đạo, đạo lạ, tỉnh Đắc Lắc huy động cả hệ thống chính trị từ tỉnh đến cơ

sở, nòng cốt là lực lượng Công an tỉnh, tham mưu, phối hợp giữa Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, Ban Dân vận, Ban Tôn giáo tổ chức nhiều hội nghị với sự tham gia của các chức sắc, chức việc trong các tổ chức tôn giáo nhằm quán triệt chủ trương, chính sách về tôn giáo của Đảng, Nhà nước. Đồng thời, đề nghị các chức sắc, chức việc quản lý, giáo dục, hướng dẫn tín đồ sinh hoạt tôn giáo thuần túy, tuân thủ pháp luật, cảnh giác, không tin, không theo các tà đạo, đạo lạ.

“Tranh thủ” người có uy tín

Xã Sa Loong, huyện Ngọc Hồi, tỉnh Kon Tum là xã biên giới nghèo, đặc biệt khó khăn. Năm 2003, tà đạo “Hà Môn” xuất hiện tại thôn Giang Lố 2, người cầm đầu tự xưng Giáo phụ là ông A Giêng. Đã có 53 hộ với 200 khẩu nghe xúi giục, hằng ngày tập trung tại nhà A Giêng (vợ là Y Hlao) đọc kinh trái phép. Để xóa bỏ tà đạo, Ban Thường vụ Huyện ủy Ngọc Hồi ra chủ trương, xây dựng kế hoạch, xác định rõ lộ trình, các bước tiến hành, lực lượng tham gia. Theo đó, triển khai cho Chi bộ thôn Giang Lố 2 phối hợp Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xã, Đoàn Biên phòng Sa Loong thành lập 5 nhóm hộ, và phân công đảng viên, cán bộ ban, ngành của thôn, Mặt trận, đoàn thể phụ trách từng nhóm hộ để tuyên truyền, vận động, đấu tranh. Đồng thời, tách những người cầm đầu, đối tượng cốt cán, người hoạt động tích cực để kiên quyết đấu tranh xóa bỏ tà đạo.

Thiếu tá Phạm Huy Thắng, nguyên cán bộ tăng cường xã Sa Loong- Đoàn Biên phòng Sa Loong, nhớ lại: Để xóa bỏ được tà đạo, cần làm cho người dân phải tin tưởng, có nhận thức đúng đắn vào các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tránh để các đối tượng tuyên truyền xuyên tạc, lôi kéo. Hằng ngày, chúng tôi cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng địa phương với người dân. Có thời điểm chúng tôi kiên trì ở vài tháng cùng bà con vận động, thuyết phục. Mưa dầm thấm lâu, đến năm 2017, tà đạo “Hà Môn” hoàn toàn bị xóa bỏ, đồng bào dân tộc thiểu số tại thôn Giang Lố 2 quay về đạo chính thống sinh hoạt.

Còn tại làng Kon Gu 1, xã Ngọc Wang, huyện Đăk Hà (tỉnh Kon Tum), đối tượng cốt cán A Níp, A Cheoh lôi kéo 28 hộ/55 khẩu là giáo dân tin theo tà đạo “Hà Môn”. Năm được thông tin, Thường trực Huyện ủy, lãnh đạo Ủy ban nhân dân huyện Đăk Hà chỉ đạo lực lượng công an, cấp ủy chính quyền xã Ngọc Wang xây dựng kế hoạch đấu tranh ngăn chặn, xóa bỏ với chủ trương thường xuyên phân công lực lượng bám nắm địa bàn, giáo dục, răn đe, vô hiệu hóa kịp thời số đối tượng cốt cán; chủ động quản lý, theo dõi, nắm bắt kịp thời mọi diễn biến, không để đối tượng cầm đầu, cốt cán lợi dụng tình hình hoạt động chống đối, phục hồi tổ chức phản động Fulro, Đê Ga; tổ chức vượt biên trái phép sang Campuchia hoặc gây rối, biểu tình, tạo ra điểm nóng về an ninh trật tự tại địa phương.

Lực lượng Công an huyện phối hợp chặt chẽ với các ban, ngành, đoàn thể của xã, tuyên truyền vận động giáo dân không tin, không nghe theo phần tử xấu; ngăn chặn kịp thời không để lôi kéo phát triển thêm hộ mới sinh hoạt tôn giáo theo kiểu tà đạo; tổ chức các hoạt động trình sát, quản lý chặt chẽ những di biến động của số đối tượng; giáo dục, răn đe và vô hiệu hóa hoạt động của số đối tượng cốt cán không để các đối tượng bị các thế lực thù địch, phản động lôi kéo tham gia vào các hoạt động chống phá; làm tốt công tác tranh thủ người có uy tín trong dân tộc, tôn giáo như: già

làng, giáo phu, ban quản lý thôn, các tổ chức hội để tham gia tuyên truyền vận động; đẩy mạnh tuyên truyền, vận động đối tượng tin theo tà đạo và gia đình của số đối tượng bỏ trốn tích cực tham gia vận động, kêu gọi người thân của họ trở về gia đình làm ăn sinh sống; làm tốt công tác hỗ trợ cho một số hộ gia đình khó khăn.

Là một người con của thôn, và là người có uy tín, Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn Kon Gu 1 A Đram, chia sẻ: công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người dân là rất quan trọng. Việc này không thể chỉ thực hiện một sớm một chiều mà phải áp dụng phương pháp mưa dầm thấm lâu. Phải đến từng nhà, gặp từng người để tuyên truyền, giúp họ nhận ra điều không đúng, điều sai để họ tự bỏ.

Còn trong ký ức của Trung tá Đặng Minh Thắng, Đội trưởng Đội An ninh, Công an huyện Đăk Hà thời gian đầu khi xuống địa bàn thôn Kon Gu 1 thuyết phục nhóm 27 hộ từ bỏ tà đạo rất khó khăn, căng thẳng do bị người dân làng tránh. Thế nhưng trên tinh thần là một người con của bản làng, chúng tôi kiên trì gần gũi tiếp cận, sau đó, dùng tình cảm bên cạnh lý lẽ thuyết phục, việc làm hành động cụ thể để người dân tin tưởng.

027. Lê Lan/ Cam go cuộc chiến chống tội phạm ma túy trên biên giới// Nhân dân.- Số 25149.- Ngày 18/09/2024 - Tr.4

Địa hình biên giới hầu hết là núi non trùng điệp vốn dễ để tội phạm ma túy lợi dụng. Bởi thế, trước mỗi lần bước vào chuyên án ma túy, cán bộ, chiến sĩ Phòng Phòng chống ma túy và tội phạm (thuộc Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên) luôn xúc lại tinh thần, sẵn sàng cho cuộc chiến đấu bên lằn ranh sinh-tử...

Từ năm 2019 đến nay, Đại úy Vũ Văn Cường, Phó Đồn trưởng nghiệp vụ Đồn Biên phòng Si Pa Phìn đã trực tiếp tham gia 293 chuyên án, vụ án; bắt giữ 382 đối tượng phạm tội, thu giữ hơn 600 kg ma túy. Khi được hỏi về các mảnh khóe, thủ đoạn của tội phạm ma túy, Đại úy Cường cho biết, chúng có rất nhiều thủ đoạn nên rất khó định khung phương thức.

Lấy dẫn chứng chuyên án ĐB1221p2 mà anh cùng đồng đội tham gia, Đại úy Vũ Văn Cường cho biết: Cuối năm 2021, thời điểm mà dịch Covid-19 diễn biến phức tạp khiến người người, ngành ngành phải căng mình chống dịch, thì trên tuyến biên giới Việt Nam-Lào đoạn thuộc địa phận huyện Nậm Pồ, Mường Nhé lại “nổi” lên một số đối tượng đáng ngờ. Kỳ nghỉ Tết Nguyên đán Nhâm Dần 2022, nhóm đối tượng C.A.M. bắt đầu liên hệ, phát tín hiệu dịch chuyển. Lợi dụng đêm tối, mưa rét, lúc tờ mờ sáng 3/2/2022 (tức ngày mùng 3 Tết Nhâm Dần), khi con gà rừng còn tránh mưa quên cất tiếng gáy sang canh thì từ biên giới Việt Nam-Lào, có một người lái xe lao vun vút. Người đó không ai khác chính là C.A.M. chở theo 72 bánh kê-rô-in theo hướng từ Nậm Pồ đi xã Mường Tùng (huyện Mường Chà).

Khai thác ban đầu đối tượng C.A.M., cán bộ, chiến sĩ phòng chống tội phạm ma túy Bộ đội Biên phòng Điện Biên đã thoáng chút “sững sờ” khi được biết đối tượng cộm cán cầm đầu đường dây vận chuyển ma túy cùng C.A.M. lại chính là Tản Seo Chấn (trú tại xã Phăng Su Lin, huyện Sìn Hồ, tỉnh Lai Châu) - đối tượng đang

mang liền hai lệnh truy nã đặc biệt nguy hiểm về ma túy. Sẵn mưu mô xảo quyệt, nên khi trình sát biên phòng vừa ập vào nơi ẩn nấp, Chấn lập tức ra giá “thả tôi ra các anh có 3 tỷ đồng”... “Đó là một trong vô số viên “đạn bọc đường” mà mỗi vụ án, chuyên án các anh em luôn phải đối diện. Nhưng không chỉ có thế vì hầu hết các tội phạm ma túy đều luôn sẵn súng, đạn, dao găm, lựu đạn. Bởi vậy, trước mỗi chuyên án, vụ án, tôi luôn căn dặn anh em phải hết sức cẩn trọng” - Đại tá Phan Văn Hóa, Chỉ huy trưởng Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên chia sẻ.

Khái quát đoạn đường các đối tượng phạm tội ma túy thường sử dụng tại khu vực biên giới Việt Nam-Lào, Thượng tá Chu Ngọc Lệ, Phó Trưởng phòng Phòng chống ma túy và tội phạm (Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên) cho biết: Trên địa bàn tỉnh Điện Biên có hơn 455 km đường biên giới tiếp giáp hai nước bạn (Lào, Trung Quốc), trong đó có gần 415 km tiếp giáp các tỉnh Bắc Lào. Đây là nơi mà tội phạm ma túy coi là địa bàn thuận lợi để trung chuyển ma túy, sau đó móc nối các đối tượng người Việt Nam thực hiện công đoạn vận chuyển về Điện Biên rồi đưa đi các tỉnh khác tiêu thụ.

Nhắc lại Chuyên án ĐB724 do Bộ đội Biên phòng vừa phá thành công vào ngày 13/7 vừa qua, Thượng tá Chu Ngọc Lệ cho biết, trong việc phá chuyên án do người nước ngoài là Pon Mạ Nì Vòn (trú tại bản Khút Sam Bát, huyện Xà Tha Nì, thủ đô Viêng Chăn) chủ mưu, Ban Chuyên án bước đầu có nhận định về một đối tượng mang quốc tịch Lào đã nhiều năm vận chuyển ma túy từ nước ngoài vào địa bàn Điện Biên. Với quyết tâm không chùn bước trước khó khăn, sau nhiều ngày đêm mật phục, đón lõng, đến 12 giờ ngày 13/7/ 2024, tại khu vực mốc 83 thuộc bản Huồi Hạ, xã Na Sang, huyện Mường Chà (tỉnh Điện Biên), Ban Chuyên án đồng loạt tiến hành vây bắt nhưng đối tượng chống trả quyết liệt rồi nhằm hướng biên giới mà chạy. Quyết tâm đấu tranh với tội phạm ma túy, lực lượng đánh án đã vây bắt, khống chế được đối tượng khi đối tượng chỉ cách đường biên vài trăm mét. Tang vật thu giữ của Pon Mạ Nì Vòn là 18.000 viên ma túy tổng hợp, 35 gam hê-rô-in được đối tượng đeo chặt bên sườn...

Tại buổi trao thưởng cho lực lượng phá thành công chuyên án do Ủy ban nhân dân tỉnh Điện Biên vừa tổ chức, Thượng tá Chu Ngọc Lệ vinh dự báo cáo: Hai chuyên án mà Phòng Phòng chống ma túy và tội phạm phá thành công trong tháng 7 là một phần nhỏ trong số 837 vụ án, chuyên án mà lực lượng biên phòng Điện Biên đã phá thành công trong giai đoạn 2019-2024.

Ghi nhận kết quả, nỗ lực của cán bộ, chiến sĩ Bộ đội Biên phòng Điện Biên trong đấu tranh chống tội phạm ma túy trên biên giới, Thiếu tướng Lê Văn Phúc, Phó Tư lệnh Bộ đội Biên phòng khẳng định, thành tích của Bộ đội Biên phòng Điện Biên được Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng ghi nhận, đánh giá cao. Các thành tích đó thể hiện tinh thần tích cực, chủ động, ý chí quyết tâm, quyết liệt đấu tranh không khoan nhượng với các loại tội phạm ở khu vực biên giới; đóng góp rất lớn vào công tác phòng ngừa, tấn công trấn áp tội phạm của cả nước, góp phần giữ vững, ổn định tình hình an ninh, trật tự xã hội ở khu vực biên giới, đem lại cuộc sống bình yên, hạnh phúc cho nhân dân.

Để đấu tranh có hiệu quả với hoạt động của tội phạm ma túy trên biên giới, Thiếu tướng Lê Văn Phúc đề nghị Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên

nêu cao tinh thần chủ động nắm, dự báo tình hình từ sớm, từ xa, kịp thời phát hiện và đấu tranh hiệu quả với các đường dây, tổ chức tội phạm ma túy; chú trọng phát huy cách đánh mới, sáng tạo, linh hoạt, có sự phối hợp chặt chẽ với các lực lượng công an, quân đội. Công tác đối ngoại biên phòng cần được duy trì thường xuyên, có nề nếp; coi trọng hợp tác quốc tế với lực lượng chức năng của nước bạn Lào trong triển khai các thỏa thuận, hợp tác đã ký kết về công tác đấu tranh phòng, chống ma túy và tội phạm.

028. A.N/ Không chế đối tượng vận chuyển 15 bánh Heroin// An ninh Thủ đô.- Số 7327.- Ngày 06/9/2024 - Tr.15

Công an huyện Mường Nhé, tỉnh Điện Biên đang tiếp tục truy bắt các đối tượng liên qua đường dây vận chuyển trái phép số lượng lớn heroin từ nước ngoài vào Việt Nam.

Khoảng 11h5, ngày 28/8 tổ công tác Công an huyện Mường Nhé chủ trì, phối hợp với các đơn vị nghiệp vụ Công an tỉnh Điện Biên, Đồn Biên phòng Mường Nhé tổ chức triệt phá thành công chuyên án, thu giữ số lượng lớn ma túy.

Khi bị vây bắt, đối tượng đã dùng hung khí chống trả quyết liệt lực lượng công an, nhưng đã bị khống chế, bắt giữ. Tang vật thu giữ 15 bánh Heroin (Khối lượng khoảng 5,2kg), một xe máy và nhiều vật chứng có liên quan.

Qua khai thác, ban đầu đối tượng Sùng A Thử (SN 1977), trú tại xã Chung Chải, huyện Mường Nhé, tỉnh Điện Biên đã thừa nhận về hành vi mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy tại Lào, đang trên đường vận chuyển đi tiêu thụ. Vụ việc Công an tỉnh Điện Biên đang tiếp tục điều tra mở rộng.

029. Thành Trung - Thế Anh/ Thanh niên 18 tuổi bị bắt khi đang vận chuyển 6 bánh Heroin// Công an nhân dân.- Số 6998.- Ngày 24/09/2024 - Tr.5

Qua công tác nghiệp vụ, Phòng CSĐT tội phạm về ma túy Công an tỉnh phát hiện đối tượng Vừ A Thơm (SN 2006), trú tại bản Huổi Chanh, xã Na Tông, huyện Điện Biên có nhiều biểu hiện nghi vấn liên quan đến hoạt động phạm tội về ma túy. Kết hợp giữa các tài liệu trinh sát và thông tin trao đổi qua đường dây nóng giữa Công an tỉnh Điện Biên và Công an Lào, các trinh sát đã xác định được đối tượng Vừ A Thơm thường xuyên xuất cảnh sang Lào để móc nối với các đối tượng tại Lào để hoạt động mua bán trái phép chất ma túy.

Trung tuần tháng 9/2024, từ nhiều nguồn tin và tài liệu trinh sát đã khẳng định đối tượng Vừ A Thơm đã đặt mua số lượng lớn heroin của đối tượng người Lào mang về Việt Nam cất giấu và chờ thời cơ mang đi tiêu thụ. Ban chuyên án đã triển khai 10 tổ công tác, huy động gần 100 CBCS thuộc các đơn vị trong Công an tỉnh và Công an huyện Điện Biên theo sát và mật phục tại các cung đường, địa điểm mà đối tượng có thể đi qua.

Hồi 17h50 ngày 22/9, tại khu vực bản Ten Núa, xã Núa Ngam, huyện Điện Biên, Ban chuyên án đã bắt giữ thành công đối tượng Vừ A Thơm về hành vi

mua bán trái phép chất ma túy khi đối tượng đang trên đường vận chuyển số ma túy trên đi tiêu thụ, vật chứng thu giữ tại chỗ gồm: 6 bánh heroin, 1 ĐTDD và 1 xe máy.

Mở rộng điều tra vụ án, cùng ngày, Cơ quan CSĐT đã bắt giữ đối tượng Lâu A Sùng (SN 2008), trú tại bản Từ Xa B, xã Phì Nhừ, huyện Điện Biên Đông về hành vi mua bán trái phép chất ma túy. Tại cơ quan điều tra, bước đầu các đối tượng đã khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội của mình. Chiều 23/9 tại Phòng CSĐT tội phạm về ma túy, Đại tá Phạm Trường Giang, Phó Giám đốc, Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Công an tỉnh đã đến động viên chúc mừng và khen thưởng các tập thể và cá nhân có thành tích đặc biệt xuất sắc trong việc triệt phá thành công chuyên án.

030. Trần Kiên/ Điện Biên: Xử phạt hành chính Công ty Cổ phần thủy điện Nậm He 220 triệu đồng// Thanh tra.- Số 37.- Ngày 12/9/2024 - Tr.12

Thanh tra Bộ Tài nguyên và Môi trường cho biết, đã ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với Công ty Cổ phần Thủy điện Nậm He, tỉnh Điện Biên.

Theo Quyết định số 176/QĐ-XPHC, ngày 6/9/2024 của Thanh tra Bộ Tài nguyên và Môi trường về xử phạt vi phạm hành chính đối với Công ty Cổ phần Thủy điện Nậm He.

Công ty Cổ phần Thủy điện Nậm He có địa chỉ tại bản Mường Tùng, xã Mường Tùng, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên. Người đại diện là ông Phan Đức Hà, chức danh Tổng Giám đốc.

Công ty đã thực hiện hành vi vi phạm hành chính trong việc vận hành công trình thủy điện Nậm He tại xã Mường Tùng, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên không bảo đảm duy trì dòng chảy tối thiểu theo quy định đối với hồ chứa và đập dâng từ ngày 24/1/2024 đến ngày 7/7/2024; quy định tại điểm a khoản 7 Điều 13 Nghị định số 36/2020/NĐ-CP ngày 24/3/2020 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước và khoáng sản được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 04/2022/NĐ-CP ngày 6/1/2022.

031. Khánh Ngân/ Nhóm thanh thiếu niên cầm võ thủy tinh bia ném vào công an khi bị truy bắt// Đòi sống & Pháp luật.- Số 224.- Ngày 16-21/9/2024 - Tr.13

Trong quá trình truy đuổi các đối tượng đã dùng xe máy ép xe công an không cho vượt đồng thời còn ném các chai thủy tinh và dùng lại dọa chém các chiến sĩ.

Ngày 14/9, Công an huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên cho biết, đơn vị đã bắt 8 đối tượng mang theo hung khí gây rối trật tự công cộng.

Các đối tượng, gồm: Tòng Văn Quý (SN 2004), Cà Văn Mạnh (SN 2004), Lò Văn Trục (SN 2005), Lò Mạnh Tường (SN 2005, cùng trú tại xã Nà Nhạn, TP.Điện Biên Phủ); Lò Văn Thành, Lò Thanh Bình và Lường Văn Nam (cùng SN 2006, đều trú tại xã Nà Tấu, TP.Điện Biên Phủ) và Lường Văn Sơn (SN 2006, trú tại xã Quài Cang, huyện Tuần Giáo).

Trước đó, vào khoảng 23h ngày 6/9, Công an huyện Mường Ảng nhận được tin báo có nhiều đối tượng đi xe máy mang theo hung khí gây mất trật tự công cộng. Ngay sau đó, Công an huyện Mường Ảng đã chỉ đạo Công an xã Búng Lao tiến hành xác minh, bắt giữ các đối tượng.

Trong quá trình truy đuổi các đối tượng đã dùng xe máy ép xe công an không cho vượt, khi tới gần đối tượng còn ném các chai thủy tinh và dùng lại dọa chém các chiến sĩ. Do các đối tượng manh động, liều lĩnh dùng hung khí chống trả nên Công an xã Búng Lao bắt giữ được 1 đối tượng là Tòng Văn Quý.

Đến ngày 11/9, có 2 đối tượng đã ra đầu thú và 5 đối tượng còn lại bị bắt giữ khi đang lẩn trốn tại xã Quài Cang, huyện Tuần Giáo. Cơ quan công an cũng đã thu giữ 4 xe máy, 2 kiếm tự chế, 2 khay đựng nhựa chứa nhiều chai thủy tinh.

Hiện cơ quan công an đang hoàn thiện hồ sơ khởi tố các đối tượng về hành vi gây rối trật tự công cộng theo quy định của pháp luật.

032. NHÓM PV/ Tây Bắc tự tin bước vào năm học mới// Giáo dục và thời đại.- Số 222.- Ngày 14/09/2024 - Tr. 20

Mặc dù còn bộn bề khó khăn, song các trường học vùng cao Tây Bắc đã nỗ lực vượt khó, sẵn sàng cơ sở vật chất, nhân lực cho năm học mới, Đồng thời kỳ vọng sẽ thu hẹp khoảng cách về chất lượng giáo dục với vùng thuận lợi.

Trường lớp khang trang đón trò

Chuẩn bị cho năm học 2024 - 2025, từ cuối tháng 8, các trường học trên địa bàn Tây Bắc gấp rút hoàn thành những hạng mục được đầu tư sửa chữa, nâng cấp và mua sắm trang thiết bị, đảm bảo các điều kiện tốt nhất về cơ sở vật chất đón học sinh tựu trường.

Tại Trường Tiểu học và THCS Bản Giang (Tam Đường, Lai Châu), các thầy cô, nhân viên nhà trường khẩn trương tổng vệ sinh, sửa chữa sân trường, mái che, chỉnh trang khuôn viên quanh trường, cắt tỉa cây xanh... Sau khi kết thúc kiểm tra lại thiết bị dạy học, điện thấp sáng, quạt điện để bổ sung, thay thế, thầy Phạm Huy Đức – Phó Hiệu trưởng nhà trường chia sẻ: “Chúng tôi có 21 lớp, trên 400 học sinh. Chuẩn bị cho năm học mới, nhà trường được đầu tư sửa chữa các phòng chức năng, 3 phòng học và tu sửa điểm trường Nà Bỏ. Ngay từ đầu tháng 8, nhà trường đã huy động cán bộ, giáo viên, nhân viên bắt tay vào tu sửa cơ sở vật chất, chỉnh trang lại khuôn viên trường, lớp học, dọn dẹp vệ sinh từ điểm trường chính đến điểm trường lẻ. Trường được sửa chữa khang trang hơn, chúng tôi cũng yên tâm khi đón học sinh đến trường và tự tin hoàn thành nhiệm vụ trong năm học mới”.

Đến Trường Mầm non Võ Thị Sáu, xã Chiềng Pha (Thuận Châu, Sơn La), công tác chuẩn bị cho năm học mới ở đây đang được tập trung hoàn tất. Khuôn viên nhà trường đã được chỉnh trang xanh - sạch - đẹp. Cô Vì Thị Nguyệt - Hiệu trưởng nhà trường cho biết: “Năm nay, nhà trường được đầu tư xây mới nhà lớp học 2 tầng với 8 phòng và các hạng mục phụ trợ như sân gạch, tường rào, rãnh thoát nước... Tổng trị giá hơn 8 tỷ đồng. Chúng tôi đã huy động giáo viên dọn vệ sinh, trang trí lớp

học, chuẩn bị bếp ăn bán trú. Qua đó, đảm bảo các điều kiện tốt nhất trước khi đón trẻ đến lớp”.

Năm học 2024 - 2025, Sơn La có 610 trường học, với trên 375 nghìn học sinh. Để chuẩn bị cho năm học mới, sở GD&ĐT chỉ đạo các cơ sở giáo dục rà soát, bổ sung trang thiết bị dạy học, đồ dùng, sửa chữa nâng cấp cơ sở vật chất trường, lớp. Trong đó, ưu tiên các hạng mục công trình như: Phòng học, thư viện, nhà vệ sinh, công trình nước sạch, khuôn viên, cảnh quan môi trường sư phạm và đảm bảo các điều kiện dạy học theo Chương trình GDPT 2018.

PGS.TS Nguyễn Huy Hoàng - Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Sơn La cho biết: “Năm học mới này, các cơ sở giáo dục trực thuộc sở đã được đầu tư và hoàn thành 8 dự án xây dựng tại trường PTDTNT tỉnh và trường PTDTNT các huyện: Vân Hồ, Quỳnh Nhai, Mường La, Yên Châu, Thuận Châu; THPT Mộc Ly, THPT Co Mạ”.

Bà Lường Thị Thắm - Trưởng phòng GD&ĐT huyện Phù Yên, thông tin: “Năm nay, ngành Giáo dục huyện được đầu tư trên 22 tỷ đồng xây mới, sửa chữa phòng học, phòng bộ môn, khu hiệu bộ và mua sắm trang thiết bị, đồ dùng dạy học cho nhiều trường tại các xã Đá Đỏ, Mường Bang, Tường Tiến, Mường Do, Tường Phong, Suối Tọ. Đến thời điểm này, 100% các trường học đã đảm bảo điều kiện về cơ sở vật chất”.

Theo Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Sơn La, tại các huyện, thành phố, từ nhiều nguồn vốn khác nhau đã đầu tư trên 400 tỷ đồng xây mới, đồng thời, sửa chữa hàng trăm phòng lớp học, bếp ăn bán trú, nhà ở học sinh và các công trình phụ trợ. Hiện nay, các thư viện, phòng thí nghiệm, phòng học bộ môn, nhà làm việc, nhà công vụ cho giáo viên, nhà ăn, nhà ở bán trú, công trình nhà vệ sinh, nước sạch, trang thiết bị dạy học tại các cơ sở giáo dục được đầu tư theo hướng đồng bộ, hiện đại, cơ bản đáp ứng đủ 1 phòng/lớp học, đảm bảo dạy học 2 buổi/ngày.

Tại tỉnh Điện Biên, cuối tháng 8, công tác chuẩn bị cho năm học 2024 - 2025 trên địa bàn tỉnh đã hoàn tất. Đặc biệt, ở các địa phương thuộc vùng khó, tâm thế sẵn sàng càng thể hiện rõ nét khi mà công tác huy động nguồn lực đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học đến việc ổn định đội ngũ giáo viên, vận động học sinh đến lớp đang được tích cực triển khai.

“Chuẩn bị bước vào năm học mới, mạng lưới trường, lớp trong huyện được đầu tư kịp thời, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu học tập của học sinh trong huyện”, ông Ngô Xuân Chiến - Trưởng phòng GD&ĐT huyện Nậm Pồ phát biểu và chia sẻ, năm học này, Nậm Pồ đã đầu tư trên 20 tỷ đồng để xây mới nhà nội trú, sửa chữa phòng học, phòng bộ môn, khu hiệu bộ và mua sắm trang thiết bị, đồ dùng dạy học cho các trường.

Giải “bài toán” thiếu nhân lực

Trong 2 ngày 14 - 15/8, hàng chục giáo viên chuyên biệt các môn như: Tiếng Anh, Âm nhạc của huyện Điện Biên Đông (Điện Biên) đã tập trung tại Trường PTDTBT Tiêu học Xam Măn, xã Keo Lôm để ôn luyện kiến thức, trao đổi kinh nghiệm, phương pháp dạy nhằm đáp ứng cho một năm học được xác định sẽ tiếp tục gặp nhiều khó khăn.

Năm học trước, Điện Biên Đông có 51 trường từ cấp học mầm non đến trung học cơ sở, 163 điểm trường với hơn 830 lớp, gần 23.000 học sinh các cấp học nhưng số lượng giáo viên Tiếng Anh toàn huyện chỉ có khoảng 20 người. Giải pháp đưa ra trong năm học vừa qua là các giáo viên phải dạy liên trường, liên cấp, số lượng tiết dạy tăng lên gần như gấp đôi, thời gian nghỉ ngơi gần như không có. Mỗi giáo viên Tiếng Anh ít nhất sẽ phải dạy tăng cường thêm 1 trường khác bằng phương pháp dạy học trực tuyến.

Ông Nguyễn Tiến Thắng - Trưởng phòng GD&ĐT huyện Điện Biên Đông, cho biết: Năm học 2023 - 2024, huyện thiếu nhiều nhất là giáo viên Tiếng Anh. Năm nay, cấp tiểu học thiếu 21 giáo viên và THCS thiếu 5 giáo viên. Việc phải dạy liên trường, liên cấp gây cho giáo viên rất nhiều khó khăn. Đặc biệt là vấn đề đi lại của các thầy, cô giáo trong mùa mưa lũ vì giữa các trường trên địa bàn cũng xa nhau. Chúng tôi nỗ lực chuẩn bị nguồn kinh phí làm sao để đáp ứng lại một phần khó khăn cho giáo viên đó là chế độ tăng giờ được đáp ứng đầy đủ.

Để khắc phục tình trạng này, trước mắt Sở GD&ĐT tỉnh Điện Biên đã chỉ đạo rà soát, bố trí sắp xếp giáo viên Tiếng Anh hiện có dạy các trường trong cùng huyện theo phương án: 1 giáo viên có thể dạy 2 trường, giáo viên THCS có thể dạy tiểu học. Sở cũng đề nghị các địa phương đầu tư trang thiết bị để dạy học trực tuyến, ưu tiên kinh phí chi trả tăng giờ cho giáo viên.

Ngoài ra, Sở GD&ĐT Điện Biên cũng thống nhất với Sở GD&ĐT TPHCM hỗ trợ phương pháp, phần mềm dạy tiếng Anh trực tuyến trong các trường tiểu học từ năm học 2024 - 2025. Tổ chức đào tạo chuyên ngành Ngôn ngữ Anh cho 32 học viên theo hình thức vừa làm vừa học và lựa chọn 45 học sinh đi học đại học sư phạm tiếng Anh theo hình thức cử tuyển.

Ông Nguyễn Văn Đoạt - Giám đốc Sở GD&ĐT Điện Biên cho biết: “Đề thu hút thí sinh dự tuyển nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyển dụng, sở đã chủ động thông báo rộng rãi, công khai chỉ tiêu tuyển dụng đến các huyện, thị xã, thành phố và trong toàn ngành. Sở cũng tổ chức rà soát nguồn tuyển là con em các dân tộc trên địa bàn tỉnh mới ra trường; thông tin chi tiết, cụ thể chính sách thu hút của tỉnh đối với giáo viên, đặc biệt là giáo viên thực hiện Chương trình GDPT 2018”.

Bà Nghiêm Thị Kim Huê - Phó Giám đốc Sở GD&ĐT Lai Châu chia sẻ: “Công tác bồi dưỡng chính trị hè năm 2024 cho đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục, giáo viên các trường được các huyện, thành phố thực hiện nghiêm túc, hiệu quả. Qua đó giúp đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục, giáo viên nắm vững những nội dung cơ bản, điểm mới trong phát triển giáo dục toàn diện, đồng thời vận dụng sáng tạo, phù hợp vào công tác giảng dạy, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT trong tình hình mới”.

Những kỳ vọng mới

Trước những khó khăn khi triển khai Chương trình giáo dục phổ thông mới, ngành GD-ĐT tỉnh Lai Châu đã tìm các giải pháp nâng cao chất lượng dạy học. Bên cạnh đó, các địa phương, cơ sở giáo dục đã tích cực chuẩn bị điều kiện về đội ngũ, cơ sở vật chất, trang - thiết bị dạy học phục vụ Chương trình GDPT năm 2018. Trước

ngày khai giảng, việc tập huấn chương trình, tập huấn sử dụng sách giáo khoa đã hoàn tất. Về cơ bản, sách giáo khoa đã đến tay học sinh, tất cả các trường đã sẵn sàng bước vào năm học mới.

“Thay mặt lãnh đạo ngành GD-ĐT, tôi tin tưởng rằng các thầy, cô giáo và học sinh toàn tỉnh sẽ luôn đồng lòng, đồng sức khắc phục khó khăn và nỗ lực vươn lên đạt thành tích cao trong năm học mới, tiếp tục thực hiện hiệu quả chủ đề năm học”, NGƯT Đinh Trung Tuấn – Giám đốc Sở GD&ĐT Lai Châu chia sẻ.

Giám đốc Sở GD&ĐT Điện Biên kỳ vọng, toàn ngành GD-ĐT sẽ đoàn kết, nỗ lực hết mình vượt qua những khó khăn thử thách để hoàn thành mục tiêu chung là thực hiện tốt nhiệm vụ năm học với chủ đề: “Kỷ cương trách nhiệm, đổi mới sáng tạo, nâng cao chất lượng GD-ĐT”. Để làm được điều đó, ông Đoạt mong mỗi thầy, cô giáo, cán bộ quản lý và nhân viên của trường luôn tận tụy, trách nhiệm và tâm huyết với nghề. Thầy cô không ngừng nâng cao chất lượng dạy và học, khắc phục những điểm còn hạn chế để hoàn thành mục tiêu chung của toàn ngành và đặc biệt, mỗi nhà giáo đều luôn yêu thương, thấu hiểu và chia sẻ với học sinh, để các em cảm thấy hạnh phúc khi đến trường...

Ông Ngô Xuân Chiến - Trưởng phòng GD&ĐT huyện Nậm Pồ cho biết: “Với khí thế đoàn kết, nêu gương, sáng tạo, hiệu quả, tận tâm, tận lực, tất cả vì học sinh thân yêu, toàn ngành Giáo dục Nậm Pồ quyết tâm hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ năm học 2024 - 2025, từng bước đưa sự nghiệp trồng người ở Nậm Pồ ngày càng phát triển vững chắc, thu hẹp khoảng cách về giáo dục với vùng thuận lợi”. Ngoài ra, ông Chiến chia sẻ, mong muốn lớn nhất của ngành GD-ĐT huyện Nậm Pồ là được lãnh đạo các cấp tiếp tục quan tâm, đầu tư đồng bộ cơ sở vật chất trường học, đẩy nhanh hơn nữa tiến độ di dời, xây dựng các điểm trường nằm ở những khu vực có khả năng sạt lở, sụt lún do ảnh hưởng của mưa lũ. Thầy giáo Trần Hoàng - Hiệu trưởng Trường PTDTBT THCS Nà Hỳ, huyện Nậm Pồ chia sẻ: Với sự quan tâm, đầu tư từ các cấp lãnh đạo và chính quyền địa phương, trong năm học 2024 - 2025 và các năm tiếp theo, tập thể nhà trường sẽ quyết tâm phát huy thành tích đạt được để tạo bước đột phá trong công tác dạy - học, góp sức vào mục tiêu “đổi mới, sáng tạo nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện” của ngành GD-ĐT Điện Biên.

Năm học 2024 - 2025, ngành GD-ĐT tỉnh Điện Biên thiếu 2.076 giáo viên theo định mức (915 mầm non, 522 tiểu học, 406 THCS, 233 THPT). Căn cứ chỉ tiêu, số lượng người làm việc được giao, toàn ngành sẽ tuyển dụng mới 533 giáo viên (260 mầm non, 120 tiểu học, 119 THCS, 34 THPT); cùng đó, hợp đồng với 434 giáo viên.

033. Lê Lan/ Điện Biên ưu tiên nguồn lực xây dựng trường, lớp học/ Nhân dân.- Số 25162.- Ngày 01/10/2024 - Tr.5

Dù điều kiện kinh tế-xã hội còn khó khăn nhưng hàng năm, tỉnh Điện Biên luôn quan tâm dành nguồn lực đầu tư xây dựng thêm trường, lớp, bảo đảm điều kiện học tập cho con em đồng bào các dân tộc thiểu số. Các cấp ủy đảng, chính quyền, tổ chức chính trị-xã hội tích cực kêu gọi, vận động nguồn lực xã hội hóa làm thêm các phòng học, phòng ở kiên cố góp phần nâng cao điều kiện học tập, ăn ở cho học sinh các huyện vùng cao, biên giới.

Theo Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Điện Biên Mùa A Sơn, từ sau khi chia tách tỉnh Lai Châu (cũ) thành hai tỉnh Điện Biên và Lai Châu, dầu bộn bề khó khăn nhưng chỉ sau 46 ngày ra mắt, đi vào hoạt động, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Điện Biên đã có nghị quyết xác định coi trọng phát triển quy mô, tốc độ ngành học, cấp học, đi đôi với nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Điện Biên luôn quan tâm chỉ đạo các cấp ủy, chính quyền địa phương, các đoàn thể ưu tiên huy động, lồng ghép các nguồn lực để đầu tư xây dựng trường, lớp, thực hiện nhiệm vụ đổi mới giáo dục và đào tạo. Tại cấp tỉnh, dù hằng năm phải dựa vào hơn 90% ngân sách từ Trung ương cấp, nhưng Điện Biên luôn bố trí hơn 20% ngân sách cho sự nghiệp giáo dục và đào tạo.

Cụ thể, năm 2021, tỉnh Điện Biên bố trí 26,96%, năm 2022 bố trí 25,08%, năm 2023 bố trí 22,58% và năm 2024 bố trí 31% ngân sách cho sự nghiệp giáo dục. Theo kế hoạch, giai đoạn 2021-2025, Điện Biên đã bố trí 971,8 tỷ đồng (chiếm 13,8%) vốn đầu tư công trung hạn cho các dự án thuộc lĩnh vực giáo dục và đào tạo.

Tại huyện Tuần Giáo, việc phân bổ nguồn kinh phí đầu tư trường, lớp học được thực hiện đúng quy định hiện hành. Tuy nhiên, để phù hợp điều kiện thực tiễn, tạo động lực thúc đẩy dạy và học tại các xã khó khăn, huyện dành nguồn xây dựng, sửa chữa phòng học, trường học khu vực đồng bào dân tộc thiểu số. Trưởng phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Tuần Giáo Đỗ Văn Sơn cho biết: Triển khai các dự án thuộc các chương trình mục tiêu quốc gia, toàn huyện đã bố trí 79,446 tỷ đồng xây dựng hạ tầng trường, lớp cho các trường phổ thông dân tộc bán trú thuộc các xã: Ta Ma; Phình Sáng, Nà Tông, Mường Mùn, Khong Hin. Nhờ đó, năm học 2023-2024, tỷ lệ phòng học kiên cố của toàn huyện Tuần Giáo đã đạt hơn 89,3% (1.029/1.152 phòng học).

Thầy Phạm Thiết Chùy, Trưởng phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Mường Nhé chia sẻ: Hằng năm, nguồn chi huyện đầu tư xây dựng các công trình trường, lớp học chiếm hơn 30% tổng chi ngân sách của huyện. Nhờ đó, trong khoảng 10 năm gần đây Mường Nhé đã xóa bỏ hoàn toàn phòng học tạm bằng tranh tre, nứa lá; hiện huyện có gần 900 phòng học đều đạt chuẩn phòng học kiên cố, bán kiên cố; tỷ lệ trường học đạt chuẩn quốc gia chiếm hơn 51% tổng số trường trong toàn huyện. Cũng cách làm này, trong giai đoạn 2020-2025, huyện Nậm Pồ được cấp ủy, chính quyền quan tâm đầu tư xây dựng 145 phòng học mới với tổng kinh phí 91,9 tỷ đồng; năm học 2023-2024, Nậm Pồ xây dựng được 47 phòng học có tổng mức đầu tư hơn 40,9 tỷ đồng.

Giai đoạn 2021-2024, tỉnh huy động được 363,1 tỷ đồng nguồn xã hội hóa để xây dựng phòng học, phòng nội trú, phòng công vụ, hỗ trợ đồ dùng học tập, quần áo, sách vở. Toàn tỉnh có thêm hàng trăm phòng học được xây mới tại các thôn, bản từ nguồn xã hội hóa, đáp ứng điều kiện học tập cho hàng chục nghìn học sinh là con em đồng bào dân tộc thiểu số.

Theo Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Điện Biên Nguyễn Văn Đoạt: Năm 2013, tỉnh có 6.955 phòng học thì mới có 3.815 phòng học kiên cố, bán kiên cố (đạt 54,85%); còn lại phòng học tạm. Điều đáng nói, trong số phòng học được kiên cố thì cấp mầm non có tỷ lệ phòng học được kiên cố thấp nhất (43,73%), trong khi các

cấp học trên lần lượt là 45,15% (tiểu học), trung học cơ sở là 84% và trung học phổ thông là 95,83%. Tuy nhiên nhờ sự quan tâm của Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh, ưu tiên phân bổ nguồn vốn đầu tư công và ngân sách sự nghiệp hằng năm lồng ghép nguồn vốn từ các chương trình mục tiêu quốc gia (phát triển kinh tế-xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; giảm nghèo bền vững; nông thôn mới) để đầu tư cơ sở vật chất, đến nay tỷ lệ phòng học kiên cố, bán kiên cố trong toàn tỉnh đã đạt 97,2%; tỷ lệ phòng ở của học sinh dân tộc nội trú kiên cố, bán kiên cố cũng đạt hơn 91,6%. Cuối năm học vừa qua, toàn tỉnh có 365/464 trường mầm non và phổ thông (chiếm 78,66%) được công nhận trường đạt chuẩn quốc gia; 372/464 trường mầm non và phổ thông (chiếm 80,17%) đạt kiểm định chất lượng giáo dục.

Đồng chí Mùa A Sơn khẳng định, kết quả đạt được chính là hành động thực chất góp phần quan trọng chăm lo sự học, việc học cho con em đồng bào các dân tộc, để học sinh vùng khó khăn được thụ hưởng điều kiện học tập bằng và tốt hơn nơi khác, giúp học sinh và phụ huynh yên tâm cho con em theo học. Ngay đầu năm học này (2024-2025), ngành giáo dục và các đơn vị liên quan của tỉnh Điện Biên chủ động tham mưu, ưu tiên nguồn vốn để đầu tư hoàn thiện phòng học tạm, tăng cường cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ học tập đáp ứng yêu cầu giảng dạy, học tập nhất là hệ thống các trường phổ thông dân tộc nội trú, bán trú bảo đảm công bằng trong tiếp cận giáo dục và đáp ứng nhu cầu học tập của học sinh dân tộc thiểu số.